

Activiteitenplan Omgevingswet voor rooiwerkzaamheden langs de N338 te Doesburg Error! No text of specified style in document.

Vergunningaanvraag voor de wezel, hermelijn / bunzing
en de gewone dwergvleermuis

WAARDEN
BURG
Ecology

we
consult
nature.

Activiteitenplan Omgevingswet voor rooiwerkzaamheden langs de N338 te Doesburg

Vergunningaanvraag voor de wezel, hermelijn, bunzing en de gewone dwergvleermuis

Status uitgave: definitief 2.0

Rapportnummer: 25-238

Projectnummer: 25-0038

Datum uitgave: 13 november 2025

Projectleider:

Tweede lezer:

Foto omslag:

Waardenburg Ecology

Opdrachtgever:

Provincie Gelderland
Financiële Administratie
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
Nederland

Referentie opdrachtgever:

Ordernr: 4022411 Overeenkomstnummer ABG237-P2,

Zaaknummer 2023-015488

Akkoord voor uitgave:

Datum akkoord:

11 augustus 2025

Graag citeren als: Hoogervorst, B.N., 2025. Activiteitenplan Omgevingswet voor rooiwerkzaamheden langs de N338 te Doesburg. Vergunningaanvraag voor de wezel, hermelijn, bunzing en de gewone dwergvleermuis. Rapport 25-238. Waardenburg Ecology, Culemborg.

Trefwoorden: Omgevingswet, beschermde soorten, activiteitenplan, wezel, hermelijn, bunzing, gewone dwergvleermuis.

Waardenburg Ecology is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Waardenburg Ecology. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Waardenburg Ecology voor aanspraken van derden in verband

© Waardenburg Ecology / Provincie Gelderland

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Waardenburg Ecology, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Waardenburg Ecology is een handelsnaam van Bureau Waardenburg BV. Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Waardenburg Ecology hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Waardenburg Ecology Varkensmarkt 9, 4101 CK Culemborg, 0345 512710
info@waardenburg.eco, www.waardenburg.eco

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Beschrijving project	8
2.1	Plangebied	8
2.2	Werkzaamheden (aanlegfase)	10
2.2.1	Voorgenomen werkzaamheden	10
3	Methode ecologisch onderzoek	13
3.1	Flora en fauna-quickscan	13
3.2	Nader soortgericht onderzoek	13
4	Functie plangebied voor beschermde soorten	14
4.1	Vleermuizen	14
4.2	Vogels met een jaarrond beschermde nestplaats	16
4.3	Kleine marterachtigen	16
4.4	Conclusie	17
5	Bepaling en beoordeling van gevolgen in het kader van de Ow	18
5.1	Gewone dwergvleermuis	18
5.2	Kleine marterachtigen	18
6	Maatregelen	19
6.1	Algemene voorzorgsmaatregelen broedvogels	19
6.2	Ecologische begeleiding	19
6.3	Gewone dwergvleermuis	20
6.4	Kleine marterachtigen	21
7	Reikwijdte vergunningaanvraag	23
7.1	Schadelijke handelingen	23
7.2	Locatie waarvoor vergunning wordt aangevraagd	23
7.3	Periode waarvoor de vergunning wordt aangevraagd	23
7.4	Voorwaarden waaronder vergunning wordt verleend	23
8	Alternatievenafweging	25
8.1	Nul-alternatief en alternatieve locatie	25

8.2	Alternatieven in inrichting en uitvoering	25
8.3	Alternatieven in planning	25
9	Wettelijk belang	26
9.1	Wettelijke belangen waarvoor vergunning wordt aangevraagd	26
9.2	Gewone dwergvleermuis	26
9.3	Kleine marterachtigen	27
10	Staat van instandhouding	28
10.1	Gewone dwergvleermuis	28
10.2	Kleine marterachtigen	30
11	Conclusie	33
	Literatuur	34
Bijlage I	Quicksan Staring advies	35
Bijlage II	Vervolgonderzoek Natuurinclusief	36
Bijlage III	Veldinventarisatie Waardenburg Ecology	37
Bijlage IV	Ecologisch logboek	38

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Provincie Gelderland is voornemens om langs de N338 nabij Doesburg een rij essen, enkele eiken en esdoorns en de aanwezige ondergroei te rooien én nieuwe aanplant aan te brengen. De aanwezige essen hebben een beperkte levensverwachting door aantasting met essentaksterfte. Het Waterschap is verantwoordelijk voor het onderhoud van de parallel lopende watergang langs de N338. Voor de verbreding van het schouwpad is aanvullende bomenkap nodig van enkele eiken en esdoorns. De provincie benut deze werkzaamheden door een gevarieerde aanplant terug te brengen en daarmee bij te dragen aan de biodiversiteit.

Begin 2024 is door Staring advies een quickscan uitgevoerd, waaruit voortkwam dat vleermuizen en kleine marterachtigen niet konden worden uitgesloten. Hierop volgend is een vervolgonderzoek naar vleermuizen uitgevoerd door Bureau Natuurinclusief en naar overige soorten door Waardenburg Ecology. Op basis van deze onderzoeken is geconcludeerd dat bij de uitvoering van de beoogde werkzaamheden foerageergebieden met essentiële functies van gewone dwergvleermuis en dat de betekenis als verbindend landschapselement tussen leefgebieden van kleine marterachtigen verloren zouden gaan. Aantasting van essentiële foerageergebieden kan leiden tot aantasting van de functionaliteit van vaste verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis. Als gevolg van de voorziene kap- en hieraan gerelateerde graafwerkzaamheden gaat een verbindend element binnen het leefgebied van wezel, bunzing en mogelijk ook hermelijn verloren. Deze aantasting kan mogelijk resulteren in de vernieling van een vaste voortplantingsplaats van deze soorten.

De ingreep vormt een schadelijke handeling, waarvoor een vergunning nodig is en maatregelen nodig zijn om de schade te beperken. Voorliggend activiteitenplan dient als onderbouwing van de vergunningaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit onder de Omgevingswet (kortweg: Ow) voor wezel, bunzing, hermelijn en gewone dwergvleermuis.

Met de in dit activiteitenplan beschreven aanpak en maatregelen wordt gewaarborgd dat de voorgenomen ingreep wordt uitgevoerd met de minste nadelige gevolgen voor wezel, bunzing, hermelijn en gewone dwergvleermuis.

1.2 Wettelijk kader

De Ow verbiedt om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit (dit is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten) te verrichten (artikel 5.1 Omgevingswet). Dit is uitgewerkt in het Besluit activiteiten

leefomgeving (kortweg: Bal). In het Bal wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende drie beschermingsregimes:

- § 11.2.2: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn;
- § 11.2.3: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn;
- § 11.2.4: omgevingsvergunning andere soorten.

Onder iedere paragraaf (11.2.2, 11.2.3 en 11.2.4 van het Bal) zijn de vergunningplichtige gevallen en de vergunningvrije gevallen aangegeven. Er geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen ten aanzien van:

- Soorten Vogelrichtlijn op grond van artikel 11.37, eerste lid Bal.
- Soorten Habitatrichtlijn op grond van artikel 11.46, eerste lid, Bal.
- Andere soorten op grond van artikel 11.54, eerste lid, Bal.

De schadelijke handelingen betreffen samengevat:

- Het opzettelijk doden en vangen van soorten.
- Het beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen van dieren, niet zijnde vogels.
- Het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, eieren of wegnemen van nesten van vogels.
- Het opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren.
- Het (ver)storen van dieren volgens de beschermingsregimes soorten Vogelrichtlijn en soorten Habitatrichtlijn. NB geldt voor vogels niet als er geen sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
- Het plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn het plangebied en de werkzaamheden beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft de functie van het plangebied voor beschermde soorten. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de nadelige gevolgen van de voorgenomen ingreep voor beschermde soorten beschreven. In hoofdstuk 5 worden deze gevolgen ook beoordeeld in het kader van de Omgevingswet. In hoofdstuk 6 worden de maatregelen beschreven om nadelige gevolgen voor wezel, bunzing, hermelijn en gewone dwergvleermuis te voorkomen dan wel te beperken. Hoofdstuk 7 geeft de reikwijdte van de aangevraagde vergunning aan (voor welke soort(en), schadelijke handeling(en), locatie en periode wordt de vergunning aangevraagd). In de volgende hoofdstukken 8 t/m 10 wordt ingegaan op de voorwaarden voor vergunningverlening. In hoofdstuk 8 is onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de voorgenomen ingreep. Hoofdstuk 9 geeft een onderbouwing van het wettelijk belang dat de voorgenomen ingreep dient. In hoofdstuk 10 is onderbouwd dat de voorgenomen ingreep niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van wezel, bunzing, hermelijn en gewone dwergvleermuis. Ten slotte beschrijft hoofdstuk 11 de conclusie.

In bijlage I is de rapportage van de flora en fauna-quickscan (Van Kasteel 2024) en in bijlage II en III zijn respectievelijk de rapportage van het aanvullende onderzoek naar

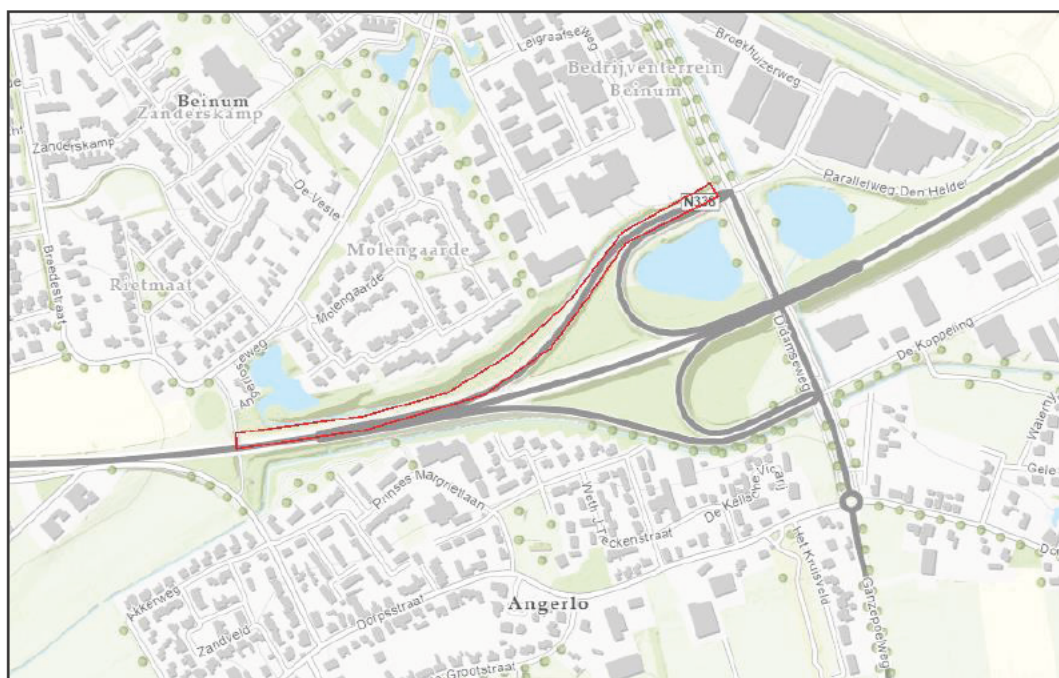
veermuizen (Koelman 2024) en kleine marterachtigen (Emond, 2025) opgenomen die mede ten grondslag liggen aan voorliggend activiteitenplan.

2 Beschrijving project

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het voorgenomen project. De huidige situatie binnen het plangebied wordt beschreven en vervolgens de geplande werkzaamheden. Informatie over de werkzaamheden is aangeleverd door Provincie Gelderland.

2.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen aan de noordzijde van de N338 ter hoogte van Doesburg in de provincie Gelderland (Figuur 2.1). Het betreft een berm met een rij essen, gelegen tussen de N338 en een brede watergang, ten zuiden van de woonwijken Molengaarde en Beinum. In dezelfde berm staan meerdere boomsoorten, waaronder zomereik en gewone esdoorn. De ondergroei bestaat uit verschillende struweelsoorten, waaronder sleedoorn, hazelaar en fladderiep, en braamstruweel en essenopslag.

Figuur 2.1 Ligging plangebied (rood omkaderd) (kaartondergrond: Esri Nederland, Community Map Contributors). Het gebied waar daadwerkelijk bomen worden gerooid is kleiner; zie Figuur 2.2.

2.1.1 Huidige inrichting en gebruik

De huidige inrichting is een robuuste struweelstrook aangevuld met boomvormers met als functie een buffer voor de achterliggende woonwijken. Ook begeleidt de huidige beplanting een watergang (Figuur 2.2).

Figuur 2.2 Overzichtsfoto kijkend naar het oosten met de bosschage langs de N338 aan de rechterkant. Op de foto is een kraaiennest zichtbaar; zie §4.2 voor een toelichting.

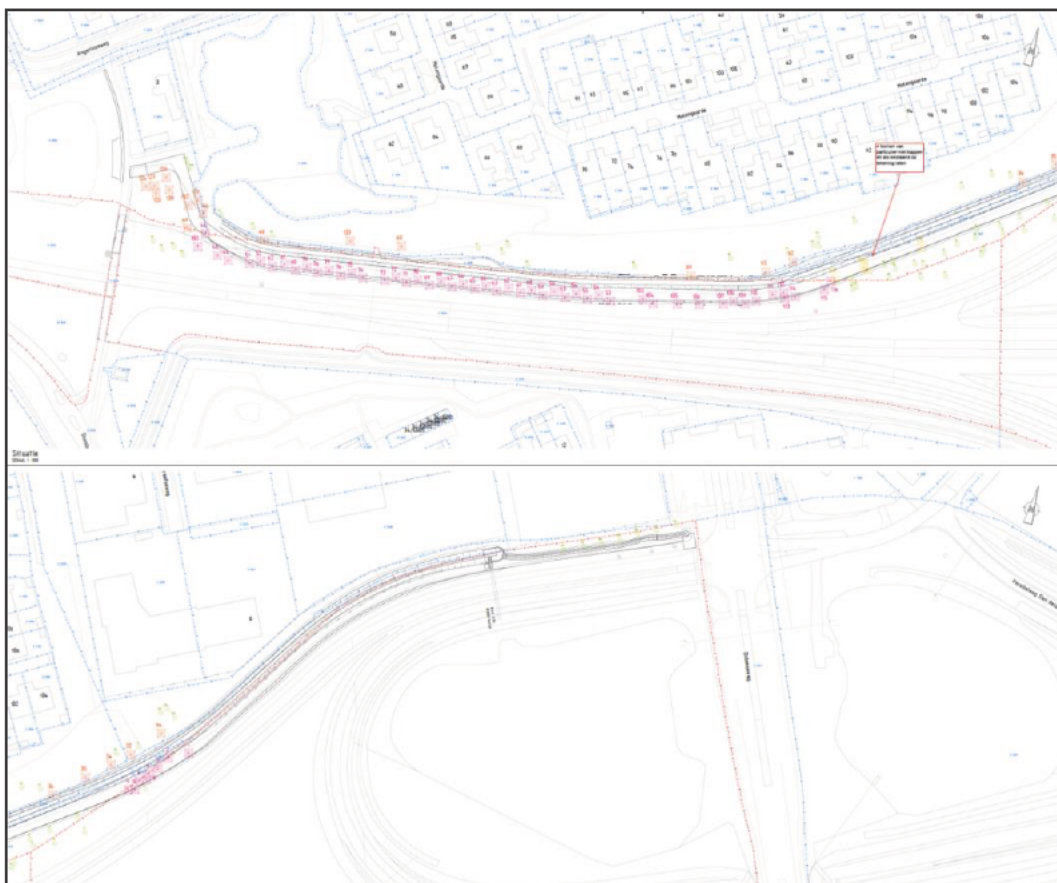

2.2 Werkzaamheden (aanlegfase)

In de volgende paragrafen worden de geplande werkzaamheden verder uitgelegd.

2.2.1 Voorgenomen werkzaamheden

De ingreep betreft het rooien van 58 bomen, waaronder 43 essen die – min of meer – in laanvorm in de noordelijke berm van de N338 staan tussen hmp 12.00 en 12.40 (Figuur 2.3). Daarnaast worden enkele eiken en esdoorns gerooid die wat verder richting het oosten staan. Om dit te kunnen uitvoeren dient in de meeste gevallen ook de aanwezige ondergroei verwijderd te worden. Voor dit onderzoek is ervan uitgegaan dat binnen de werkzone van de kapwerkzaamheden ook al het struweel verdwijnt. Hierdoor verdwijnt een oppervlakte van 2.200 m² aan struweel. De overige bomen en struiken in de groenstrook tussen de N338 en de watergang worden niet aangetast door deze ingreep.

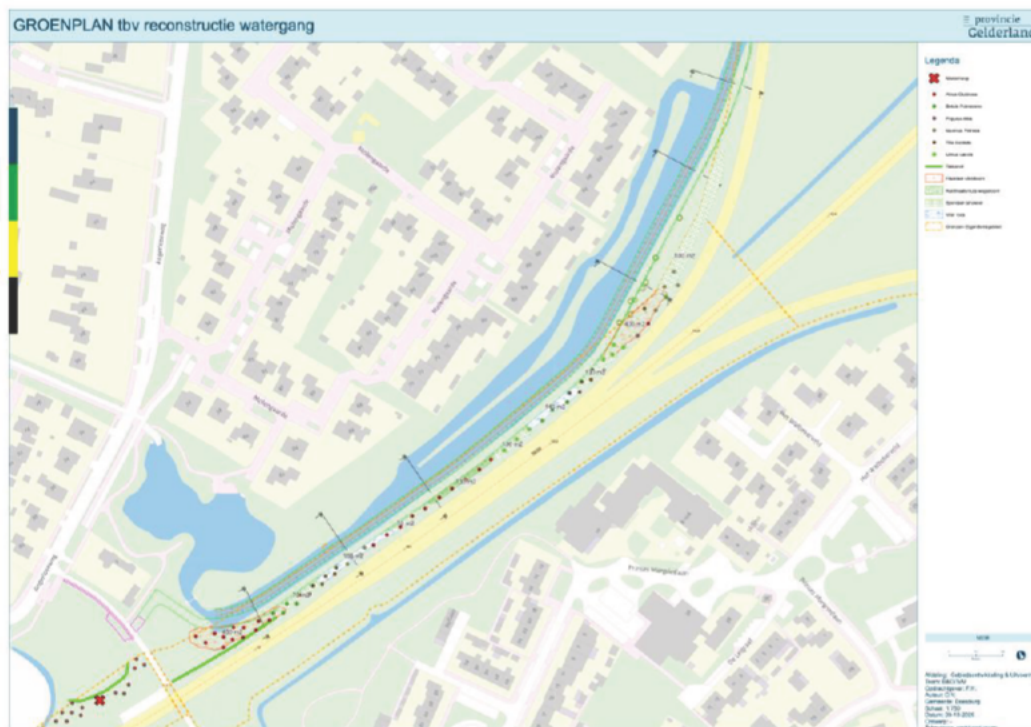

Figuur 2.3 Overzicht van de te kappen bomen (oranje en paars gemarkeerd en voorzien van nummer). Bron: provincie Gelderland. Kaart is tevens los bijgevoegd.

De te rooien bomen worden in dezelfde berm gecompenseerd. Momenteel ligt hiervoor een plan met 74 nieuwe aanplant, bestaande uit populier (*Populus alba*), els (*Alnus glutinosa*), berk (*Betula pubescens*), linde (*Tilia cordata*), eik (*Quercus petraea*) en iep (*Ulmus laevis*). De bomen hebben een stamomtrek op borsthoogte van 18-20 cm. Om de kans op succesvolle aanplant te vergroten worden geen bomen met een grotere stamomtrek aangeplant. De nieuwe bomen worden niet in een laan aangeplant maar meer pluksgewijs. Daarnaast wordt circa 1.399 m² inheems bosstruweel groepsgewijs aangeplant. Deze

aanplant bestaat uit hazelaar met sleedoorn, wilde kardinaalsmuts met wegedoorn en gewone vlier met hondsroos (Figuur 2.4). Dit draagt bij aan de biodiversiteit en past in het landschap. De overige oppervlakte wordt niet beplant; hier is ruimte voor spontane ontwikkeling van struweel. Tevens worden de nieuwe bomen met het bijbehorende struweel iets richting het zuidoosten/dichter naar de weg geplant in verband met de verbreding van het schouwpad (zie hieronder). Het totale oppervlakte aan bosbiotoop blijft dus hetzelfde.

Figuur 2.4. Groenplan met nieuwe aanplant van boom- en struikvormers. Bron: provincie Gelderland. Kaart is tevens los bijgevoegd.

Werkzaamheden Waterschap

Buiten de hierboven beschreven maatregelen worden door het Waterschap in dezelfde groenstrook ook maatregelen uitgevoerd. Deze maatregelen zijn geen onderdeel van dit activiteitenplan maar worden volledigheidshalve wel opgesomd:

- Het realiseren van een onderhoudspad van 4 meter breed langs de watergang.
- Het aanvullend verwijderen van 20 bomen en struweel in de singel tussen de watergang en de N338 (zie Figuur 2.3 voor te kappen bomen op gemeenteground).
- Aanplant van vier nieuwe bomen
- Baggeren van de watergang en versmallen van het profiel.
- Verwijderen van de folie en de beschoeiing langs de watergang.

De provincie heeft verder geen invloed op deze werkzaamheden.

2.2.2 Planning

De rooiwerkzaamheden staan gepland voor de winter van 2025-2026, buiten het broedseizoen en buiten de actieve periode van vleermuizen. De aanplant volgt bij voorkeur in hetzelfde seizoen, maar is afhankelijk van andere werkzaamheden die door het waterschap in aanpalend groenstrook worden uitgevoerd. Aanplant is mogelijk tot medio half april. Dit is het moment dat de sapstroom van bomen weer op gang komt en planten van bomen minder gunstig wordt.

2.2.3 Toekomstige situatie (gebruiksfase)

In de toekomstige situatie (na enkele jaren) zal het dezelfde functie hebben als in de huidige situatie, maar met meer (bio)diversiteit die beter is afgestemd op het huidige klimaat en tegen ziektes.

3 Methode ecologisch onderzoek

3.1 Flora en fauna-quickscan

In 2024 heeft Staring Advies een flora en fauna-quickscan uitgevoerd waarin getoetst is of het project nadelige gevolgen voor beschermde soorten kan hebben en een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig kan zijn. De quickscan rapportage is opgenomen in bijlage I (Van Kasteel 2024).

Het quickscan-rapport is opgesteld op basis van een veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Voor een actueel overzicht van (beschermde) soorten die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Gevolgen voor beschermde soorten zijn bepaald op basis van de (invloedssfeer van de) voorgenen ingreep (aard, omvang en duur) en de functie van het plangebied en omgeving voor beschermde soorten en beoordeeld in het kader van de Ow.

3.2 Nader soortgericht onderzoek

Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is in 2024 uitgevoerd door Natuurinclusief B.V. (Koelman 2024; Bijlage II). Waardenburg Ecology heeft aanvullend veldonderzoek uitgevoerd gericht op de aanwezigheid van sleedoornpage, vogels met een jaarrond beschermde nestplaats en habitatgeschiktheid voor kleine marterachtigen (Emond, 2025; Bijlage III). Voor een uitgebreide beschrijving van de gehanteerde methodieken wordt verwezen naar §3.1 respectievelijk hoofdstuk 4 van de betreffende bijlage.

Op verzoek van de Provincie Gelderland heeft een nader veldbezoek plaatsgevonden waarbij per te kappen boom in beeld is gebracht of deze potentieel geschikte holtes bevat. Dit veldbezoek is uitgevoerd op 31 oktober 2025 door een ecooloog van Waardenburg Ecology. Hierbij is gebruik gemaakt van een endoscoop en verrekijker. De bevindingen zijn verwerkt in §4.1.

4 Functie plangebied voor beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de functie van het plangebied en de directe omgeving voor beschermde soorten beschreven op basis van de resultaten van de quickscan en het nader onderzoek. Soorten waarvoor – op basis van de quick scan en het nader onderzoek – is geconcludeerd dat het plangebied geen functie heeft worden verder niet behandeld. Hiervoor wordt verwezen naar de betreffende bijlagen.

4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Op basis van het uitgevoerde onderzoek zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Daarbij zijn de bomen 1 t/m 8 destijds niet onderzocht. Ten aanzien van deze bomen heeft een aanvullend veldbezoek plaatsgevonden op 31 oktober 2025, gericht op aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen (zie §3.2). Deze zijn niet aangetroffen en een betekenis als verblijfplaats kan voor deze bomen worden *uitgesloten*.

Van de bomen die wel zijn onderzocht in 2024 is geen inventarisatieronde in juni uitgevoerd, terwijl deze wel in het vleermuisprotocol is opgenomen. Tijdens het aanvullend veldbezoek op 31 oktober 2025 is voor acht bomen vastgesteld dat deze mogelijk een betekenis hebben als verblijfplaats (zie Figuur 4.1). Het betreft de boomnummers 52, 53, 54, 56, 57, 58, 73 en 108; allen essen. Een kraam- of winterverblijf kan niet op voorhand worden uitgesloten. Laatstgenoemde is onwaarschijnlijk omdat tijdens het onderzoek in 2024 geen paarverblijven zijn aangetroffen (het onderzoek naar paarverblijven heeft conform protocol plaatsgevonden). De aanwezigheid van een zomer-/paarverblijf is doorgaans een goede indicatie dat de betreffende holte ook een functie als overwinteringslocatie kan vervullen voor een klein aantal dieren. Omdat deze niet zijn aangetroffen wordt ook de kans op een winterverblijf klein geacht.

Zekerheidshalve – en om de betekenis als kraamverblijfplaats beter te kunnen duiden – wordt een ‘inspectie op hoogte’ uitgevoerd. Hierbij worden de holtes vanuit een hoogwerker gecontroleerd. Het bezoek wordt uitgevoerd tussen 1 december 2025 en 1 maart 2026, zodra de weeromstandigheden daarvoor geschikt zijn (tussen (-5) 0 - 10°C). Bevindingen worden separaat gerapporteerd. Bij holtes waarvan bij inspectie geen kraamfunctie uitgesloten kan worden op basis van de eigenschappen van de holte of aanwezige sporen, dient worst-case gemitigeerd te worden voor kraamverblijven. Hierbij moet rekening gehouden worden met de gewenningsperiode.

Foerageergebied

Tijdens het veldonderzoek in 2024 zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger aangetroffen. De gewone dwergvleermuis is het

meest aangetroffen met drie tot vijf exemplaren tijdens elk bezoek (totaal vier bezoeken in de periode mei – september). Daarnaast meldt Koelman (2024) dat het plangebied van hoge kwaliteit is omdat het donker is, met een waterlichaam nabij en voldoende bomen en struiken aanwezig zijn. Daarmee komen zij tot de conclusie dat het westelijk deel van het plangebied onderdeel is van *essentieel* foerageergebied (dat wil zeggen essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats) van gewone dwergvleermuis. Het hele westelijk deel (ter hoogte van de plas) is in het vervolgonderzoek als essentieel foerageergebied gemarkeerd en niet specifiek de essenlaan. Dit betreft circa een derde van het aantal bomen dat gekapt dient te worden

Het aantal van drie tot vijf gewone dwergvleermuizen per bezoek is relatief laag als essentieel foerageergebied. Doorgaans hanteren wij hier tien individuen voor, afhankelijk van de oppervlakte. De conclusie uit het betreffende rapport is voor de gewone dwergvleermuis gehandhaafd voor dit activiteitenplan. Logischerwijs is het aantal aangetroffen dieren voor de overige soorten (gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger) minder dan drie tot vijf, aangezien gewone dwergvleermuis het meest is aangetroffen. Het rapport spreekt éénmaal van een gewone grootoorvleermuis; van de overige soorten worden geen aantallen genoemd, maar dus niet meer dan drie tot vijf. Ondanks dat de onderzoekers concluderen dat ook voor deze soorten sprake is van essentieel foerageergebied onderbouwen ze dat niet met concrete aantallen. Op basis van bovenstaande beredenering is de conclusie dat een deel van het plangebied ook essentieel foerageergebied is voor gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger *niet* overgenomen in dit activiteitenplan.

Vliegroute

In het plangebied is geen (essentiële) vliegroute van vleermuizen aangetroffen en kan worden uitgesloten.

Figuur 4.1. Overzicht van bomen met holtes en nestplaatsen van zwarte kraai.

4.2 Vogels met een jaarrond beschermde nestplaats

Tijdens het veldonderzoek is in de te rooien bomen geen nest van een vogelsoort aangetroffen waarvan het nest jaarrond is beschermd. In dezelfde berm, maar buiten de werkzone waar de te rooien bomen staan, zijn in eiken twee (kraaien)nesten aangetroffen (Figuur 4.1). Kraaiennesten kunnen door boomvalk en ransuil als nestplaats worden gebruikt; nestplaatsen van boomvalk en ransuil zijn jaarrond beschermd.

De nesten van de kraaiachtigen in de directe omgeving van het plangebied worden niet aangetast door de bomenkap die plaatsvindt buiten het broedseizoen. De twee bomen met een kraaiennest bevinden zich op minimaal circa 25 meter van de dichtstbijzijnde te kappen bomen. Deze afstand en de te behouden bomen hiertussen is voldoende reden om aan te nemen dat geen negatieve gevolgen zijn te verwachten op deze nesten. Effecten op jaarrond beschermde nestplaatsen door de voorgenomen activiteit zijn uitgesloten.

4.3 Kleine marterachtigen

Net ten westen van de fietstunnel onder de N338 (aan de westzijde van het plangebied) is een waarneming van een bunzing bekend. Het betreft een faunaverkeersslachtoffer die in 2022 is geregistreerd. Op ruimere afstand van het plangebied zijn van verschillende jaren enkele waarnemingen van wezel bekend. De NDFF bevat geen waarnemingen van hermelijn in het plangebied en omgeving, maar het plangebied is in potentie wel geschikt (Emond 2025).

De ondergroei in het plangebied is beperkt. Hierdoor is de betekenis als dekking en geleiding voor kleine marterachtigen eveneens beperkt, maar niet geheel uitgesloten. Afgaande op het beperkte aantal muizenholen is de betekenis als foerageergebied naar verwachting niet essentieel door het ontbreken van hoge dichtheden aan muizen. Omdat kleine marterachtigen vaak grote territoria hebben en voortdurend op zoek zijn naar voedsel zijn verbindende elementen zoals oevers, heggen, ruigten en bomenrijen van belang. Het plangebied heeft mogelijk een betekenis als (onderdeel van een) verbindend landschapselement tussen leefgebieden van wezel, hermelijn en bunzing (Emond 2025).

4.4 Conclusie

Op basis van de quickscan en het nader onderzoek is vastgesteld dat voor de wezel, hermelijn en bunzing een verbindend landschapselement verloren gaat en dat gewone dwergvleermuizen een deel van hun essentieel foerageergebied kwijtraken. De gevolgen van de voorgenomen ingreep voor deze soorten zijn uitgewerkt in hoofdstuk 5.

Voor andere beschermde soorten flora en fauna is geconcludeerd dat het plangebied geen functie heeft en/of dat nadelige gevolgen die vergunningplichtig zijn uitgesloten zijn of kunnen worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6 voor maatregelen).

5 Bepaling en beoordeling van gevolgen in het kader van de Ow

In dit hoofdstuk worden de nadelige gevolgen van de voorgenomen ingreep voor wezel, hermelijn, bunzing en gewone dwergvleermuis bepaald en beoordeeld in het kader van de Ow. Er is beoordeeld of een vergunningaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit in het kader van de Ow nodig is.

5.1 Gewone dwergvleermuis

De voorgenomen ingreep kan (zonder voorzorgsmaatregelen) de volgende gevolgen hebben voor de gewone dwergvleermuis:

- Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen.

Om nadelige gevolgen voor de vleermuizen te voorkomen worden voorzorgsmaatregelen genomen, zie § 6.3. Als gevolg van de kap van beplanting gaat foerageergebied met een essentiële functie verloren. Aantasting van het essentieel foerageergebied kan leiden tot aantasting van de functionaliteit van een vaste verblijfplaats en is in het Bal aangewezen als een vergunningplichtig geval (artikel 11.46 Bal). Dit vormt een schadelijke handeling waarvoor een vergunning op grond van de Ow nodig is.

5.2 Kleine marterachtigen

De voorgenomen ingreep kan (zonder voorzorgsmaatregelen) de volgende gevolgen hebben voor kleine marterachtigen:

- Het opzettelijk doden van de wezel, bunzing en hermelijn;
- Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van de wezel, bunzing en hermelijn.

Om nadelige gevolgen voor wezel, bunzing en hermelijn te voorkomen worden voorzorgsmaatregelen genomen, zie § 6.4. Met deze maatregelen wordt het opzettelijk doden van wezel, bunzing en hermelijn voorkomen.

Als gevolg van de kap van beplanting gaat de verbinding met essentiële functie verloren. Aantasting van het essentieel leefgebied leidt tot aantasting van de functionaliteit van de vaste verblijfplaats en is in het Bal aangewezen als een vergunningsplichtig geval (artikel 11.46 Bal). Dit vormt een schadelijke handeling waarvoor een vergunning op grond van de Ow nodig is.

6 Maatregelen

In dit hoofdstuk worden de maatregelen beschreven die worden genomen om nadelige gevolgen voor de beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep te voorkomen en beperken.

6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen broedvogels

Bij de uitvoering van de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met het broedseizoen van algemene vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Dit gebeurt door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening worden gehouden met de periode half maart tot half augustus. De werkzaamheden worden in winter 2025/2026 (december - februari) uitgevoerd, zodat nadelige gevolgen voor broedvogels zijn uitgesloten.

6.2 Ecologische begeleiding

6.2.1 Inzet ter zake kundige ecooloog

De uitvoering van de voorgenomen ingreep zal door een ter zake kundige ecooloog begeleid worden. Onder een ter zake kundige ecooloog (kortweg: de ecooloog) wordt een persoon verstaan die voor de situatie en de soorten, waarvoor diegene gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van de soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis moet zijn opgedaan doordat de deskundige minimaal aan de onderstaande eerste twee punten voldoet en eventueel voldoet aan één van de overige punten.

1. Minimaal 3 jaar ervaring met het uitvoeren van soortgericht onderzoek, eventueel onder begeleiding van een ervaren ecooloog.
2. Soortspecifieke kennis heeft opgedaan (zoals over leefwijze en gedrag en het ontwerpen, aanbrengen en monitoren van nestgelegenheden voor gierzwaluwen in succesvolle projecten) door middel van bijvoorbeeld veldwerk, onderzoek, studie of opleiding.
3. Op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
4. Op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
5. Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

6. Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Gierzwaluwbescherming Nederland, Vogelbescherming Nederland en Sovon).

6.2.2 Uitvoering van de ecologische begeleiding

De ecooloog ziet er bij de uitvoering van de werkzaamheden op toe, dat de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de uitgangspunten en werkwijze zoals beschreven in dit activiteitenplan. Dit houdt onder andere in:

- De ecooloog stelt een ecologisch werkprotocol op. Dit ecologisch werkprotocol geeft een beschrijving van de maatregelen die genomen moeten worden om nadelige gevolgen voor beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen en beperken. In het ecologisch werkprotocol worden de maatregelen uit voorliggend activiteitenplan en eventuele voorwaarden in de omgevingsvergunning met betrekking tot maatregelen overgenomen.
- De ecooloog geeft voor aanvang van de werkzaamheden een toelichting op het ecologisch werkprotocol aan de betrokken uitvoerder(s).
- De ecooloog ziet er bij de uitvoering van de werkzaamheden op toe, dat de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de uitgangspunten en werkwijze zoals beschreven in dit activiteitenplan en ecologisch werkprotocol.
- De ecooloog bespreekt de te volgen werkwijze bij vragen, incidenten en calamiteiten met de initiatiefnemer en de uitvoerder.
- De ecooloog en de uitvoerder houden een ecologisch logboek (zie Bijlage IV) bij gedurende de uitvoering van de werkzaamheden. Hierin worden maatregelen vastgelegd die bedoeld zijn om nadelige gevolgen voor beschermde soorten te voorkomen.

6.3 Gewone dwergvleermuis

6.3.1 Borging van voldoende tijdelijke en permanente verblijfplaatsen

Op acht essen na kunnen verblijfplaatsen in de te kappen bomen worden uitgesloten. Mocht uit de inspectie op hoogte blijken dat in één of meerdere van de acht bomen verblijfplaatsen alsnog niet uitgesloten kunnen worden, worden hiervoor passende maatregelen getroffen.

6.3.2 Borging van voldoende foerageergebied

Onderdeel van de ingreep is de aanplant van 74 nieuwe (verschillende bomen) en aanplant van circa 1300 m² inheems bosstruweel. Daarnaast is ruimte voor circa 900 m² aan spontane bosontwikkeling. Hierbij worden zo groot mogelijke bomen aangeplant. Deze herplant – zowel in aantal, omvang als soortensamenstelling - draagt bij aan de betekenis als foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast worden de werkzaamheden uitgevoerd buiten de actieve periode van vleermuizen, waardoor onnodige verstoring ook op voorhand is uitgesloten.

6.4 Kleine marterachtigen

6.4.1 Maatregelen om het doden van kleine marterachtigen te voorkomen

- De kapwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van kleine marterachtigen (dat wil zeggen buiten de periode maart – augustus). Resteert de periode september – februari voor het uitvoeren van de werkzaamheden.
- De kapwerkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd om eerst alternatieve verblijfplaatsen te kunnen creëren (zie hieronder).
- Werken in één richting, naar onaangetaste vegetatie, zodat eventueel aanwezige dieren kunnen wegvluchten.
- Ongeschikt maken van biotopen door de vegetatie zeer kort te maaien voorafgaand aan de werkzaamheden. Hierdoor zullen de kleine marterachtigen het werkgebied verlaten op zoek naar geschikt biotoop in de omgeving.

6.4.2 Borging van voldoende tijdelijke en permanente verblijfplaatsen

- Er wordt gestart met het rooien van enkele bomen om een marterhoop en takkenril mee te kunnen maken. Bij deze rooiwerkzaamheden wordt geen ondergroei verwijderd, zodat hiermee nog geen marterleefgebied, noch verblijfplaatsen worden aangetast.
- De marterhoop wordt aangelegd ten noordwesten van de fietstunnel (rood kruis in Figuur 2.4) en aangelegd conform het kennisdocument Kleine marterachtigen (BIJ12, 2024).
- Met het vrijkomende takmateriaal wordt een eerste takkenril aangelegd, ter hoogte van de marterhoop.
- Aansluitend worden de resterende rooiwerkzaamheden uitgevoerd. Hierbij vrijkomend stam- en takmateriaal wordt verwerkt in twee takkenrillen met een totale lengte van circa 100 meter (groene lijnen in Figuur 2.4).
- De marterhoop is minimaal drie meter lang, twee meter breed en één meter hoog (Figuur 6.1). Daarnaast gelden de volgende uitgangspunten:
 - Grond voor een marterhoop moet eerst losgemaakt worden. Hierop volgt een fundering van vrijkomende houtsnippers (lokaal materiaal). De fundering moet iets boven het maaiveld liggen (want deze moet droog blijven);
 - Met minimaal zes boomstammen van één meter lang en een diameter van 15-20 cm wordt een nestkamer gebouwd. Dit gebeurt door twee stammen tegenover elkaar op de grond te leggen en daar de andere twee stammen overeen te leggen als een dak. De ruimte die daartussen ontstaat wordt opgevuld met droog hooi of vergelijkbaar materiaal;
 - De nestkamer moet minimaal twee ingangen hebben. De nestkamer moet droog blijven en beschermd zijn tegen weersinvloeden. Na het bouwen van deze nestkamer wordt er grof en fijn snoeimateriaal overheen gelegd. Openingen in de marterhoop mogen maximaal acht cm groot zijn;
- Herplant van bomen en struweel bij voorkeur binnen dezelfde periode als dat de kapwerkzaamheden worden uitgevoerd. Zie Figuur 2.4 voor het beplantingsplan.

Figuur 6.1. Illustratie van een marterhoop (Westra & Kuiters, 2018 in Kennisdocument Kleine marterachtigen).

7 Reikwijdte vergunningaanvraag

7.1 Schadelijke handelingen

Zoals geconcludeerd in hoofdstuk 6 is voor uitvoering van de werkzaamheden voor bomenkap N338 een aanvraag van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig. In tabel 7.1 is aangegeven voor welke soorten en schadelijke handelingen de omgevingsvergunning moet worden aangevraagd.

Tabel 7.1 Soorten en schadelijke handelingen waarvoor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit wordt aangevraagd.

Soort	Beschermings-regime	Schadelijke handeling
Gewone dwergvleermuis	Soorten Habitatrichtlijn	- Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
Wezel, bunzing en hermelijn	Andere soorten	- Het opzettelijk doden. - Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

7.2 Locatie waarvoor vergunning wordt aangevraagd

De vergunningsaanvraag is van toepassing op het westelijke deel van het plangebied. Het plangebied is opgenomen in Figuur 2.1.

7.3 Periode waarvoor de vergunning wordt aangevraagd

De vergunning is benodigd voor de gehele periode waarbinnen de werkzaamheden plaatsvinden. Zekerheidshalve wordt de vergunning aangevraagd voor een periode van vijf jaar. Dit om eventuele uitloop van de werkzaamheden op te vangen. De vergunning wordt zodoende aangevraagd voor de periode december 2025 t/m september 2030.

7.4 Voorwaarden waaronder vergunning wordt verleend

Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit kan alleen worden verleend als is voldaan aan de beoordelingsregels die staan uitgewerkt in § 8.6.2 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De beoordelingsregels verschillen per soortenbeschermingsregime (uitgewerkt in art. 8.74j t/m art. 8.74l Bkl), maar komen kort gezegd neer op de beoordeling van de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing.
- De activiteit is nodig vanwege een genoemd wettelijk belang.

- c) De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de aangevraagde soort.

In de hoofdstukken 8, 9 en 10 wordt nader ingegaan op deze drie criteria a, b en c.

8 Alternatievenafweging

Voor beschermde soorten waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, moet worden aangetoond dat voor de voorgenomen activiteit geen alternatief is dat geen of minder negatieve gevolgen heeft voor de desbetreffende soort. In navolgende paragrafen wordt beschreven waarom het niet uitvoeren van het project (het nul-alternatief), de uitvoering van het project op een alternatieve locatie, alternatieven in de uitvoering (werkwijze) en alternatieven in de planning, niet mogelijk zijn. De informatie is gebaseerd op de informatie die door de Provincie Gelderland is aangeleverd.

8.1 Nul-alternatief en alternatieve locatie

De ingreep is locatie gebonden. Een alternatieve locatie is dus niet van toepassing. Het Waterschap is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de watergang. Het huidige schouwpad is te smal. Voor het goed onderhouden van deze watergang is het noodzakelijk dat het schouwpad wordt verbreed. De 'provinciale essen' naast het huidige schouwpad hebben een beperkte levensverwachting als gevolg van essentaksterfte. Omdat vanwege veiligheidsaspecten de rooiwerkzaamheden op korte termijn nodig zijn is het niet uitvoeren van de rooiwerkzaamheden geen optie.

8.2 Alternatieven in inrichting en uitvoering

Aan een schouwpad gelden vaste afmetingen die door het Waterschap zijn vastgesteld. Hierdoor kan onderhoud veilig en met het juiste materiaal worden uitgevoerd. Een schouwpad aan de noordzijde van de watergang is niet mogelijk omdat hier direct woningen aan grenzen. Een schouwpad op ruimere afstand van de watergang is logischerwijs ook niet mogelijk. Een alternatief in inrichting en uitvoering is er niet.

8.3 Alternatieven in planning

Bij de planning van de uitvoering van de ingreep wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van aanwezige beschermde soorten om nadelige gevolgen voor beschermde soorten te voorkomen en te beperken. De rooiwerkzaamheden staan gepland voor de winter van 2025-2026, buiten het broedseizoen en buiten de actieve periode van vleermuizen. De aanplant volgt bij voorkeur in hetzelfde seizoen, maar is afhankelijk van andere werkzaamheden die door het Waterschap in aanpalend groenstrook worden uitgevoerd. Een beter alternatief in planning is er wat dat betreft niet.

9 Wettelijk belang

9.1 Wettelijke belangen waarvoor vergunning wordt aangevraagd

Een tweede criterium voor vergunningverlening is dat de voorgenomen ingreep een wettelijk belang dient. Het betreft de wettelijke belangen zoals genoemd in artikel 8.74j. (soorten Vogelrichtlijn), art. 8.74k (soorten Habitatrichtlijn) en artikel 8.74l (andere soorten) van het Bkl. In onderstaande tabel 9.1 is aangegeven voor welke belangen een vergunning wordt aangevraagd voor gewone dwergvleermuis, wezel, hermelijn en bunzing. De volgende paragrafen geven een onderbouwing van deze wettelijke belangen. De informatie is gebaseerd op de informatie die door Provincie Gelderland is aangeleverd.

Tabel 9.1 *Wettelijk belang waaronder een vergunning wordt aangevraagd. Het betreft de wettelijke belangen zoals genoemd in artikel 8.74j. (soorten Vogelrichtlijn), art. 8.74k (soorten Habitatrichtlijn) en artikel 8.74l. (andere soorten) van het Bkl.*

Soort	Ow-beschermingsregime	Wettelijke belangen
Gewone dwergvleermuis	Soorten Habitatrichtlijn	In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
Wezel, hermelijn, bunzing	Andere soorten	In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
		In het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
		In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.

9.2 Gewone dwergvleermuis

1. In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De bomen dienen gekapt te worden voor het verbreden van een schouwpad langs de watergang en vanwege de aantasting door essentaksterfte. Een schouwpad langs watergangen heeft als primaire functie het mogelijk maken van inspectie en onderhoud. Het verbreden van het huidige schouwpad is nodig vanuit openbare veiligheid; het onderhoud van de watergang is in het belang van de volksgezondheid. Ook het rooien van de bomen met essentaksterfte wordt uitgevoerd in het belang van de openbare veiligheid (voorkomen van vallende takken of omvallende bomen).

9.3 Kleine marterachtigen

1. In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Zie onderbouwing hierboven bij gewone dwergvleermuis.

2. In het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

De aanpassingen worden gedaan om de naastgelegen watergang goed te kunnen beheren en onderhouden. Op dit moment is het schouwpad te smal, waardoor het juiste materieel niet ingezet kan worden om de watergang te onderhouden.

3. In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.

Het verbreden van een schouwpad en daarvoor benodigde bomenkap betreft een ruimtelijke inrichting.

10 Staat van instandhouding

Een derde criterium voor vergunningverlening is dat de activiteit niet leidt tot een verslechtering van de staat van instandhouding (Svl) van de soorten waarvoor vergunning wordt aangevraagd. De volgende criteria zijn van belang bij het bepalen van de staat van instandhouding:

- de omvang van de populatie,
- de verspreiding van de populatie,
- het leefgebied, de functionaliteit van het leefgebied en het natuurlijke verspreidingsgebied, en
- het toekomstperspectief.

Onderstaande paragrafen geven een korte samenvatting over de huidige staat van instandhouding van de soorten waarvoor vergunning wordt aangevraagd en de gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding van deze soorten.

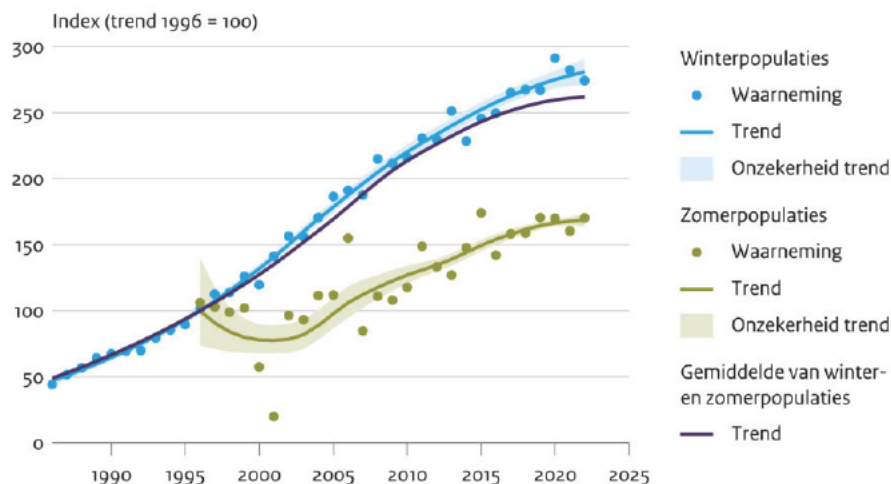
10.1 Gewone dwergvleermuis

10.1.1 Landelijke staat van instandhouding

In het begin van de 20^e eeuw is in Nederland een grote achteruitgang te zien en zijn zelfs drie soorten vleermuizen verdwenen (Glas, 1986; Van Norren *et al.*, 2020). De precieze redenen voor deze achteruitgang zijn mogelijk te verklaren door het gebruik van bestrijdingsmiddelen, verstoring van (winter)verblijfplaatsen, etc.. Vanaf 1986 zijn landelijk de tellingen van vleermuizen bijgehouden. De tellingen laten sinds 1996 voor overwinterende vleermuizen een stijgende lijn zien (Figuur 10.1). Dit is vooral te danken aan de verbeterde bescherming van winterverblijfplaatsen. Echter is van de gewone dwergvleermuis de landelijke staat van instandhouding onbekend (Zoogdierverseniging, 2025). Mogelijk neemt het aanbod van geschikte verblijfplaatsen af vanwege de toenemende na-isolatie van gebouwen en het dichtmaken van kieren en gaten in gebouwen. Daardoor zal op den duur ook de populatieomvang afnemen. In ieder geval staat de soort niet op de Rode lijst van Nederlandse zoogdieren (Van Norren *et al.* 2020).

Vleermuizen

Bron: NEM (Zoogdiervereniging, CBS)

CBS/nov23
www.clo.nl/nh07023

Figuur 10.1 Trend Vleermuizen, landelijk. Bron: Zoogdiervereniging, CBS 2025.

10.1.2 Regionale staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is in Gelderland een veel voorkomende soort. Goede tellingen zijn niet beschikbaar. De wintertellingen van de Vleermuiswerkgroep Gelderland betreffen een selectie van de winterverblijven en geven voor het totaal aantal geen goed beeld. Door zijn vele voorkomen kan de huidige situatie van de populatieomvang van de gewone dwergvleermuis als gunstig worden beoordeeld (van Norren, 2019). De spreiding van deze soort is in grote lijnen de laatste jaren niet veranderd. De criteria populatieomvang, kwaliteit van het leefgebied en toekomstperspectief worden door van Norren (2019) als onbekend beoordeeld. Reden hiervoor is dat onbekend is in hoeverre de gebiedsgerichte aanpak effect zal zijn in relatie tot de toegenomen inzet op maatregelen ter vermindering van de CO₂-uitstoot.

10.1.3 Lokale staat van instandhouding

Er zijn geen gegevens bekend van de lokale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis. Aangenomen wordt dat deze in lijn is met de regionale staat van instandhouding. Het aantal waarnemingen in de NDFF is relatief beperkt voor een soort die vrij algemeen wordt aangetroffen in en rond bebouwde kom. Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding een andere trend volgt dan de regionale trend.

10.1.4 Gevolgen van project bomenkap N338 voor de staat van instandhouding

Aangezien nadelige gevolgen door bomenkap N338 op gewone dwergvleermuis met maatregelen beperkt worden (zie § 2.2.1), is redelijkerwijs uitgesloten dat de voorgenomen

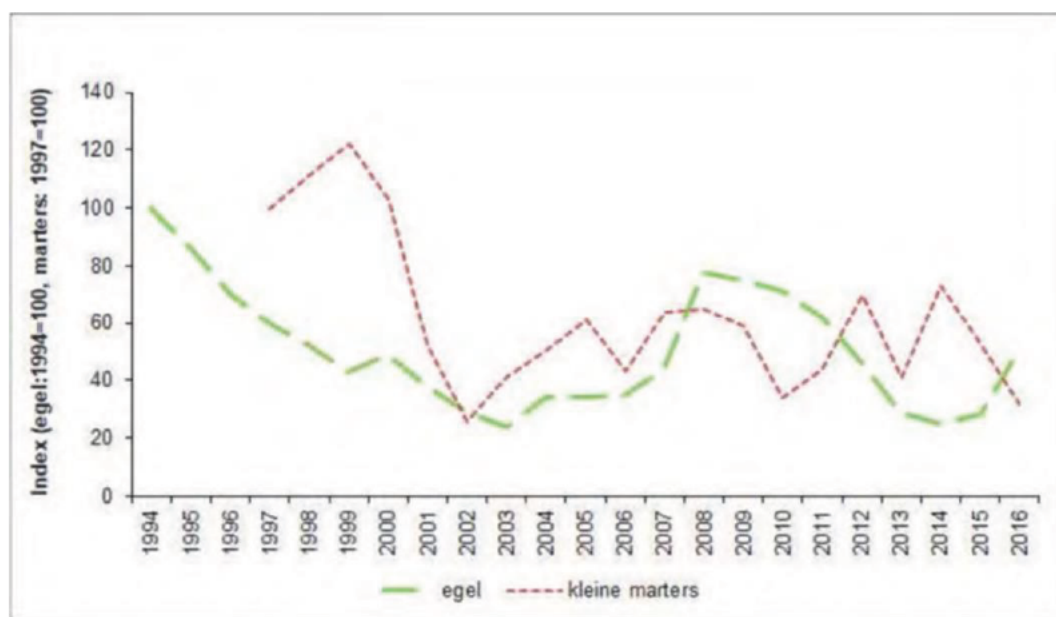

ingreep leidt tot een verslechtering van de lokale, regionale en landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

10.2 Kleine marterachtigen

10.2.1 Landelijke staat van instandhouding

Er zijn van de drie kleine marterachtigen te weinig telgegevens bekend voor het opstellen van een betrouwbare trendberekening. Deze soorten zijn over de jaren heen waargenomen in 73 (wezel), 92 (hermelijn) en 94 (bunzing) telplots in heel Nederland. Deze tellingen zijn ook niet jaarlijks herhaald. Tevens laten de kleine martersoorten zich maar weinig overdag zien. Dat maakt de index gevoelig voor invloeden die met toeval te maken hebben. De Zoogdiervereniging heeft voor de trend de drie soorten samengevoegd om de onzekerheid te verkleinen (standaardfout 0,015, Figuur 10.2). De samengestelde trend laat een matige afname in populatiegrootte zien over de periode 1997-2016 (Zoogdiervereniging, 2017).

Figuur 10.2 Index van de aantalsontwikkeling van de egel en kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) in Nederland in de periode 1994-2016 (n=220). Bron: Zoogdiervereniging, 2017.

10.2.2 Wezel

Regionale staat van instandhouding

Hoewel er maar weinig bekend is over de daadwerkelijke populatieomvang van wezel, kan aan de hand van de bekende verspreidingsgegevens worden geconcludeerd dat het aandeel van Gelderland evenredig is aan de landelijke staat van instandhouding. De soort komt vooral voor in de lagere delen van de provincie. Uitzondering hierop is het rivierengebied tussen Rijn en Waal (globaal de Betuwe), waar de soort nauwelijks voorkomt. Op de stuwwal van de Veluwe en in de Achterhoek ontbreken grotendeels

waarnemingen. De beoordeling van de criteria populatieomvang, kwaliteit van het leefgebied en toekomstperspectief in Gelderland is onbekend.

Lokale staat van instandhouding

Er zijn geen gegevens bekend van de lokale staat van instandhouding van de wezel. Aangenomen wordt dat deze in lijn is met de regionale staat van instandhouding. In de NDFF staan meerdere waarnemingen uit de afgelopen jaren, op ruimere afstand van het plangebied. Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding een andere trend volgt dan de regionale trend.

10.2.3 Hermelijn

Regionale staat van instandhouding

Het aandeel dat Gelderland heeft in de landelijke verspreiding is zeer klein. Door de versnipperde aanwezigheid is mogelijk sprake van al dan niet geïsoleerde deelpopulaties. In de IJsseldelta en in de Gelderse Poort is nog een relatief hoge waarnemingsdichtheid. Deze deelpopulaties lijken ook buiten de provinciegrens niet direct met elkaar verbonden (meer) te zijn. De beoordeling van de criteria populatieomvang, kwaliteit van het leefgebied en toekomstperspectief in Gelderland is onbekend.

Lokale staat van instandhouding

Er zijn geen gegevens bekend van de lokale staat van instandhouding van de hermelijn. Aangenomen wordt dat deze in lijn is met de regionale staat van instandhouding. De NDFF bevat geen waarnemingen van hermelijn in het plangebied en omgeving, maar het plangebied is in potentie wel geschikt. Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding een andere trend volgt dan de regionale trend.

10.2.4 Bunzing

Regionale staat van instandhouding

Hoewel er maar weinig bekend is over de daadwerkelijke populatieomvang van de bunzing, kan aan de hand van de bekende verspreidingsgegevens worden aangenomen dat het aandeel van Gelderland evenredig is aan de landelijke staat van instandhouding.

Het verspreidingsbeeld in Gelderland wijkt niet af van het landelijke beeld. De bunzing komt vooral voor in de lagere delen van de provincie. De centrale Veluwe wordt niet door bunzingen bewoond, waarschijnlijk door het ontbreken van geschikt leefgebied (geen water, te dicht bebost). De beoordeling van de criteria populatieomvang, kwaliteit van het leefgebied en toekomstperspectief in Gelderland is onbekend.

Lokale staat van instandhouding

Er zijn geen gegevens bekend van de lokale staat van instandhouding van de bunzing. Aangenomen wordt dat deze in lijn is met de regionale staat van instandhouding. Net ten westen van de fietstunnel onder de N338 (aan de westzijde van het plangebied) is in 2022 een waarneming van een bunzing opgenomen in de NDFF. Er is geen reden om aan te

nemen dat de lokale staat van instandhouding een andere trend volgt dan de regionale trend.

10.2.5 **Gevolgen van project bomenkap N338 voor de staat van instandhouding**

Aangezien nadelige gevolgen door bomenkap N338 op de kleine marterachtigen met herplant- en voorzorgsmaatregelen beperkt worden (zie resp. §2.1.1 en § 6.4), is redelijkerwijs uitgesloten dat de voorgenomen ingreep leidt tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de bunzing.

11 Conclusie

Voor uitvoering van de rooi- en herplantwerkzaamheden langs de N338 in Doesburg is een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig voor de gewone dwergvleermuis, de wezel, de bunzing en de hermelijn en schadelijke handelingen: zie tabel 11.1

Tabel 11.1 Soorten en schadelijke handelingen waarvoor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit wordt aangevraagd.

Soort	Beschermingsregime	Schadelijke handelingen
Gewone dwergvleermuis	Soorten Habitatrichtlijn	- Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
Wezel, bunzing en hermelijn	Andere soorten	- Het opzettelijk doden - Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Er wordt voldaan aan de criteria van vergunningverlening:

- De voorgenomen ingreep is nodig vanwege wettelijke belangen, namelijk:
 - In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
 - In het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
 - In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.
- Er is geen andere bevredigende oplossing voor de voorgenomen ingreep.
- De voorgenomen ingreep leidt niet tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de soorten waarvoor vergunning wordt aangevraagd.

Met de in dit activiteitenplan beschreven aanpak en maatregelen wordt invulling gegeven aan de zorgplicht en wordt gewaarborgd dat het werk wordt uitgevoerd met het minste nadelige gevolgen voor de betreffende soorten.

Literatuur

- CLO (2023). Trend van vleermuizen, 1986-2022 (indicator 1070, versie 23, 14 november 2023), www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.
- Emond, D. (2025). Notitie veldinventarisatie Omgevingswet N338., Doesburg. Notitie met kenmerk 25-0038/Dim/001. Waardenburg Ecologu bv, Culemborg.
- Glas, G.H. (1986). Atlas van de Nederlandse vleermuizen 1970-1984, alsmede een vergelijking met vroegere gegevens. Zool. Bijdr. 34, Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden.
- Goutbeek, A.B. (2018). De Staat van instandhouding, factsheets voor 25 soorten in Gelderland. In opdracht van Provincie Gelderland. Arcadis Nederland BV refnr 079761421B
- BIJ12 (2024). Kennisdocument Kleine marterachtigen Bunzing - Hermelijn - Wezel. <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/01/Kennisdocument-kleine-marterachtigen-v1-1-2.pdf>
- Koelman, E. (2024). Ecologisch onderzoek N338 te Doesburg. Natuurinclusief.
- Van Kasteel, S., & Wamelink, S. J. J. (2024). Quickscan natuurtoets: Watergang tracé in Doesburg. Staring advies.
- Van Norren, E., J. Dekker en H. Limpens (2020). Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2019.026, Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Zoogdierverseniging, 2017. De Telganger oktober 2017. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Zoogdierverseniging (2025). Gunstige staat van instandhouding. <https://www.zoogdierverseniging.nl/wat-we-doen/bijzondere-themas/wettelijke-bescherming/gunstige-staat-van-instandhouding>

Bijlage I Quicksan Staring advies

Quicksan natuurtoets

Watergang tracé in Doesburg

Colofon

Quickscan natuurtoets Watergang tracé in Doesburg

Opdrachtgever	Hoftijzer Verhuur- & Aannemingsbedrijf B.V.
Contactpersoon	[REDACTED]
Opdrachtnemer	Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel
Projectnummer	5088
Rapportnummer	2713
Auteur	[REDACTED]
Controle	[REDACTED]
Status	Concept
Publicatiedatum	19 januari 2024
Foto voorblad	[REDACTED]

Copyright

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en soorten die staan opgenomen op de Rode Lijsten. Het voorkomen van beschermde en Rode Lijstsoorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Netwerk Groene Bureaus

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus (www.netwerkgroenebureaus.nl). Het netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Inhoud

Colofon.....	1
Samenvatting	1
1 Inleiding en doel	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Doel	3
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	4
2.1 Gegevens plangebied	4
2.2 Beschrijving van het plangebied	4
2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied	4
Geplande flora- en fauna-activiteit	4
3 Gebiedsbescherming in de Omgevingswet	6
3.1 Inleiding	6
3.2 Natuurnetwerk Nederland	6
3.3 Bijzondere natuurgebieden en landschappen	8
3.4 Natura 2000	9
3.5 Beschermde houtopstanden	11
3.6 Conclusie gebiedsbescherming	12
4 Soortenbescherming in de Omgevingswet	13
4.1 Methode	13
4.2 Resultaten	14
4.3 Consequenties soortenbescherming	27
4.4 Conclusie soortenbescherming	33
Literatuurlijst.....	34
Bijlagen	35
Bijlage 1 Impressie plangebied	36
Bijlage 2 Beschermde vogelsoorten van categorie 5 en de Rode Lijst.....	37
Bijlage 3 Natuurbescherming onder de Omgevingswet	38
Bijlage 4 Beschermde plant- en diersoorten	39

Samenvatting

Uit de quickscan natuurtoets blijkt dat voor de geplande flora- en fauna-activiteit, bestaande uit het herprofilen van een watertracé en het verwijderen van een singel met bomen en struweel, aanvullend onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet noodzakelijk is voor een aantal beschermde soorten.

- Boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en roek (**aanvullend onderzoek**)
- Kleine marterachtigen, bunzing, hermelijn en wezel (**omgevingsvergunning of aanvullend onderzoek**)
- Boombewonende vleermuizen (**aanvullend onderzoek**)
- Foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen (**aanvullend onderzoek**)
- Sleedoornpage (**aanvullend onderzoek**)

Voor elke flora- en fauna-activiteit geldt verder de specifieke zorgplicht. In het kader hiervan moet voor het plangebied rekening gehouden worden met broedvogels, kleine zoogdiersoorten, amfibieën en vissen. Betreffende broedvogels moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden en/of er moet worden voorkomen dat broedvogels zich lokaal vestigen. Bezette nesten mogen, ongeacht de tijd van het jaar, niet worden verstoord. Voor deze soortgroepen wordt sterk aanbevolen een ecologisch werkprotocol op te stellen.

De activiteit is mogelijk een 'Natura 2000-activiteit'. Het uitvoeren van een AERIUS-berekening is noodzakelijk om vast te stellen of negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie aan de orde zijn en of daarmee sprake is van een 'Natura 2000-activiteit'.

Voor Natura 2000-gebieden geldt de specifieke zorgplicht. Gezien de aard en beperkte omvang van de geplande activiteiten en de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn er in het kader van de specifieke zorgplicht geen maatregelen noodzakelijk, afgezien van eventueel noodzakelijke maatregelen om stikstofuitstoot te beperken of compenseren. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van de nog uit te voeren AERIUS-berekening.

Het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het Natuurnetwerk Nederland is niet aan de orde.

Het plangebied ligt niet in/nabij een bijzonder nationale natuurgebied of bijzonder provinciaal natuurgebied of landschap. De activiteit heeft geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen voor deze gebieden. Het uitvoeren van maatregel is niet noodzakelijk.

Een kapmelding bij de gemeente Doesburg en een herplantplicht voor beschermde houtopstanden is mogelijk aan de orde.

In het kader van de specifieke zorgplicht geldt dat er rekening moet worden gehouden met beschermde soorten. Om negatieve effecten te voorkomen dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld.

Staring Advies voerde het onderzoek uit in opdracht van Hoftijzer Verhuur- & Aannemingsbedrijf B.V.

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Bij een flora- en fauna-activiteit moet, in het kader van de Omgevingswet, aangetoond worden dat er wel of geen sprake is van aantasting van beschermde plant- en diersoorten, beschermde natuurgebieden en beschermde houtopstanden. Om in te schatten wat het effect van de flora- en fauna-activiteit is op beschermde soorten, beschermde natuurgebieden en beschermde houtopstanden wordt een quickscan natuurtoets uitgevoerd. Indien beschermde soorten verwacht worden is nader onderzoek vereist.

Er zijn plannen voor de herprofilering van een watergang tracé en het verwijderen van bomen en struweel in Doesburg. Hoftijzer Verhuur- & Aannemingsbedrijf B.V. is betrokken bij het plannen en heeft aan Staring Advies gevraagd om deze quickscan natuurtoets uit te voeren.

1.2 Doel

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de flora- en fauna-activiteit schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden.

Hierbij wordt ook vastgesteld of nader onderzoek, nadere toetsing en/of het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet aan de orde is. Daarnaast wordt met deze quickscan inzichtelijk gemaakt op welke wijze voldaan kan worden aan de specifieke zorgplicht die geldt bij soortenbescherming, gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

Locatie: Molengaarde
Plaats: Doesburg
Gemeente: Doesburg
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bevindt zich in de wijk Beinum in de bebouwde kom van Doesburg. De wijk Beinum ligt ten zuiden van de binnenstad van Doesburg en ten westen van de rivier de IJssel. Het plangebied ligt aan de zuidzijde van de wijk Beinum en ligt ingeklemd tussen de woonwijk en de Provincialeweg (N338). De betreffende watergang ligt in een groenstrook en verbindt verschillende vijvers met elkaar (zie figuur 1 en 2 en bijlage 1).

2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Om het eventuele verstorend effect van de geplande flora- en fauna-activiteit op zowel beschermde als niet beschermde natuurwaarden in de directe omgeving van het plangebied (externe werking) in te kunnen schatten is een groter gebied onderzocht dan het plangebied alleen. Dit onderzoeksgebied bestaat uit een woonwijk met bebouwing, groenstructuren (bosschages), infrastructuur en diverse vijvers (zie figuur 2).

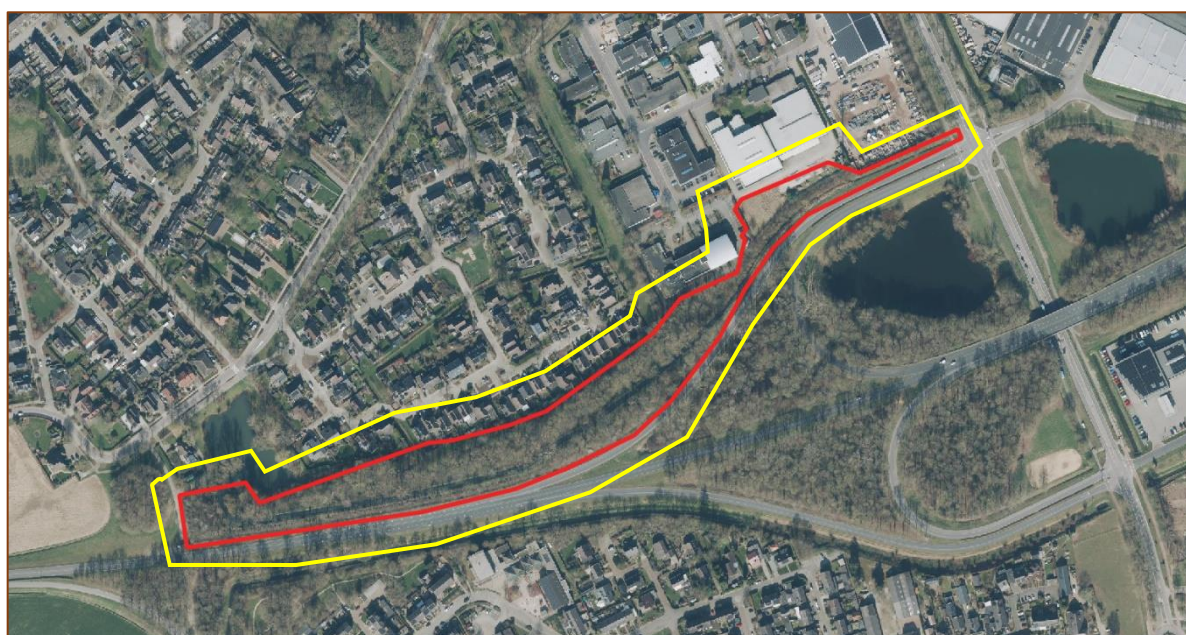
Geplande flora- en fauna-activiteit

Er zijn plannen voor de herprofilering van een watergang tracé in Doesburg moeten de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- Het realiseren van een onderhoudspad van 4 meter breed.
- Het verwijderen van bomen en struweel in de singel tussen de watergang en de N338.
- Baggeren van de watergang en versmallen profiel.
- Verwijderen van de folie en de beschoeiing.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied (rood). Bron ondergrond: Provincie Gelderland (2024).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood) en het onderzoeksgebied voor de quickscan natuurtoets (geel). Bron luchtfoto: Provincie Gelderland (2024).

3 Gebiedsbescherming in de Omgevingswet

3.1 Inleiding

De gebiedsbescherming in de Omgevingswet bestaat uit de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden, landschappen en houtopstanden. In paragraaf 3.2 wordt de geplande activiteit behandeld in relatie tot de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In paragraaf 3.3 wordt de activiteit behandeld in relatie tot de bescherming van deze gebieden en landschappen.

In paragraaf 3.4 wordt de activiteit behandeld in relatie tot de bescherming van Natura 2000-gebieden. In paragraaf 3.5 wordt de activiteit behandeld in relatie tot de bescherming van houtopstanden.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

3.2.1 Algemeen

In Nederland bestaat het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. De gebieden van het Natuurnetwerk Nederland worden in de provincie Gelderland het Gelders Natuurnetwerk genoemd. In het Gelders Natuurnetwerk komen twee natuurcategorieën voor: het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO).

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het GNN bestaat uit alle bestaande natuur en een zoekgebied voor nog te realiseren nieuwe natuur. In het GNN geldt: in de basis hier geen nieuwe initiatieven. Er zijn enkele uitzonderingen mogelijk. Dat zijn ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor - overtuigend gemotiveerd – geen alternatieven bestaan. Voor dergelijke uitzonderingen gelden specifieke spelregels die garanderen dat het Gelders Natuurnetwerk in stand blijft (het nee, tenzij principe). Dat betekent dat hier geen ruimte is voor nieuwe projecten die de aanwezige en potentiële natuurwaarden significant aantasten.

Groene Ontwikkelzones (GO)

De Groene ontwikkelingszone (GO) is het gebied dat tussen en rondom natuurgebieden ligt. Hierin liggen onder andere de ecologische verbindingzones, de verbindende schakels tussen de natuurgebieden. Er is in dit gebied ruimte voor de verdere ontwikkeling van bestaande en bij het gebied behorende bedrijvigheid of bewoning. Afhankelijk van het type en de schaal van de ontwikkeling vraagt de provincie om een (extra) bijdrage te leveren aan de GO.

3.2.2 Geplande activiteit

Het plangebied waar de FF-activiteit gepland staat valt niet binnen het NNN/GNN en GO. (zie figuur 3). Als voor het uitvoeren van een project het bestemmingsplan moet worden aangepast voor een nieuwe ontwikkeling of activiteit, kan het plan of project alleen doorgang vinden als uit onderzoek blijkt dat de kernkwaliteit of ontwikkelingsdoelen, per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. In het plangebied is hiervan echter geen sprake.

Vervolgstappen met betrekking tot het GNN of de GO, zoals verdere toetsing, vergunningsaanvraag of het opstellen van een versterkingsplan zijn niet noodzakelijk.

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het GNN (donkergroen) en GO (lichtgroen), bron: Provincie Gelderland (2024).

3.3 Bijzondere natuurgebieden en landschappen

3.3.1 Algemeen

Het Rijk kan bijzondere nationale natuurgebieden aangewezen hebben. Dit zijn gebieden die zijn aangewezen als vooruitloper op de aanwijzing of begrenzing als Natura 2000-gebied of gebieden die bescherming behoeven voor de instandhouding of herstel van biotopen en leefgebieden van in Nederland van nature in het wild voorkomende soorten genoemd in bijlage I Vogelrichtlijn of Bijlage I, II, IV of V Habitatrichtlijn. Voor de bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden geldt de specifieke zorgplicht.

De provincies kunnen bijzondere provinciale natuurgebieden of bijzondere provinciale landschappen hebben aangewezen. Ter bescherming van deze gebieden zijn specifieke regels opgesteld.

3.3.2 Geplande activiteit

Het plangebied waar de activiteit gaat plaatsvinden bevindt zich op ruime afstand van bijzondere nationale natuurgebieden, anders dan het NNN of Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde nationale park Veluwezoom, bevindt zich op ruim 5 kilometer afstand van het plangebied. Dit gebied is bovendien onderdeel van het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. De meest dichtstbijzijnde Nationale Landschappen 'De Graafschap', de 'Gelderse Poort', 'Veluwe' en 'Winterswijk' bevinden zich eveneens op ruime afstand. In het kader van de specifieke zorgplicht voor bijzondere natuurgebieden en landschappen zijn geen preventieve of herstelmaatregelen noodzakelijk voor de geplande activiteiten, door de ruime afstand en de aard en beperkte omvang van de geplande activiteiten.

Voor bijzondere natuurgebieden en landschappen zijn geen preventieve of herstelmaatregelen noodzakelijk bij de geplande activiteiten.

3.4 Natura 2000

3.4.1 Algemeen

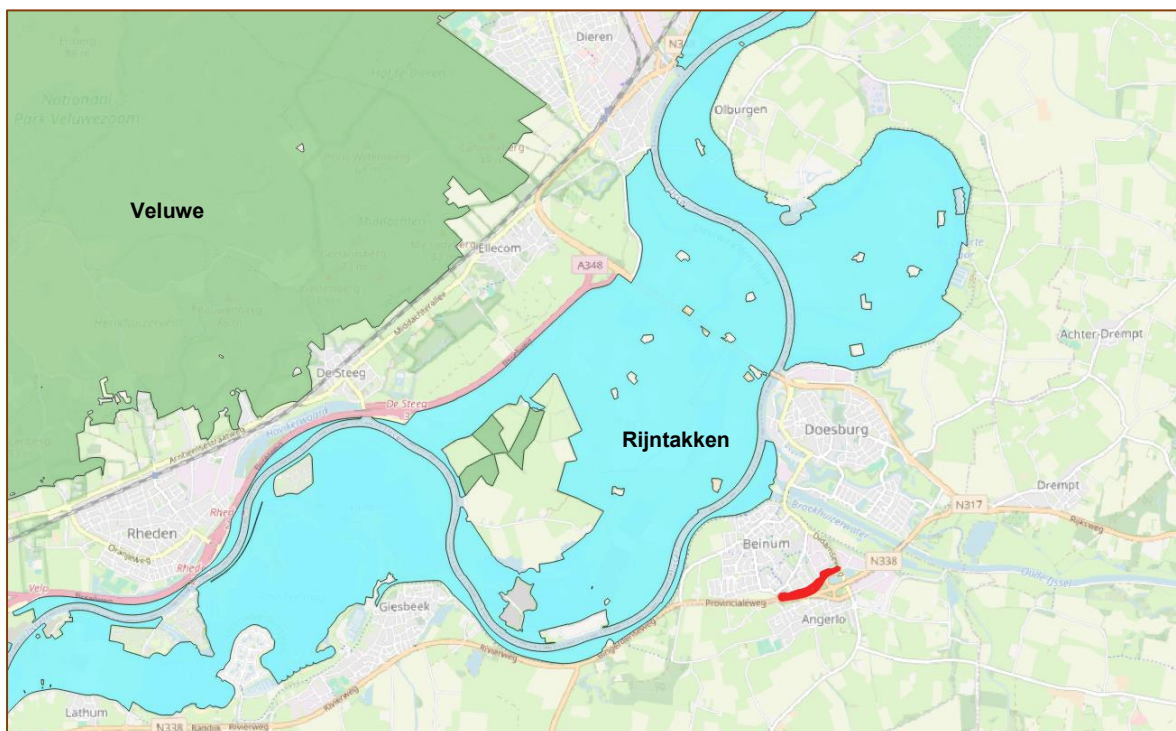
De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. De Omgevingswet beschermt onder andere Natura 2000-gebieden. Voor activiteiten die significante, negatieve effecten hebben op de kernkwaliteiten van een Natura 2000-gebied is een omgevingsvergunning nodig. Een dergelijk activiteit wordt een 'Natura 2000-activiteit' genoemd en is vergunningsplichtig.

3.4.2 Geplande activiteit

Er zijn plannen voor de herprofilering van een watergang tracé in Doesburg. Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op korte afstand van het plangebied, circa 1 kilometer (zie figuur 4). Overige Nederlandse Natura 2000-gebieden, waaronder het Natura 2000-gebied 'Veluwe' ligt op ruimere afstand van het plangebied, vanaf ruim 5 km. Door de aard en de beperkte omvang van de activiteiten en door de afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' en overige Natura 2000-gebieden worden geen significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen en ontwikkelingsopgaven van desbetreffende Natura 2000-gebieden verwacht. Er is daardoor geen sprake van oppervlakteverlies, versnippering, verdroging, geluidsverstoring etc. Hooguit kan er sprake zijn van stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

Er is tijdens de werkzaamheden door in te zetten materieel en de verkeersbewegingen sprake van extra stikstofdepositie, tenzij er volledig gebruik gemaakt wordt van elektrisch materieel. Daarmee zijn er mogelijk negatieve effecten door extra stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten. Een AERIUS-berekening is noodzakelijk om vast te stellen of er sprake is van een (significante) toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden als gevolg van de geplande activiteiten.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen). Bron: natura2000.eea.europa.eu (2024).

Specifieke zorgplicht

Het plangebied ligt op enige afstand van Natura 2000-gebieden (circa 1 km). Gezien de aard en beperkte omvang van de geplande activiteiten en de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn er in het kader van de specifieke zorgplicht geen maatregelen noodzakelijk, afgezien van eventueel noodzakelijke maatregelen om stikstofuitstoot te beperken of compenseren. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van de nog uit te voeren AERIUS-berekening.

Op dit moment is nog niet vast te stellen of de activiteit een 'Natura 2000-activiteit' is, omdat eerst een AERIUS-berekening moet worden uitgevoerd.

Gezien de aard en beperkte omvang van de geplande activiteiten en de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn er in het kader van de specifieke zorgplicht geen maatregelen noodzakelijk, afgezien van eventueel noodzakelijke maatregelen om stikstofuitstoot te beperken of compenseren. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van de nog uit te voeren AERIUS-berekening.

3.5 Beschermde houtopstanden

3.5.1 Algemeen

De Omgevingswet beschermt houtopstanden vanaf 10 are of meer en bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen, buiten de zogeheten ‘bebouwingscontour houtkap’. Als men voornemens is houtopstanden te kappen die onder de Omgevingswet vallen dan geldt een algemene meldplicht en een herplantplicht. Er zijn enkele uitzonderingen waarbij deze regels niet gelden.

3.5.2 Geplande activiteit

Er zijn plannen voor de herprofilering van een watergang tracé in Doesburg. Daarnaast zijn er plannen voor de verbreding van het naastgelegen onderhoudspad waardoor een singel met bomen en struweel grotendeels zal verdwijnen. Er is dus sprake van de kap van bomen. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Doesburg. Binnen de gemeente Doesburg gelden regels ten opzichte van bomenkap. Mogelijk is er een kapvergunning/meldingsplicht nodig voor de geplande werkzaamheden.

Specifieke zorgplicht

Voor houtopstanden geldt de specifieke zorgplicht. Deze geldt bij het vellen van houtopstanden, het herplanten van bomen of nadat een houtopstand teniet is gedaan. Als deze handelingen nadelige gevolgen hebben voor de doelstellingen van de regels voor het vellen en herplanten van houtopstanden, te weten natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal en het beschermen van landschappelijk waarden, dan is de initiatiefnemer verplicht om de nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Van bomenkap is in dit geval sprake. In kader van de specifieke zorgplicht voor beschermde houtopstanden zijn daarom maatregelen nodig ten behoeve van natuurbescherming. De betreffende bomen herbergen mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen en fungeren mogelijk als vliegroute voor vleermuizen. Meer hierover wordt beschreven in hoofdstuk 4. Om nadelige gevolgen te voorkomen wanneer er wordt gekapt wordt het laten opstellen van een werkprotocol aanbevolen.

3.6 Conclusie gebiedsbescherming

Natuurnetwerk Nederland

Er is geen sprake van aantasting van beschermde waarden of ontwikkelingsdoelen van het Natuurnetwerk Nederland. Vervolgstappen, zoals nadere toetsing, vergunningsaanvraag of het opstellen van een versterkingsplan is niet noodzakelijk.

Bijzondere natuurgebieden en landschappen

Voor bijzondere natuurgebieden en landschappen zijn geen preventieve of herstelmaatregelen noodzakelijk bij de geplande activiteiten. In het kader van de specifieke zorgplicht voor bijzondere natuurgebieden en landschappen zijn geen preventieve of herstelmaatregelen noodzakelijk voor de geplande activiteiten.

Natura 2000-gebieden

Op dit moment is nog niet vast te stellen of de activiteit een 'Natura 2000-activiteit' is, omdat eerst een AERIUS-berekening moet worden uitgevoerd.

Gezien de aard en beperkte omvang van de geplande activiteiten en de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn er in het kader van de specifieke zorgplicht geen maatregelen noodzakelijk, afgezien van eventueel noodzakelijke maatregelen om stikstofuitstoot te beperken of compenseren. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van de nog uit te voeren AERIUS-berekening.

Beschermde houtopstanden

Er is mogelijk sprake van aantasting van beschermde houtopstanden. Voor deze activiteit is mogelijk sprake van een meldplicht en/of herplantingsplicht. In kader van de specifieke zorgplicht voor beschermde houtopstanden zijn in het geval van kappen maatregelen nodig om negatieve effecten zoveel mogelijk of geheel te voorkomen. Deze kunnen worden beschreven in een werkprotocol,

4 Soortenbescherming in de Omgevingswet

4.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

4.1.1 Literatuuronderzoek

Ter ondersteuning van het veldonderzoek werd de Verspreidingsatlas en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze databases geven informatie over beschermde flora- en faunasoorten, soorten die staan opgenomen op de Rode Lijsten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. In de NDFF zijn uitsluitend gevalideerde gegevens opgeslagen. De NDFF is de meest complete databank voor de actuele verspreiding van Nederlandse flora en fauna met meer dan 100 miljoen waarnemingen. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen. De NDFF is echter niet vlakdekkend en volledig. In de NDFF is voor een zoekgebied met een straal van circa 1 km rond het plangebied gezocht naar waarnemingen van beschermde soorten en soorten die staan op de Rode Lijsten, uit de afgelopen 10 jaar.

4.1.2 Veldonderzoek

Een onderzoeker van Staring Advies onderzocht het plangebied en nabije omgeving om een inschatting te maken van de beschermde soorten, Rode Lijstsoorten (flora en fauna) en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. (zie tabel 1).

Tabel 1. Veldonderzoek.

Onderzoeker	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
S. van Kasteel	09-01-2024	12:00 uur	Onbewolkt, -2°C, wind 2 Bft

4.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

4.2.1 Literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek werd de NDFF geraadpleegd. Voor het zoekgebied maakt de NDFF melding van de volgende beschermde en Rode Lijstsoorten:

Flora

De NDFF maakt voor het zoekgebied geen melding van het voorkomen van beschermde soorten vaatplanten, mossen en korstmossen. De NDFF maakt wel melding van een aantal soorten die op de Rode Lijst staan. Het betreft de volgende soorten:

- Bochtige klaver, Engelse alant, kamgras, korenbloem, muurdaalder, rapunzelklokje, ruige weerschijnzwam, stijve moerasweegbree, stijve ogentroost, tripmadam, tweestijlige meidoorn, waterdrieblad, waterscheerling, wilde kievitsbloem, zacht vetkruid en zwavelgroene schotelkorst.

Broedvogels

De NDFF maakt voor het zoekgebied melding van diverse beschermde vogelsoorten en vogelsoorten die op de Rode Lijst staan. Een deel van de waarnemingen betreft overvliegende vogels zonder binding met het gebied. Een deel van de vogelsoorten kunnen hier of in de omgeving wel een territorium bezetten, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Van de in de NDFF vermelde boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, roek, sperwer, slechtvalk, steenuil en wespendif zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties jaarrond beschermd (categorie 1 t/m 4).

Daarnaast komen er verschillende vogelsoorten voor in en rondom het plangebied waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn bij ecologisch zwaarwegende redenen (categorie 5 soorten) en soorten die op de Rode Lijst staan.. De gehele lijst categorie 5 soorten en van Rode Lijst soorten die zijn waargenomen binnen een straal van 1 kilometer van het plangebied is opgenomen in bijlage 2.

De overige gemelde soorten binnen de kilometerstraal zijn enkel overvliegend waargenomen of worden niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt broedbiotoop. Deze soorten worden niet verder behandeld.

Zoogdieren

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van een aantal beschermde en Rode Lijst genoteerde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Nationaal beschermde soorten: bosmuis, bunzing, das, dwergmuis, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos en wezel¹.
- Internationaal beschermde soorten: bever, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, otter, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.
- Rode Lijst soorten: bunzing, haas, konijn, laatvlieger en wezel.

Amfibieën, reptielen en vissen

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van een aantal beschermde amfibieënsoorten en Rode Lijst genoteerde vissen en amfibie. Het betreft de volgende soorten:

- Nationaal beschermde soorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- Internationaal beschermde soorten: rugstreeppad.
- Rode Lijst soorten: alver, kopvoorn, rivierprik, rugstreeppad en serpeling.

Ongewervelde dieren

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van enkele beschermde en Rode Lijst genoteerde soorten ongewervelde dieren. Het betreft de volgende soorten:

- Nationaal beschermde soorten: grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en sleedoorpage.
- Internationaal beschermde soorten: rivierrombout en teunisbloempijlstaart.
- Rode Lijst soorten: blauwe metselbij, bruin blauwtje, grote vos, huiskrekel, kleine ijsvogelvlinder, kleine parelmoervlinder, limnephilus, sleedoorpage, stenophylax en vierlijneendagsvlieg.

¹ Deze soorten zijn, met uitzondering van de bunzing, das, eekhoorn, steenmarter en wezel, in de provincie Gelderland vrijgesteld van de verboden als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdelen a en b, bij ruimtelijke ontwikkelingen.

4.2.2 Veldonderzoek

In deze paragraaf worden per soortgroep de resultaten van het veldonderzoek besproken.

Flora

Het plangebied bestaat uit een watergang met daarnaast een onderhoudspad en is gelegen in een singel met bomen en struweel in de bebouwde kom van Doesburg. Gezien het jaargetijde (winter) is de slootvegetatie grotendeels onderwater, wel is geconstateerd dat de invasieve exoot grote waternavel in de watergang aanwezig is. Het onderhoudspad bestaat uit een korte vegetatie van gras met paardenbloem species, smalle weegbree, schijnaardbei en grote brandnetel. In de singel staan verschillende soorten bomen waaronder zomereik, beuk, berk, els, populier, es en esdoorn. Onder de bomen is een struweellaag met soorten als sleedoorn, braam species, hazelaar, hondsroos en veldesdoorn.

De NDFF (zie paragraaf 4.2.1) maakt geen melding van het voorkomen van de beschermde plantensoorten voor de omgeving van het plangebied.

Rode Lijst

Rode Lijstsoorten hogere planten en/of (korst)mossen, zoals de uit de omgeving bekende bochtige klaver, Engelse alant, kamgras, korenbloem, muurdaalder, rapunzelklokje, ruige weerschijnzwam, stijve moerasweegbree, stijve ogentroost, tripmadam, tweestijlige meidoorn, waterscheerling, wilde kievitsbloem, zacht vetkruid en zwavelgroene schotelkorst zijn niet in het plangebied aangetroffen en worden, door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen/habitats, ook niet verwacht. De aanwezigheid van de waterdrieblad in de watergang is echter niet uit te sluiten. Het waterdrieblad is waargenomen in de vijver welke in direct contact staat met de watergang. Vanwege de aanwezigheid van de invasieve exoot grote waternavel is deze vijver in december 2023 geheel uitgebaggerd en alle watervegetatie is afgevoerd en vernietigd. Hierdoor is de groeiplaats van de waterdrieblad verdwenen.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden, omdat dit geen onderdeel uitmaakt van de quickscan natuurtoets. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied en de directe omgeving de volgende vogelsoorten aangetroffen: grote bonte specht, zwarte kraai, koolmees, merel, roodborst en aalscholver.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

De NDFF vermeldt voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, roek, sperwer, slechtvalk, steenuil en wespendif waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (zie paragraaf 4.2.1). Tijdens het veldbezoek zijn in en in de directe omgeving van het plangebied geen vogelsoorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties jaarrond beschermd zijn waargenomen.

Boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer en wespendif

Binnen het plangebied staan enkele bomen waarin geschikte jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties van soorten als boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek (in de omgeving zijn verschillende kolonies) en sperwer zijn waargenomen. Nesten van de wespendif worden hier niet verwacht, door het ontbreken van voldoende rust en dekking. Het plangebied is tevens geschikt als foerageergebied voor soorten als buizerd, havik, ransuil en sperwer, maar van een essentieel leefgebied is geen sprake door de beperkte omvang van het plangebied en de aanwezigheid van vergelijkbare gebieden in de omgeving van het plangebied.

Gierzwaluw en huismus

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving van het plangebied geen huismussen waargenomen. Gierzwaluwen overwinteren op het moment van het veldbezoek in Afrika en zijn dan ook niet waargenomen. Gierzwaluwen en huismussen zijn koloniebroeders die hun verblijfplaatsen doorgaans hebben in bebouwing. Aangezien er geen bebouwing aanwezig is in het plangebied, zijn nestlocaties van deze soorten uitgesloten. Incidenteel kunnen foeragerende huismussen in het plangebied verwacht worden, maar van een essentieel leefgebied is geen sprake. In de directe omgeving is voldoende (en meer) geschikt leefgebied aanwezig.

Grote gele kwikstaart

Uit de omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen van deze jaarrond beschermde vogelsoort bekend. Het betreft hoofdzakelijk waarnemingen van overvliegende, foeragerende en pleisterende exemplaren buiten de broedtijd van de soort. Er zijn geen broedgevallen bekend vanuit het plangebied en de omgeving (bron: NDFF). Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen. Beken en andere waterlopen zijn het belangrijkste habitat voor de grote gele kwikstaart, waarbij als broedlocatie vrijwel altijd een sluis, watermolen, stuw of ander bouwwerk nabij het water wordt uitgekozen. Bij voorkeur zijn die beken en rivieren snelstromend, maar hij broedt ook aan zwak of zelfs nauwelijks stromend water. Het broeden in bebouwd gebied, en met name in dorpen waar een beek doorheen loopt, komt in de bolwerken (Twente, Achterhoek, Limburg) van de grote gele kwikstaart regelmatig voor (bron: Vogelbescherming Nederland). De Oude IJssel is geschikt leefgebied voor de soort en de bruggen nabij het plangebied kunnen een geschikte nestlocatie bieden. In het plangebied zelf ontbreekt het aan geschikte broedlocaties voor de grote gele kwikstaart. Incidenteel kan een foeragerende of rustende grote gele kwikstaart in het plangebied worden aangetroffen, maar gezien het ontbreken van robuuste, goed ontwikkelde oevervegetaties, is geen sprake van een essentieel leefgebied.

Kerkuil

Er zijn meerdere waarnemingen van de kerkuil bekend uit de omgeving van het plangebied (bron: NDFF). De kerkuil is een typische soort van boerenland. De kerkuil jaagt in het open veld, het liefst daar waar gras- en bouwland worden afgewisseld met kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Ook ruig begroeide, slecht onderhouden

graslandgebieden, braakliggende akkers, ruige grasstroken en wegbermen worden als jachtterrein benut (bron: Vogelbescherming Nederland). De kerkuil is het broeden in hoge mate afhankelijk van gebouwen of andere door de mens aangebrachte constructies zoals schuren en bruggen. Vaak wordt er in speciale nestkasten gebroed. In het plangebied is geen sprake van vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties of een functioneel leefgebied voor de kerkuil.

Ooievaar

Van de ooievaar zijn vanuit de NDFF verschillende waarnemingen van exemplaren bekend. Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen. In het plangebied en de directe omgeving is geen geschikt leefgebied voor de ooievaar aanwezig. Ook nestlocaties zoals kunstnesten en geschikte bomen ontbreken.

Slechtvalk

vanuit de NDFF zijn veel waarnemingen van de slechtvalk bekend. Het betreft hier met grote zekerheid exemplaren die al enkele jaren succesvol broeden op de Martinikerk in het centrum van Doesburg of jongen van dit broedkoppel.

Slechtvalken maken zelf geen nesten. Nestkasten in hoge gebouwen, oude nesten van roofvogels en kraaien in open agrarisch gebied en hoogspanningsmasten worden door de slechtvalk als nestlocatie gebruikt. In Nederland broedt het merendeel in steden in speciale nestkasten die vaak bij kerktorens, kantoorgebouwen of zendmasten worden geplaatst (bron: SOVON, 2018). Deze locaties ontbreken in het plangebied. Er bevinden zich geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de slechtvalk in het plangebied. Incidenteel gebruik van het plangebied door een jagende slechtvalk is mogelijk. Van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Steenuil

Er zijn verschillende waarnemingen en territoriums van de steenuil bekend vanuit de omgeving van het plangebied. (bron: NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn er geen steenuilen waargenomen. De steenuil is een kenmerkende vogelsoort van erven van burgerwoningen en boerderijen in het agrarische cultuurlandschap. Het ideale leefgebied van de steenuil wordt bepaald door een open tot halfopen landschap met een afwisselend korte en verruigde vegetatie, erven met bebouwing, beplanting, tuinen, moestuinen en weilandjes met vee en voldoende nestplaatsen in de vorm van boomholten, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen. Verder is het belangrijk dat er een gevarieerd prooiaanbod is in het territorium, dan wel de directe omgeving, zoals muizen, regenwormen en insecten (bron: Kennisdocument Steenuil, BIJ12). In het plangebied ontbreekt het aan geschikte nestlocaties en aan geschikt leefgebied voor de soort.

Vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties van overige jaarrond beschermde vogelsoorten als oehoe en zwarte wouw worden niet verwacht door het ontbreken van geschikte broedgelegenheden. Van deze soorten zijn uit de omgeving van het plangebied ook geen recente nestlocaties bekend geworden.

Jaarrond beschermd bij ecologisch zwaarwegende redenen (categorie 5)

De NDFF vermeldt voor het plangebied en de directe omgeving een groot aantal vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn bij ecologisch zwaarwegende redenen.

Van deze soorten zijn de grote bonte specht, koolmees en zwarte kraai waargenomen tijdens het veldbezoek. Het plangebied bestaande uit een watergang en een singel met bomen en struweel biedt geschikte broedbiotoop en/of foerageergebied voor deze soorten. In verschillende bomen zijn holtes waargenomen waar diverse vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn bij ecologisch zwaarwegende redenen kunnen gebruiken als nestholte. Naast grote bonte specht en koolmees betreft het hier onder andere bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, kleine bonte specht, pimpelmees en spreeuw.

In een aantal bomen zijn nesten waargenomen van vermoedelijk zwarte kraai maar deze zouden ook door andere soorten (categorie 5) kunnen worden gebruikt.

Ook de ijsvogel kan in het plangebied worden verwacht. Er zijn voldoende geschikte foerageerlocaties aanwezig. Steile oevers of wortelkluiten met holtes zijn niet waargenomen.

Rode Lijst

De NDFF vermeldt voor het plangebied en de directe omgeving de volgende voor het plangebied relevante Rode Lijst soorten: grauwe vliegenvanger, matkop, nachtegaal en spotvogel.

In het plangebied, bestaande uit een watergang en singel met bomen en struweel is geschikt broedbiotoop voor genoemde soorten aanwezig.

Overige vogelsoorten die zijn opgenomen op de Rode Lijst worden niet verwacht door het ontbreken van geschikte broedgelegenheden en/of leefgebied in het plangebied en directe omgeving.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen in het plangebied. De NDFF maakt melding van de bever, bosmuis, bunzing, das, dwergmuis, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, otter, ree, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos en wezel (zie paragraaf 4.2.1). Het plangebied bestaat uit een watergang en een singel met bomen en struweel en kan onderdeel zijn van het leefgebied van de hierboven benoemde soorten. Voor het merendeel van deze soorten geldt een vrijstelling in Gelderland. Deze vrijstelling geldt niet voor bever, bunzing, das, eekhoorn, otter, steenmarter en wezel. Deze soorten worden hieronder verder beschreven.

Bever

In en vanuit de omgeving van het plangebied zijn verschillende waarnemingen van de bever bekend (bron: NDFF). Sinds een aantal jaren leven er bevers in het stroomgebied van de

IJssel en Oude IJssel en in de stadswateren rondom Doesburg. In 2021 zijn er vraatsporen waargenomen in het plangebied en in de vijver waar de watergang in het plangebied in uitkomt. Verder zijn er verschillende waarnemingen in twee andere vijvers aan de westzijde van het plangebied en is er een bezette burcht ten westen in het Broekhuizerwater.

De bever is gebonden aan open water en bijbehorende oeverzones met hoofdzakelijk zachthout ooibos, met voldoende rust en schuilmogelijkheden. Het plangebied bestaat uit een watergang die verschillende vijvers met elkaar verbindt. Vermoedelijk is het plangebied dan ook onderdeel van het leefgebied van de bever, maar vaste rust- en verblijfplaatsen ontbreken. Gebruik van het plangebied zal zich dan ook beperken tot een incidenteel bezoek door een passerende bever. In het plangebied en de directe omgeving is geen sprake van een burchtlocatie of essentieel leefgebied voor de bever. Tijdens het veldbezoek zijn geen bevers of sporen, zoals wissels, vraatsporen of verblijfssporen aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving. Incidenteel kan wel een passerende bever worden aangetroffen in het plangebied.

Bunzing en wezel

Vanuit de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van de kleine marterachtigen bunzing en wezel bekend (bron: NDFF). Kleine marterachtigen (bunzing, wezel en ook hermelijn) komen voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar de voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. De bunzing is vooral gebonden aan gebieden met water. Hermelijn en wezel komen in vergelijkbare landschapstypen voor, maar zijn over het algemeen minder gebonden aan waterrijke gebieden. Het plangebied betreft een watergang met daarnaast een singel met bomen en struweel en is daarmee geschikt als leefgebied (verblijfplaats, foerageergebied en verbindingzone) voor de bunzing, hermelijn en wezel. Mogelijk is hier sprake van een essentieel leefgebied vanwege de aanwezigheid van voldoende structuurrijke vegetaties en de naastgelegen watergang.

Das

Door de ligging van het plangebied tussen een woonwijk en een provinciale weg is het plangebied maar marginaal geschikt als leefgebied voor de das. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen als wissels, krabsporen, uitwerpselen, haren of graafsporen waargenomen in het plangebied. Ook zijn er geen dassenburchten in het plangebied en de directe omgeving aangetroffen. Uit de ruime omgeving van het plangebied één waarneming van de das bekend, het betreft hier een verkeersslachtoffer (bron: NDFF). Incidenteel gebruik door een enkel rondzwervend exemplaar is mogelijk.

Eekhoorn

Er zijn diverse waarnemingen van de eekhoorn bekend uit de omgeving van het plangebied (bron: NDFF). Het plangebied onder andere bestaand uit een singel met bomen is geschikt als leefgebied voor de eekhoorn. Er zijn echter geen eekhoornnesten in de bomen in het

plangebied waargenomen. Daarnaast zijn er geen eekhoorns of gebruikssporen van eekhoorns, zoals voedselresten, waargenomen tijdens het veldbezoek. Incidenteel zou een zwervend exemplaar het plangebied kunnen gebruiken als foerageer- of migratiegebied.

Otter

Vanuit de directe omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van de otter bekend (bron: NDFF). Deze waarnemingen zijn gedaan in de omgeving van de Oude IJssel ten oosten van het plangebied en één in het centrum van Doesburg. Het betreft hier waarnemingen van prenten en spraints (bron: NDFF). In de Oude IJssel leven sinds een aantal jaren otters, mede door de uitzetting van een ottermannetje in 2012 bij Doesburg (bron: Zoogdiervereniging VZZ). Sporen van de otter worden verspreid over de gehele Oude IJssel en enkele aangrenzende wateren aangetroffen. Vanuit het plangebied zijn geen waarnemingen van (sporen van) otters bekend. Tijdens het veldbezoek zijn geen otters of sporen hiervan aangetroffen. Het plangebied is door de geïsoleerde ligging, het ontbreken van goed ontwikkelde en rustige oevervegetaties maar zeer marginaal geschikt als leefgebied voor de otter. Incidenteel kan een passerende of tijdelijk rustende otter worden aangetroffen in de watergang van het plangebied maar van een essentieel leefgebied is in het plangebied geen sprake.

Steenmarter

Uit de omgeving van het plangebied zijn verspreide waarnemingen van de steenmarter bekend (bron: NDFF). Steenmarters gebruiken loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Het plangebied betreft een watergang en singel en is daarmee maar marginaal geschikt als leefgebied voor de steenmarter. Het plangebied kan onderdeel zijn van het leefgebied (foerageergebied, migratieroute) van de soort maar is geen essentieel leefgebied door het ontbreken van geschikte schuil-/verblijfplaatsen.

Overige beschermde grondgebonden zoogdiersoorten worden niet verwacht, door het ontbreken van geschikt leefgebied. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen vaste verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen.

Rode Lijst

De NDFF vermeldt voor het plangebied en de directe omgeving de volgende Rode Lijst soorten: Bunzing, laatvlieger, wezel (deze zijn al besproken), haas en konijn.

Voor konijn en met name haas is het plangebied door de geïsoleerde ligging maar marginaal geschikt maar het kan niet worden uitgesloten dat deze soorten het plangebied als onderdeel van hun leefgebied gebruiken.

Overige beschermde grondgebonden zoogdiersoorten worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied in het plangebied en directe omgeving.

Vleermuizen

De NDFF maakt melding van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1).

Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen

In het plangebied is geen bebouwing aanwezig, waardoor verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten als de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis of de Rode Lijst-genoteerde laatvlieger, uit te sluiten zijn. Gebouwen in de omgeving van het plangebied, zoals woningen in de naastgelegen woonwijk, zijn mogelijk wel geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten.

Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen

Het plangebied bestaat uit een watergang en een singel met bomen. In het plangebied zijn bomen aanwezig met voor vleermuizen geschikte verblijfsruimten in de vorm van holtes en loszittende schors (zie foto's 1 en 2). Diverse geschikte verblijfsruimten voor boombewonende vleermuizen, zoals de rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis, zijn dan ook niet uit te sluiten in het plangebied aanwezige bomen.

Foto 1 en 2: twee voorbeelden van bomen met voor vleermuizen geschikte holtes in het plangebied. (foto: SvK).

Vliegroutes en foerageergebied(en)

De singels/bomenrijen langs de watergang en het onderhoudspad zijn geschikt als vliegroute voor verschillende soorten vleermuizen. De randen van de singels zijn tevens geschikt als

foerageergebied voor soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de Rode Lijst genoteerde laatvlieger.

Amfibieën

De NDFF meldt de beschermde bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en rugstreeppad voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1). De vijver met bijbehorende oeverzones, die aan het plangebied grenst en de watergang in het plangebied is, uitgezonderd rugstreeppad, geschikt als voortplantingshabitat voor bovenstaande (algemene) beschermde amfibieënsoorten en de naastgelegen singel met struweel als land- en overwinteringshabitat voor dezelfde soorten.

Rugstreeppad

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van rugstreeppad bekend (bron: NDFF). Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn (bron: RAVON). De watergang is ongeschikt als voortplantingswater voor de rugstreeppad. Als landhabitat worden zandige, vergraafbare bodems gebruikt, vaak in pionierssituaties, zoals bij recente zandwinningen, industrieterreinen, duinen en in dynamische riviergebieden. Het plangebied naast de watergang is een singel met bomen en struweel en een onderhoudspad begroeid met een dichte graslaag. Van geschikt landhabitat is geen sprake. Incidenteel zou er een rondzwervend exemplaar van de rugstreeppad op kunnen duiken in het plangebied maar van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Rode Lijst

De in de omgeving van het plangebied aangetroffen Rode Lijst genoteerde rugstreeppad (bron: NDFF) is in bovenstaande alinea reeds uitgebreid behandeld.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn er geen reptielen aangetroffen. Uit de omgeving van het plangebied zijn ook geen waarnemingen van beschermde reptielen bekend geworden (zie paragraaf 4.2.1). In het plangebied worden geen beschermde reptielen verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied.

Vissen

Met name de nabijgelegen IJssel en de Oude IJssel zijn geschikt als leefgebied voor een groot aantal vissoorten, waaronder enkele RL genoteerde soorten als alver, kopvoorn, rivierprik en serpeling (bron: Vissenatlas Gelderland en NDFF). In de directe omgeving van het plangebied zijn vanuit de vistrap bij de sluis van Doesburg tussen de IJssel en de Oude IJssel waarnemingen van enkele RL-soort bekend geworden. Beschermde en RL-soorten worden, door het ontbreken van geschikt leefgebied in de vorm van brede waterlopen zonder barrières in de vorm van stuwen, ook niet in de watergang verwacht. In de watergang

worden enkel algemeen voorkomende soorten als driedoornige stekelbaars, baars en blankvoorn verwacht. Er zijn enkele waarnemingen bekend van Rode Lijst vissoorten uit het zoekgebied, deze komen allemaal vanuit de vistrap bij de sluis van Doesburg tussen de IJssel en de Oude IJssel (bron: NDFF). Beschermde vissoorten worden in het plangebied niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied.

Ongewervelde dieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde ongewervelde dieren aangetroffen. Deze zijn echter op het moment van het veldbezoek (januari) grotendeels niet actief. De NDFF vermeldt het voorkomen van de beschermde grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, rivierrombout, sleedoornpage en teunisbloempijlstaart voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1). *Grote vos*

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn enkele waarnemingen van deze dagvlinder bekend (bron: NDFF). Grote vossen worden de laatste jaren steeds vaker waargenomen in Nederland. De in de omgeving waargenomen individuen betreffen hoogstwaarschijnlijk rondzwervende exemplaren. Van de aanwezigheid van (vaste) populaties in of rondom het plangebied is geen sprake, door het ontbreken van geschikt leefgebied. Incidenteel zouden er rondzwervende volwassen exemplaren in het plangebied en de omgeving hiervan aangetroffen kunnen worden.

Grote weerschijnvlinder

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van deze zeldzame vlindersoort bekend (bron: NDFF). Door het ontbreken van oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes met wilgen (waardplant van de rupsen) wordt er geen populatie van deze soort in het plangebied verwacht. Incidenteel kan een rondzwervend exemplaar in het plangebied aangetroffen worden.

Kleine ijsvogelvlinder

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn enkele waarnemingen van deze dagvlinder bekend (bron: NDFF). De kleine ijsvogelvlinder is gebonden aan vochtige, structuurrijke bossen waar de waardplant wilde kamperfoelie aanwezig is. Buiten deze leefgebieden kunnen zwervende exemplaren aangetroffen worden. In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor deze dagvlindersoort. Incidenteel kan een rondzwervend exemplaar in het plangebied aangetroffen worden.

Rivierrombout

Er is één waarneming van een rivierrombout in de oeverzone van de Oude IJssel (bron: NDFF). De rivierrombout is een specialist van de grote rivieren in Nederland, waar ei-afzetting plaatsvindt op zandige, af en toe droogvallende substraten. De imago's zijn te vinden op de ruigtes naast de grote rivieren (bron: Vlinderstichting). Dit habitat is niet te vinden in het plangebied. Leefgebied van de rivierrombout is daarmee uit te sluiten.

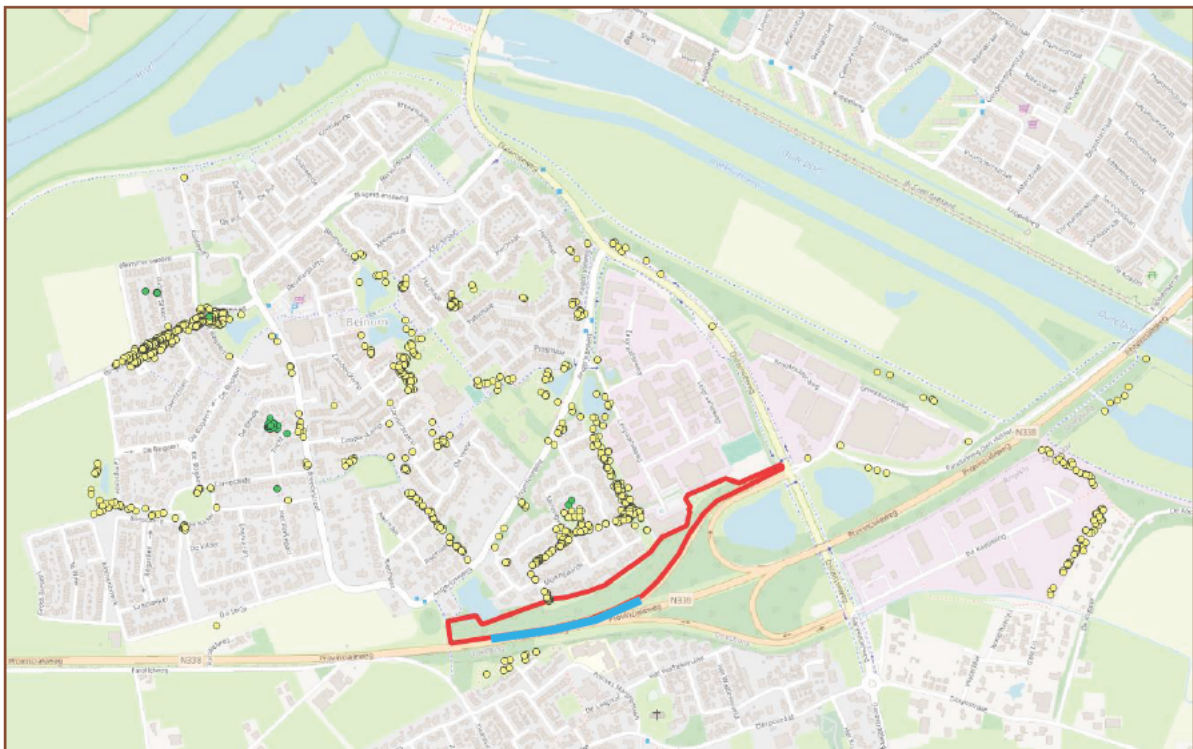
Sleedoornpage

De sleedoornpage is bekend van een enkele locatie binnen het plangebied en zeer veel

waarnemingen net buiten en grenzend aan het plangebied. Het betreft voornamelijk waarnemingen van eitjes op de waardplant (sleedoorn). In figuur 5 zijn de bekende waarnemingen van de locaties van ei-afzet en imago's weergegeven (bron: NDFF).

De sleedoornpage is een zeldzame standvlinder die onder andere voorkomt langs de randen van de Veluwe. Het leefgebied van de sleedoornpage bestaat voornamelijk uit houtwallen, bosranden en sleedoornstruwelen, tuinen en parken in stedelijk gebied. De eitjes worden uitsluitend op sleedoornstruiken gelegd.

Binnen het plangebied zijn aan de randen van de singel tussen de watergang en de Provincialeweg (N338) enkele sleedoornstruiken aanwezig (zie foto 3). Deze struiken zijn geschikt als afzetlocatie voor de eitjes van de sleedoornpage. De omliggende grazige vegetaties zijn mogelijk geschikt als voedselbron (nectar) voor de imago's. Daarnaast zijn in de singel enkele markante berken aanwezig welke als ontmoetings- en paarplaats voor imago's kunnen fungeren. Delen van het plangebied zijn hierdoor geschikt als leefgebied voor de sleedoornpage.

Figuur 5. Vindplaatsen van eitjes (geel) en waarnemingen van imago's (groen) van Sleedoornpage (bron: NDFF) in de wijk Beinum, Doesburg (plangebied is rood omlijnd, de blauwe lijn geeft aan waar sleedoornstruiken zijn waargenomen in het plangebied).

Foto 3: Voorbeeld van een sleedoorn aan de rand van het struweel in het plangebied. (foto: SvK).

Teunisbloempijlstaart

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van deze nachtvlindersoort bekend (bron: NDFF). Het leefgebied van de teunisbloempijlstaart bestaat voornamelijk uit vochtige open plekken in bossen en bosranden, vooral in rivierdalen. De soort wordt echter ook gevonden op zandige, braakliggende en ruderaal terreinen in en rond het stedelijk gebied. Waardplanten van deze nachtvlinder is voornamelijk de teunisbloem, maar de rupsen worden ook vaak op kattenstaart en andere planten uit de familie Onagraceae als wilgenroosje en basterdwederik aangetroffen. De vlinders vliegen in mei-juni, de rups leeft van juni tot september op de waardplant en van september tot mei verblijft de soort als pop in de strooisellaag (bron: Vlinderstichting). Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen waardplanten van de teunisbloempijlstaart aangetroffen. Deze kunnen mogelijk wel verwacht worden, in de vorm van grote kattenstaart, harig wilgenroosje en enkele soorten basterdwederiken (*Epilobium* sp.). Binnen het plangebied zijn deze soorten niet waargenomen waarmee essentieel leefgebied voor deze soort is uitgesloten. Incidenteel kan een zwervend exemplaar wel worden waargenomen.

Rode Lijst

De NDFF noemt het voorkomen van de Rode Lijstsoorten blauwe metselbij, bruin blauwtje, grote vos, huiskrekel, kleine ijsvogelvlinder, kleine parelmoervlinder, limnephilus, sleedoornpage, stenophylax en vierlijneendagsvlieg voor de omgeving van het plangebied. De te verwachten soorten grote vos, kleine ijsvogelvlinder en sleedoornpage zijn reeds behandeld. Daarnaast kan de kleine parelmoervlinder en het bruin blauwtje voorkomen binnen het plangebied en dan met name in de wegberm en het braamstruweel.

Kleine parelmoervlinder

De kleine parelmoervlinder leeft in open pioniervegetaties en schrale, droge, warme graslanden met kale grond. In het binnenland leeft de soort op de zandgronden en langs de rivieren bij braakliggende akkers, extensief beheerde graanakkers en akkerranden, waar de

waardplanten akkerviooltje en driekleurig viooltje groeien. Daarnaast dient er voldoende kale grond aanwezig te zijn waar vlinders en rupsen kunnen zonnen, evenals voldoende aanbod aan nectarplanten (bron: De Vlinderstichting). In het plangebied is geschikt foerageergebied voor de soort aanwezig in de wegberm en het braamstruweel. In schrale, bloemrijke bermen en andere vegetaties in de omgeving van het plangebied kan de soort wel aangetroffen worden. Waardplanten voor de rupsen zijn niet waargenomen en worden ook niet verwacht binnen het plangebied. De soort is zeer mobiel. Zwervende exemplaren kunnen in het plangebied worden waargenomen.

Bruin blauwtje

Het bruin blauwtje is een vrij schaarse standvlinder en leeft in droge, zandige, open, kruidenrijke en schrale graslanden en kalkgraslanden. Deze worden gevonden in de duinen, op dijken en rivierduintjes, opgespoten en ruderaire terreinen en in wegbermen.

Waardplanten van deze soort zijn diverse soorten ooievaarsbek en zonneroosje soorten (bron: De Vlinderstichting). De bermen langs de provinciale weg bieden mogelijk geschikte foerageerplaatsen voor deze soort.

Overige soorten ongewervelden die zijn opgenomen op de Rode Lijst worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied in het plangebied en directe omgeving.

4.3 Consequenties soortenbescherming

Door een groot aantal activiteiten en invloeden staat het voortbestaan van veel soorten onder druk. Daarom is soortenbescherming een onderdeel van de Omgevingswet. Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor dieren en planten in het wild. Dat zijn flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet geeft regels over flora- en fauna-activiteiten om soorten te beschermen (zie bijlage 3).

In deze paragraaf worden de nadelige effecten van de flora-en faunactiviteit op beschermde soorten, flora- en faunasoorten die staan opgenomen op de Rode Lijsten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats besproken. Er is sprake van een vergunningsplichtig geval als schadelijke handelingen² plaatsvinden met betrekking tot beschermde soorten. Om dit vast te kunnen stellen is mogelijk aanvullend onderzoek noodzakelijk. Hierover wordt in dit hoofdstuk geadviseerd.

Tevens wordt in deze paragraaf in het kader van de specifieke zorgplicht aangegeven of er door de activiteit nadelige gevolgen zijn voor flora en fauna soorten, die opgenomen staan op de Rode Lijsten en de voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. Als nadelige gevolgen worden verwacht dan wordt aangegeven hoe deze voorkomen kunnen worden, beperkt kunnen worden of ongedaan gemaakt kunnen worden. Tijdens en

² De inhoud van de schadelijke handelingen komen overeen met de verbodsbepalingen van de soortenbeschermingsregimes uit de Wet natuurbescherming, aangezien deze rechtstreeks voortkomen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en internationale Verdragen.

na het verrichten van de activiteit moet nagegaan worden of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben.

Flora

Wettelijk: Beschermde soorten

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Aanvullend onderzoek naar het voorkomen beschermde plantensoorten en/of het aanvragen van een omgevingsvergunning voor deze soortgroep is dan ook niet noodzakelijk.

Specifieke zorgplicht: Soorten Rode Lijst

Plantensoorten van de Rode Lijst zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Aanvullend onderzoek naar het voorkomen Rode Lijstsoorten en/of het treffen van maatregelen is niet noodzakelijk.

Broedvogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Omgevingswet (Vogelrichtlijn). Het opzettelijk verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep is niet toegestaan. Activiteiten moeten bij voorkeur buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden, waarbij voorkomen wordt dat broedvogels zich vestigen in het plangebied. Werkzaamheden mogen plaatsvinden, zo lang er maar geen broedvogels verstoord worden.

Wettelijk: Beschermde soorten

Soorten met jaarrond beschermde nesten (Categorie 1 t/m 4)

In het plangebied is geschikt broedbiotoop voor een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig. Het gaat dan om de volgende soorten: boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek en sperwer. In de bomensingel zijn voldoende geschikte nestbomen aanwezig en zijn ook meerdere geschikte nesten aangetroffen tijdens het veldbezoek.

In het plangebied bevinden zich mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van bovengenoemde soorten. Wanneer de singel met bomen gekapt wordt verdwijnen er mogelijk nestlocaties van deze soorten. Daarnaast is tijdens de realisatiefase mogelijk ook sprake van verstoring van nesten die net buiten de kapzone vallen. Het plangebied is verder met name voor de sperwer en ransuil geschikt als foerageergebied. Het uitvoeren van gericht onderzoek naar het voorkomen van de boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek en sperwer is dan ook noodzakelijk. Voor gericht onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen (territoria/broedlocaties) van de te verwachten boomvalk, buizerd, havik, sperwer, roek en ransuil dient het plangebied geïnventariseerd te worden op activiteit van deze vogelsoorten. Hierbij wordt met name gelet op territoriaal gedrag, transport van voedsel, transport van nestmateriaal, bedelroep van jonge vogels, aanwezigheid van prooiresten etc. Op basis van de waargenomen activiteit worden de nestlocaties vastgesteld en het functioneel leefgebied

bepaald. Afwezigheid van territoria van de bovengenoemde soorten kan worden aangetoond, als er tijdens 5 gerichte veldbezoeken in de periode 1 maart tot eind juni (2 bezoeken in juni specifiek voor ransuil) geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet bij voorkeur tijdens goede omstandigheden (zoals weersomstandigheden, moment op de dag) plaatsvinden en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen (Kennisdocument buizerd, BIJ12, Kennisdocument BIJ12 Roek en onderzoeksmethodes van SOVON voor de overige soorten).

Jaarrond beschermde soorten bij ecologisch zwaarwegende redenen (categorie 5)

In het plangebied is geschikt biotoop aanwezig voor de volgende categorie 5 soorten: bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, ekster, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai. Voor deze soorten geldt dat er extra maatregelen nodig zijn wanneer er leefgebied verdwijnt of verstoord wordt en er verder geen geschikt leefgebied in de directe omgeving aanwezig is. In het geval van de te verwijderen singel in het plangebied geldt dat er aan de overzijde van de watergang en in de delen van de singel die niet worden gekapt voldoende geschikt leefgebied voor deze soorten overblijft. Deze soorten beschikken over voldoende flexibiliteit om als de broedplaats verloren is gegaan zich in de directe omgeving te vestigen. Voor deze soorten geldt wel de specifieke zorgplicht. Dit wil zeggen dat om negatieve effecten op eventueel in de omgeving broedende categorie 5 soorten te voorkomen moeten de (kap)werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden. De werkzaamheden mogen plaatsvinden, zo lang er maar geen broedvogels verstoord worden tijdens het broedseizoen (1 maart tot 1 september).

Specifieke zorgplicht: Soorten Rode Lijst

In het plangebied is geschikt broedbiotoop voor enkele Rode Lijstsoorten als grauwe vliegenvanger, matkop, nachtegaal en spotvogel. Om negatieve effecten op eventueel broedende Rode Lijstsoorten te voorkomen moeten de (kap)werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden. De werkzaamheden mogen plaatsvinden, zo lang er maar geen broedvogels verstoord worden tijdens het broedseizoen.

Grondgebonden zoogdieren

Wettelijk: Beschermde soorten

In het plangebied is geschikt leefgebied aanwezig voor verschillende beschermde zoogdiersoorten. Hieronder wordt beschreven of er verder onderzoek noodzakelijk is voor de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

Bever

In de omgeving en in het plangebied zijn sporen van de bever waargenomen. De bever kan gebruik maken van de watergang en directe omgeving daarvan in het plangebied. Omdat er in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied aanwezig is en het plangebied geen

essentieel leefgebied is voor de soort is uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk voor de bever.

Bunzing, hermelijn en wezel

Deze kleine marterachtigen zijn strikt beschermd in de provincie Gelderland. Het voorkomen is ontheffing plichtig wanneer er functioneel leefgebied in de vorm van vaste verblijfplaatsen en/of functioneel leefgebied aanwezig zijn. Het plangebied voldoet aan de eisen voor het leefgebied van kleine marterachtigen zoals de bunzing, hermelijn en wezel. Er zijn enkele waarnemingen van bunzing en wezel bekend uit de omgeving van het plangebied. Het is niet uitgesloten dat het plangebied behoort tot het leefgebied van deze soorten en eventueel hermelijn. Verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingszones (functioneel leefgebied) van kleine marterachtigen zijn niet op voorhand uit te sluiten. De geplande werkzaamheden in het plangebied kunnen in dat geval leiden tot aantasting van een en andere delen van de functionele leefomgeving. Hiervoor zal een inventarisatie uitgevoerd moeten worden middels de richtlijnen zoals opgesteld in het kennisdocument (Kennisdocument Kleine marterachtigen Bunzing – Hermelijn – Wezel). De apparatuur moet geplaatst te worden in de meest kansrijke landschapselementen, zoals bij takkenrillen of braamstruwelen. In de periode van juni tot en met half november moet de cameraval minimaal 8 weken achtereenvolgens in het gebied worden geplaatst. De inzet van het aantal inventarisatie-materialen is afhankelijk van de grootte van het terrein. Een andere mogelijkheid is om direct de omgevingsvergunningsaanvraag te doen en de mitigatie/compensatie. Dit kan omdat er binnen de (beïnvloedingszone) van de ruimtelijke activiteit alle mogelijke functies, in de daarvoor geschikte leefgebieden, aanwezig en essentieel zijn.

Das, eekhoorn, otter en steenmarter

Van deze beschermde zoogdiersoorten vormt het plangebied geen functionele leefomgeving. De geplande werkzaamheden hebben ook geen verstorend effect op (delen van) de functionele leefomgeving van de eekhoorn, otter en steenmarter welke (ver) buiten het plangebied aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek naar deze soorten en/of het aanvragen van een ontheffing is dan ook niet noodzakelijk.

Specifieke zorgplicht: Soorten Rode Lijst

Het plangebied is maar marginaal geschikt als leefgebied voor Rode Lijst soorten als haas en konijn. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden is het wenselijk om zoveel mogelijk vanuit één richting te werken zodat eventueel aanwezige dieren kunnen wegvluchten. De overige Rode Lijstsoorten, bunzing en wezel zijn al eerder besproken.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor

vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen die gesloopt of gerenoveerd worden?

Nee → Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen is niet noodzakelijk.

2. Zijn er bomen met potentieel geschikte holten die gekapt of gesnoeid worden?

Ja → Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen is noodzakelijk.

3. Zijn de struiken, gewassen, boom (bomen) mogelijk een essentieel onderdeel van een mogelijke route/verbinding of foerageergebied?

Ja → Nader onderzoek naar foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen is niet noodzakelijk.

Een aantal van de bomen in het plangebied zijn geschikt als verblijfplaats voor verschillende soorten als ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en mogelijk watervleermuis. De te kappen singel is tevens geschikt als foerageergebied en vliegroute voor verschillende soorten vleermuizen. Indien bomen worden verwijderd wordt mogelijk de functionele leefomgeving van vleermuizen aangetast. Aanvullend onderzoek naar vaste rust- en verblijfsplaatsen, foerageergebied en vliegroutes is noodzakelijk. Gericht onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis bestaat uit 2 avond- of ochtendronden in de periode 1 juni – 15 juli en 2 avondronden in de periode 15 augustus – 15 september. Gericht onderzoek naar vliegroutes en foerageergebieden bestaat uit 2 avondronden in de periode 15 april – 15 september waarbij minimaal 1 ronde tussen 1 juni en 15 juli moet plaatsvinden.

Amfibieën

Wettelijk: Beschermde soorten

De watergang is geschikt als voortplantingswater voor enkele algemene amfibieensoorten als bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De houtsingel is tevens geschikt als landhabitat voor genoemde soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in de provincie Gelderland bij ruimtelijke ontwikkelingen. Functioneel leefgebied voor strikt beschermde soorten als rugstreeppad ontbreekt in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Specifieke zorgplicht: Soorten Rode Lijst

Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn amfibieën van de Rode Lijst als de

rugstreeppad niet te verwachten in het plangebied. Het treffen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht is niet noodzakelijk.

Reptielen

Wettelijk: Beschermde soorten

Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn beschermde reptielen niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Specifieke zorgplicht: Soorten Rode Lijst

Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn reptielen van de Rode Lijst niet te verwachten in het plangebied. Het treffen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht is niet noodzakelijk.

Vissen

Wettelijk: Beschermde soorten

Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn beschermde vissoorten niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Specifieke zorgplicht: Soorten Rode Lijst

Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn vissen van de Rode Lijst niet te verwachten in het plangebied. Het treffen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht is niet noodzakelijk.

Ongewervelde diersoorten

Wettelijk: Beschermde soorten

In het plangebied kunnen verschillende beschermde soorten vlinders worden verwacht. Voor één van deze soorten: Sleedoornpage geldt dat er door het verwijderen van de aanwezige singel met struweel van o.a. sleedoorn mogelijk functionele leefomgeving verloren gaat.

Sleedoornpage

In het plangebied bevinden zich sleedoornstruiken die zijn geschikt zijn als afzetlocatie voor de eitjes van de sleedoornpage voor deze beschermde dagvlindersoort en verder bevinden zich ook overige delen van het leefgebied van deze soort in de vorm van nectarplanten en ontmoetings- en paarplaatsen voor imago's in het plangebied.

Indien behoud van deze groenstructuren niet mogelijk is, dient gericht onderzoek naar het voorkomen van deze soort uitgevoerd te worden. Dit kan het beste door gedurende de

winterperiode naar eitjes te zoeken in de takoksels van geschikte sleedoorstruiken. Hiervoor is 1 veldbezoek in de winterperiode (1 januari – 1 april) voldoende.

Specifieke zorgplicht: Soorten Rode Lijst

Gezien het ontbreken van essentieel leefgebied van Rode Lijst soorten als het bruin blauwtje en de kleine parelmoervlinder is het treffen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht niet noodzakelijk.

4.4 Conclusie soortenbescherming

Uit de quickscan natuurtoets blijkt dat voor de geplande flora- en fauna-activiteit, bestaande uit de herprofilering van een watergang en het (deels) verwijderen van een singel, aanvullend onderzoek en/of het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet noodzakelijk is. Het gaat om aanvullend onderzoek naar de volgende soorten:

- Boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en roek
- Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)
- Boombewonende vleermuizen
- Foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen
- Sleedoorpage

Voor elke flora- en fauna-activiteit geldt verder de specifieke zorgplicht. In het kader hiervan moet voor het plangebied rekening gehouden worden met broedvogels, kleine zoogdiersoorten, amfibieën en vissen. **Betreffende broedvogels** moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden en/of er moet worden voorkomen dat broedvogels zich lokaal vestigen. Bezette nesten mogen, ongeacht de tijd van het jaar, niet worden verstoord.

Voor de overige soorten geldt dat rekening moet worden gehouden met het voorkomen van kleine zoogdieren en amfibieën op en in de bodem en vissen in de watergang. Bij voorkeur wordt gewerkt in de actieve periode van deze dieren (maart tot en met oktober). Daarnaast moeten aangetroffen (niet mobiele) individuen als kikkers, padden en salamanders worden verplaatst naar geschikt leefgebied in de directe omgeving.

Er wordt sterk aangeraden om voor deze soorten een Ecologisch Werkprotocol op te stellen.

Literatuurlijst

Artikelen

- Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay, C. van, & Wynhoff, I. (2006). *De dagvlinders van Nederland, - Nederlandse fauna 7*. Leiden, Nederland: KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12*. Naturalis Biodiversity Centre & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland, - Nederlandse fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Ministerie van Economische Zaken (2016). *Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen*. Ministerie van Economische Zaken, versie 1.3.
- Norren, E. van, J. Dekker en H. Limpens, 2020. Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2019.026. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Reemer, M., Basisrapport Rode Lijst Sprinkhanen en krekels. EIS-Nederland, december 2012.

Kennisdocumenten

- Bij12 (2017). Kennisdocument Buizerd – *Buteo buteo*. BIJ12, versie 1.0, juli 2017
- Bij12 (2017). Kennisdocument Roek – *Corvus frugilegus*. BIJ12, versie 1.0, juli 2017
- Bij12 (2017). Kennisdocument Rosse vleermuis – *Nyctalus noctula*. BIJ12, versie 1.0, juli 2017
- Bij12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis – *Pipistrellus nathusii*. BIJ12, versie 1.0, juli 2017
- Bij12 (2017). Kennisdocument Watervleermuis – *Myotis daubentonii*. BIJ12, versie 1.0, juli 2017
- Bij12 (2024). Kennisdocument Kleine marterachtigen Bunzing – Hermelijn – Wezel, BIJ12, Versie 1.0, januari 2024
- NGB (2023). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming.

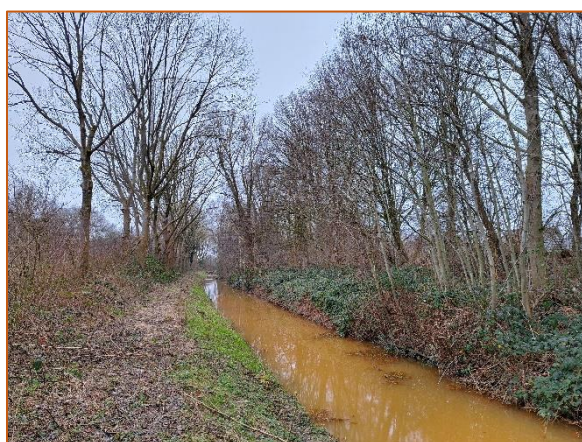
Websites

- <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>
- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/informatieproducten-natuur/informatiekaart-natuur>
- <https://iplo.nl>
- <https://www.natura2000.nl/gebieden>
- <https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/groen-erfgoed>
- <https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/bronnen-en-kaarten/overzicht/erfgoedatlas>
- <https://nationalelandschappen.nl/gebieden/>
- <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/habitatrichtlijn>
- <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/vogelrichtlijn>
- <https://iplo.nl/thema/natuur/bescherming-soorten/soorten-dieren-planten-nationaal-belang/>
- <https://mininv.nederlandsesoorten.nl/content/rode-lijsten>
- <https://www.vlinderstichting.nl/>
- <https://www.sovon.nl/>

Bijlagen

- 1 **Impressie plangebied**
- 2 **Natuurbescherming onder de Omgevingswet**

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Beschermde vogelsoorten van categorie 5 en de Rode Lijst

Categorie 5 soorten

Blauwe reiger
Boerenwaluw
Bonte vliegenvanger
Boomklever
Boomkruiper
Bosuil
Brilduiker
Ekster
Gekraagde roodstaart
Glanskop
Grauwe vliegenvanger
Groene specht
Grote bonte specht
Huiswaluw
IJsvogel
Kleine bonte specht
Koolmees
Oeverwaluw
Pimpelmees
Spreeuw
Torenvalk
Zeearend
Zwarte kraai
Zwarte mees
Zwarte roodstaart

Rode Lijstsoorten

Blauwe kiekendief
Boerenwaluw
Bontbekplevier
Boomvalk
Brilduiker
Gele kwikstaart
Goudplevier
Graspieper
Grauwe vliegenvanger
Grote karekiet

Grote lijster
Grote mantelmeeuw
Grutto
Huismus
Huiswaluw
Keep
Kneu
Koekoek
Kraanvogel
Kramsvogel
Kwak
Matkop
Nachttegaal
Oeverloper
Patrijs
Ransuil
Ringmus
Slobeend
Smient
Spotvogel
Steenuil
Tapuit
Torenvalk
Tureluur
Veldleeuwerik
Visdief

Watersnip
Wielewaal
Wintertaling
Wulp
Zeearend
Zomertaling
Zwarte mees
Zwarte stern

Bijlage 3 Natuurbescherming onder de Omgevingswet

Regels	Stelsel Ow		
	Ow	Bal	Bkl
Algemeen			
Begripsbepaling	1.1	bijlage 1	
Natura 2000			
Zorgplicht	afdeling 1.3 (algemene zorgplicht)	11.6 (specifieke zorgplicht)	
Beoordeling plan	16.53c, lid 1		10.24
Vergunningplicht project	5.1, lid 1		
Passende beoordeling	16.53c		8.74b
ADC-toets			8.74b, leden 2 en 3 (project) 10.24, leden 2 en 3 (plan)
Uitzondering vergunningsplicht		11.18 t/m 11.21	
Natuurnetwerk Nederland			
Doel NNN voor behoud en instandhouding biodiversiteit			7.7, lid 2
Bijzondere nationale natuurgebieden			
Zorgplicht	afdeling 1.3 (algemene zorgplicht)	11.6 (specifieke zorgplicht)	
Aanwijzing, begrenzing en doelstelling	2.44, lid 2		3.63 en 3.64
Bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen			
Mogelijkheid aanwijzing buiten NNN	2.44, lid 5		
Soortenbescherming			
Zorgplicht	afdeling 1.3 (algemene zorgplicht)	11.27 (specifieke zorgplicht)	
Verbod onnodig lijden dieren		11.28	
Vrijstelling verboden middels gedragscode		11.45, 11.53, 11.59	
Beschermingsregime Vogelrichtlijn			
Verboden	5.1, lid 2	11.37	
Verbod vervoer en bezit vogels		11.38 en 11.39	
Vrijstelling-/ontheftingscriteria		11.44 en 11.45	8.74j
Beschermingsregime Habitatrichtlijn			
Verboden	5.1, lid 2	11.46	
Verbod bezit en vervoer dieren		11.47	
Vrijstelling-/ontheftingscriteria		11.52 en 11.53	8.7k
Beschermingsregime andere soorten			
Aanwijzing andere soorten			bijlage IX
Verboden	5.1, lid 2	11.54	
Vrijstellings-/ontheftingscriteria		11.58 en 11.59	8.7l
Houtopstanden			
Uitzonderingsgevallen		11.116 (specifieke zorgplicht)	
Meldingsplicht		11.111, lid 2	
Herplantplicht		11.126	
Uitzonderingen meldplicht en herplantplicht		11.129	
Vrijstellings-/ontheftingsmogelijkheden meldingsplicht en herplantplicht		11.131	
Vrijstelling middels gedragscode		11.119(GS) / 11.130, onder b (N&S)	
		11.131, lid 1 onder d en lid 2	

Bijlage 4 Beschermde plant- en diersoorten

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
steenuil	<i>Athene noctua ssp. vidalii</i>	categorie 1
gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	categorie 2
huismus	<i>Passer domesticus</i>	categorie 2
roek	<i>Corus frugilegus</i>	categorie 2
grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	categorie 3
kerkuil	<i>Tyto alba ssp. guttata</i>	categorie 3
oehoe	<i>Bubo bubo ssp. bubo</i>	categorie 3
ooievaar	<i>Ciconia ciconia ssp. ciconia</i>	categorie 3
slechtvalk	<i>Falco peregrinus ssp. peregrinus</i>	categorie 3
boomvalk	<i>Falco subbuteo ssp. subbuteo</i>	categorie 4
buizerd	<i>Buteo buteo ssp. buteo</i>	categorie 4
havik	<i>Accipiter gentilis ssp. gentilis</i>	categorie 4
ransuil	<i>Asio otus ssp. otus</i>	categorie 4

Naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
sperwer	<i>Accipiter nisus ssp. nisus</i>	categorie 4
wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	categorie 4
zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	categorie 4
blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	categorie 5
boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica ssp. rustica</i>	categorie 5
bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca ssp. hypoleuca</i>	categorie 5
boomklever	<i>Sitta europaea ssp. caesia</i>	categorie 5
boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla ssp. megarhyncha</i>	categorie 5
bosuil	<i>Strix aluco ssp. aluco</i>	categorie 5
brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	categorie 5
draaihals	<i>Jynx torquilla ssp. torquilla</i>	categorie 5
eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	categorie 5
ekster	<i>Pica pica</i>	categorie 5
gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus ssp. phoenicurus</i>	categorie 5
glanskop	<i>Parus palustris ssp. palustris</i>	categorie 5
grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata ssp. striata</i>	categorie 5
groene specht	<i>Picus viridis ssp. viridis</i>	categorie 5
grote bonte specht	<i>Dendrocopos major ssp. pinetorum</i>	categorie 5
huiszwaluw	<i>Delichon urbica ssp. urbica</i>	categorie 5
ijsvogel	<i>Alcedo atthis ssp. ispida</i>	categorie 5
kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor ssp. hortorum</i>	categorie 5
kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>	categorie 5

Naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
koolmees	<i>Parus major ssp. major</i>	categorie 5
kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris ssp. macrodactyla</i>	categorie 5
oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	categorie 5
pimpelmees	<i>Parus caeruleus ssp. caeruleus</i>	categorie 5
raaf	<i>Corvus corax</i>	categorie 5
ringpootuil	<i>Aegolius funereus</i>	categorie 5
spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	categorie 5
tapuit	<i>Oenanthe oenanthe ssp. oenanthe</i>	categorie 5
torenavalk	<i>Falco tinnunculus ssp. tinnunculus</i>	categorie 5
zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	categorie 5
zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	categorie 5
zwarte mees	<i>Parus ater ssp. ater</i>	categorie 5
zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros ssp. gibraltariensis</i>	categorie 5
zwarte specht	<i>Dryocopus martius ssp. martius</i>	categorie 5

Op de volgende categorieën gelden de regels het gehele seizoen:

Categorie 1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief.

Categorie 3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Indien dit het geval is, is een omgevingscheck benodigd.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Niet-vogels)

Naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Verdrag/Richtlijn
baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus ssp. mystacinus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>	Weekdieren	HR IV
bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
bever	<i>Castor fiber ssp. albicus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren	HR IV
boomkikker	<i>Hyla arborea ssp. arborea</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri ssp. leisleri</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
brandts vleermuis	<i>Myotis brandti ssp. brandti</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>	Insecten-kevers	Bern II, HR IV
donker pimperlblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>	Insecten-dagvlinders	Bern II, HR IV
drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	Zaadplanten	Bern I, HR IV
franjestaat	<i>Myotis nattereri</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Sporenplanten-bladmossen	Bern I
geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata ssp. variegata</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Insecten-kevers	Bern II, HR IV
gevekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	HR IV
gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus ssp. auritus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
gladde slang	<i>Coronella austriaca ssp. austriaca</i>	Reptielen	Bern II, HR IV

grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i> ssp. <i>austriacus</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>	Zaadplanten	Bern I, HR IV
grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> ssp. <i>ferrumequinum</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
grote vuurvinder	<i>Lycaena dispar</i> ssp. <i>batava</i>	Insecten- dagvlinders	Bern II, HR IV
hamster	<i>Cricetus cricetus</i> ssp. <i>canescens</i>	Zoogdieren- landzoogdieren	Bern II, HR IV
hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>	Zoogdieren- landzoogdieren	HR IV
heikikker	<i>Rana arvalis</i> ssp. <i>arvalis</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
houting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>	Vissen	HR IV
ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i> ssp. <i>emarginatus</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>	Sporenplanten- varens	Bern I
knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i> ssp. <i>fuscus</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
kruipe moerasscherm	<i>Apium repens</i>	Zaadplanten	Bern I, HR IV
laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i> ssp. <i>serotinus</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
liggende raket	<i>Sisymbrium supinum</i>	Zaadplanten	Bern I
meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
mercuurwaterjuffer	<i>Coenagrion mercuriale</i> ssp. <i>mercuriale</i>	Insecten-libellen	Bern II
muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i> ssp. <i>brongniardii</i>	Reptielen	Bern II, HR IV
noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i> ssp. <i>braueri</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i> ssp. <i>arenicola</i>	Zoogdieren- landzoogdieren	HR IV
otter	<i>Lutra lutra</i> ssp. <i>lutra</i>	Zoogdieren- landzoogdieren	Bern II, HR IV

pimpernelblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>	Insecten- dagvlinders	Bern II, HR IV
platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>	Weekdieren	HR IV
poelkikker	<i>Rana lessonae</i>	Amfibieën	HR IV
rivierrombout	<i>Gomphus flavipes ssp. flavipes</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula ssp. noctula</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
steur	<i>Acipenser sturio</i>	Vissen	Bern II, HR IV
teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>	Insecten- nachtvlinders	Bern II, HR IV
tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>	Sporenplanten- bladmossen	Bern I
tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus ssp. murinus</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
vale vleermuis	<i>Myotis myotis ssp. myotis</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Insecten-kevers	Bern II, HR IV
vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans ssp. obstetricans</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
watervleermuis	<i>Myotis daubentoni ssp. daubentoni</i>	Zoogdieren- vleermuizen	Bern II, HR IV
wilde kat	<i>Felis silvestris ssp. silvestris</i>	Zoogdieren- landzoogdieren	HR IV
zandhagedis	<i>Lacerta agilis ssp. agilis</i>	Reptielen	Bern II, HR IV

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Vogels)

Naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Verdrag/ Richtlijn
appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes ssp. coccothraustes</i>	Vogels	Bern II
baardman	<i>Panurus biarmicus ssp. biarmicus</i>	Vogels	Bern II
bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	Vogels	Bern II
bijeneter	<i>Merops apiaster</i>	Vogels	Bern II
blauwborst	<i>Luscinia svecica ssp. cyanecula</i>	Vogels	Bern II
blauwe kiekendief	<i>Circus cyaneus ssp. cyaneus</i>	Vogels	Bern II
boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica ssp. rustica</i>	Vogels	Bern II
bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula ssp. hiaticula</i>	Vogels	Bern II
bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca ssp. hypoleuca</i>	Vogels	Bern II
boomklever	<i>Sitta europaea ssp. caesia</i>	Vogels	Bern II
boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla ssp. megarhyncha</i>	Vogels	Bern II
boompieper	<i>Anthus trivialis ssp. trivialis</i>	Vogels	Bern II
boomvalk	<i>Falco subbuteo ssp. subbuteo</i>	Vogels	Bern II
bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Vogels	Bern II
bosruiter	<i>Tringa glareola</i>	Vogels	Bern II
bosuil	<i>Strix aluco ssp. aluco</i>	Vogels	Bern II
braamsluiper	<i>Sylvia curruca ssp. curruca</i>	Vogels	Bern II
brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	Vogels	Bern II
bruine kiekendief	<i>Circus aeruginosus ssp. aeruginosus</i>	Vogels	Bern II
buizerd	<i>Buteo buteo ssp. buteo</i>	Vogels	Bern II
casarca	<i>Tadorna ferruginea</i>	Vogels	Bern II
cetti's zanger	<i>Cettia cetti ssp. cetti</i>	Vogels	Bern II
draaihals	<i>Jynx torquilla ssp. torquilla</i>	Vogels	Bern II
duinpieper	<i>Anthus campestris ssp. campestris</i>	Vogels	Bern II
dwergmeeuw	<i>Larus minutus</i>	Vogels	Bern II
dwergstern	<i>Sterna albifrons ssp. albifrons</i>	Vogels	Bern II

engelse kwikstaart	<i>Motacilla flava ssp. flavissima</i>	Vogels	Bern II
europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	Vogels	Bern II
fitis	<i>Phylloscopus trochilus ssp. trochilus</i>	Vogels	Bern II
flamingo	<i>Phoenicopterus ruber ssp. roseus</i>	Vogels	Bern II
fluiters	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Vogels	Bern II
geelgors	<i>Emberiza citrinella ssp. citrinella</i>	Vogels	Bern II
gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus ssp. phoenicurus</i>	Vogels	Bern II
gele kwikstaart	<i>Motacilla flava ssp. flava</i>	Vogels	Bern II
geoorde fuut	<i>Podiceps nigricollis</i>	Vogels	Bern II
glanskop	<i>Parus palustris ssp. palustris</i>	Vogels	Bern II
goudhaan	<i>Regulus regulus ssp. regulus</i>	Vogels	Bern II
grasmus	<i>Sylvia communis ssp. communis</i>	Vogels	Bern II
graspieper	<i>Anthus pratensis ssp. pratensis</i>	Vogels	Bern II
graszanger	<i>Cisticola juncidis ssp. cisticola</i>	Vogels	Bern II
grauwe kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	Vogels	Bern II
grauwe klauwier	<i>Lanius collurio ssp. collurio</i>	Vogels	Bern II
grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata ssp. striata</i>	Vogels	Bern II
groene specht	<i>Picus viridis ssp. viridis</i>	Vogels	Bern II
groenling	<i>Carduelis chloris ssp. chloris</i>	Vogels	Bern II
grote barmsijs	<i>Carduelis flammea ssp. flammea</i>	Vogels	Bern II
grote bonte specht	<i>Dendrocopos major ssp. pinetorum</i>	Vogels	Bern II
grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea ssp. cinerea</i>	Vogels	Bern II
grote karekiet	<i>Acrocephalus arundinaceus ssp. arundinaceus</i>	Vogels	Bern II
grote stern	<i>Sterna sandvicensis ssp. sandvicensis</i>	Vogels	Bern II
grote zilverreiger	<i>Casmerodius albus ssp. albus</i>	Vogels	Bern II
havik	<i>Accipiter gentilis ssp. gentilis</i>	Vogels	Bern II
heggenmus	<i>Prunella modularis ssp. modularis</i>	Vogels	Bern II
huiszwaluw	<i>Delichon urbica ssp. urbica</i>	Vogels	Bern II

ijsvogel	<i>Alcedo atthis ssp. ispida</i>	Vogels	Bern II
kerkuil	<i>Tyto alba ssp. guttata</i>	Vogels	Bern II
klapekster	<i>Lanius excubitor ssp. excubitor</i>	Vogels	Bern II
klein waterhoen	<i>Porzana parva</i>	Vogels	Bern II
kleine barmsijs	<i>Carduelis flammea ssp. cabaret</i>	Vogels	Bern II
kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor ssp. hortorum</i>	Vogels	Bern II
kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus ssp. scirpaceus</i>	Vogels	Bern II
kleine plevier	<i>Charadrius dubius ssp. curonicus</i>	Vogels	Bern II
kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta ssp. garzetta</i>	Vogels	Bern II
kleinst waterhoen	<i>Porzana pusilla ssp. intermedia</i>	Vogels	Bern II
kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Vogels	Bern II
kneu	<i>Carduelis cannabina ssp. cannabina</i>	Vogels	Bern II
koolmees	<i>Parus major ssp. major</i>	Vogels	Bern II
kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris ssp. macrodactyla</i>	Vogels	Bern II
kraanvogel	<i>Grus grus ssp. grus</i>	Vogels	Bern II
kruisbek	<i>Loxia curvirostra ssp. curvirostra</i>	Vogels	Bern II
kuifmees	<i>Parus cristatus ssp. mitratus</i>	Vogels	Bern II
kwak	<i>Nycticorax nycticorax ssp. nycticorax</i>	Vogels	Bern II
kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	Vogels	Bern II
lepelaar	<i>Platalea leucorodia ssp. leucorodia</i>	Vogels	Bern II
matkop	<i>Parus montanus ssp. rhenanus</i>	Vogels	Bern II
middelste bonte specht	<i>Dendrocopos medius ssp. medius</i>	Vogels	Bern II
nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos ssp. megarhynchos</i>	Vogels	Bern II
nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus ssp. europaeus</i>	Vogels	Bern II
nonnetje	<i>Mergus albellus</i>	Vogels	Bern II
noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Vogels	Bern II
oehoe	<i>Bubo bubo ssp. bubo</i>	Vogels	Bern II
oeverloper	<i>Tringa hypoleucos</i>	Vogels	Bern II

oeverzwaluw	<i>Riparia riparia ssp. riparia</i>	Vogels	Bern II
ooievaar	<i>Ciconia ciconia ssp. ciconia</i>	Vogels	Bern II
paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Vogels	Bern II
pimpelmees	<i>Parus caeruleus ssp. caeruleus</i>	Vogels	Bern II
porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Vogels	Bern II
purperreiger	<i>Ardea purpurea ssp. purpurea</i>	Vogels	Bern II
putter	<i>Carduelis carduelis ssp. carduelis</i>	Vogels	Bern II
ransuil	<i>Asio otus ssp. otus</i>	Vogels	Bern II
rietgors	<i>Emberiza schoeniclus ssp. schoeniclus</i>	Vogels	Bern II
rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Vogels	Bern II
rode wouw	<i>Milvus milvus ssp. milvus</i>	Vogels	Bern II
roerdomp	<i>Botaurus stellaris ssp. stellaris</i>	Vogels	Bern II
roodborst	<i>Erithacus rubecula ssp. rubecula</i>	Vogels	Bern II
roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata ssp. hibernans</i>	Vogels	Bern II
roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena ssp. grisegena</i>	Vogels	Bern II
roodmus	<i>Carpodacus erythrinus ssp. erythrinus</i>	Vogels	Bern II
ruigpootuil	<i>Aegolius funereus ssp. funereus</i>	Vogels	Bern II
sijs	<i>Carduelis spinus</i>	Vogels	Bern II
slechtvalk	<i>Falco peregrinus ssp. peregrinus</i>	Vogels	Bern II
snor	<i>Locustella luscinioides ssp. luscinioides</i>	Vogels	Bern II
sperwer	<i>Accipiter nisus ssp. nisus</i>	Vogels	Bern II
spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Vogels	Bern II
sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia ssp. naevia</i>	Vogels	Bern II
steenuil	<i>Athene noctua ssp. vidalii</i>	Vogels	Bern II
steltkluut	<i>Himantopus himantopus</i>	Vogels	Bern II
strandleeuwerik	<i>Eremophila alpestris ssp. flava</i>	Vogels	Bern II
strandplevier	<i>Charadrius alexandrinus ssp. alexandrinus</i>	Vogels	Bern II

taigaboomkruiper	<i>Certhia familiaris ssp. familiaris</i>	Vogels	Bern II
tapuit	<i>Oenanthe oenanthe ssp. oenanthe</i>	Vogels	Bern II
tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita ssp. collybita</i>	Vogels	Bern II
torenavalk	<i>Falco tinnunculus ssp. tinnunculus</i>	Vogels	Bern II
tuinfluiter	<i>Sylvia borin ssp. borin</i>	Vogels	Bern II
velduil	<i>Asio flammeus ssp. flammeus</i>	Vogels	Bern II
visarend	<i>Pandion haliaetus ssp. haliaetus</i>	Vogels	Bern II
visdief	<i>Sterna hirundo ssp. hirundo</i>	Vogels	Bern II
vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapillus ssp. ignicapillus</i>	Vogels	Bern II
wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Vogels	Bern II
wielewaal	<i>Oriolus oriolus ssp. oriolus</i>	Vogels	Bern II
winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes ssp. troglodytes</i>	Vogels	Bern II
witgat	<i>Tringa ochropus</i>	Vogels	Bern II
witoogeend	<i>Aythya nyroca</i>	Vogels	Bon I
witte kwikstaart	<i>Motacilla alba ssp. alba</i>	Vogels	Bern II
woudaap	<i>Ixobrychus minutus ssp. minutus</i>	Vogels	Bern II
zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Vogels	Bern II, Bon I
zwarte mees	<i>Parus ater ssp. ater</i>	Vogels	Bern II
zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros ssp. gibraltariensis</i>	Vogels	Bern II
zwarte specht	<i>Dryocopus martius ssp. martius</i>	Vogels	Bern II
zwarte stern	<i>Chlidonias niger ssp. niger</i>	Vogels	Bern II
zwartkop	<i>Sylvia atricapilla ssp. atricapilla</i>	Vogels	Bern II
zwartkopmeeuw	<i>Larus melanocephalus</i>	Vogels	Bern II

Beschermingsregime andere soorten

Naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep
blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Sporenplanten-varens
groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Sporenplanten-varens
schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Sporenplanten-varens
akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Zaadplanten
akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Zaadplanten
akkerogentroost	<i>Odontites vernus subsp. vernus</i>	Zaadplanten
beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Zaadplanten
berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Zaadplanten
bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Zaadplanten
blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis subsp. foemina</i>	Zaadplanten
bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Zaadplanten
bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus subsp. nemorosus</i>	Zaadplanten
bosdravik	<i>Bromopsis ramosa subsp. benekenii</i>	Zaadplanten
brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Zaadplanten
brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Zaadplanten
breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Zaadplanten
bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Zaadplanten
dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Zaadplanten
dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Zaadplanten
echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys subsp. germanicum</i>	Zaadplanten
franjegentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Zaadplanten
geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Zaadplanten
geplooide vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Zaadplanten
getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Zaadplanten
gevekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Zaadplanten
glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Zaadplanten

gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Zaadplanten
groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Zaadplanten
groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	Zaadplanten
grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Zaadplanten
grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Zaadplanten
honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Zaadplanten
kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos subsp. polyanthemoides</i>	Zaadplanten
kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Zaadplanten
karthuiseranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Zaadplanten
karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Zaadplanten
kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Zaadplanten
kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Zaadplanten
kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Zaadplanten
kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Zaadplanten
knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	Zaadplanten
knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Zaadplanten
korensla	<i>Arnoseris minima</i>	Zaadplanten
kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>	Zaadplanten
kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Zaadplanten
lange zonnedauw	<i>Drosera longifolia</i>	Zaadplanten
liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Zaadplanten
moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Zaadplanten
muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Zaadplanten
naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Zaadplanten
naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Zaadplanten
pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta subsp. sagittata</i>	Zaadplanten
roggelelie	<i>Lilium bulbiferum subsp. croceum</i>	Zaadplanten
rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Zaadplanten
rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Zaadplanten
ruw parelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Zaadplanten
scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Zaadplanten
schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Zaadplanten
smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Zaadplanten
spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Zaadplanten
steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Zaadplanten
stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Zaadplanten
stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Zaadplanten
tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Zaadplanten
tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Zaadplanten

trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>	Zaadplanten
veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Zaadplanten
vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Zaadplanten
vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>	Zaadplanten
wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i> <i>subsp. campestris</i>	Zaadplanten
wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>	Zaadplanten
wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>	Zaadplanten
wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>	Zaadplanten
zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>	Zaadplanten
zinkviooltje	<i>Viola lutea subsp. calaminaria</i>	Zaadplanten
zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>	Zaadplanten
vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>	Insecten-kevers
beekkrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>	Insecten-libellen
bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>	Insecten-libellen
donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>	Insecten-libellen
gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora</i> <i>flavomaculata</i>	Insecten-libellen
gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>	Insecten-libellen
hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>	Insecten-libellen
kempense heidelibel	<i>Sympetrum</i> <i>depressiusculum</i>	Insecten-libellen
speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>	Insecten-libellen
aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>	Insecten- dagvlinders
bosparelmoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>	Insecten- dagvlinders
bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>	Insecten- dagvlinders
bruine eikenpage	<i>Satyrium ilicis</i>	Insecten- dagvlinders
duinparelmoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>	Insecten- dagvlinders
gentiaanblauwtje	<i>Maculineaalcon</i>	Insecten- dagvlinders
grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>	Insecten- dagvlinders
grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	Insecten- dagvlinders
grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris)</i>	Insecten- dagvlinders
iepenpage	<i>Satyrium w-album</i>	Insecten- dagvlinders

kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>	Insecten- dagvlinders
kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>	Insecten- dagvlinders
kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>	Insecten- dagvlinders
sleedoornpage	<i>Thecla betulae</i>	Insecten- dagvlinders
spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>	Insecten- dagvlinders
veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>	Insecten- dagvlinders
veenbesparelmoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>	Insecten- dagvlinders
veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>	Insecten- dagvlinders
veldparelmoervlinder	<i>Melitaea cinxia</i>	Insecten- dagvlinders
zilveren maan	<i>Boloria selene</i>	Insecten- dagvlinders
europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>	Kreeftachtigen
beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>	Vissen
beekprik	<i>Lampetra planeri</i>	Vissen
elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>	Vissen
gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	Vissen
grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>	Vissen
kwabaal	<i>Lota lota</i>	Vissen
alpenwatersalamander	<i>Mesotriton alpestris</i>	Amfibieën
bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Amfibieën
gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Amfibieën
kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Amfibieën
meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Amfibieën
middelste groene kikker/bastaard kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	Amfibieën
vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>	Amfibieën
vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>	Amfibieën
adder	<i>Vipera berus ssp. berus</i>	Reptielen
hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Reptielen
levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Reptielen
ringslang	<i>Natrix natrix</i>	Reptielen
aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Zoogdieren- landzoogdieren

boomarter	<i>Martes martes</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
damhert	<i>Dama dama</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
das	<i>Meles meles</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
dwerfspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
egel	<i>Erinaceus europeus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
haas	<i>Lepus europaeus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
steenarter	<i>Martes foina</i>	Zoogdieren- landzoogdieren

tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Zoogdieren- zeezoogdieren
grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Zoogdieren- zeezoogdieren

Vrijgestelde soorten provincie Gelderland

Aardmuis
Bastaardkikker
Bosmuis
Bruine kikker
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Egel
Gewone bosspitsmuis
Gewone pad
Haas
Huisspitsmuis
Kleine watersalamander
Konijn
Meerkikker
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Tweekleurige
bosspitsmuis
Veldmuis
Vos
Woelrat

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl

Bijlage II Vervolgonderzoek Natuurinclusief

Ecologisch onderzoek

N338 te Doesburg

Provincie Gelderland

Ecologisch onderzoek

N338 te Doesburg

Provincie Gelderland

In opdracht van	Provincie Gelderland Verbindingsweg 2 6674 DL Herveld
Contactpersoon	[REDACTED]
Telefoon	[REDACTED]
E-mail	[REDACTED]
Datum	6 november 2024
Rapportagenummer	NIRP20240222
Hoofdkantoor	NatuurInclusief B.V. Korenbree 23A 7271 LH Borculo 0545 723032 info@natuurinclusief.nl www.natuurinclusief.nl
Opsteller	[REDACTED]
Telefoon	[REDACTED]
E-mail	[REDACTED]
Paraaf	[REDACTED]
Kwaliteitscontrole	[REDACTED]
Paraaf	[REDACTED]

NatuurInclusief B.V. is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van NatuurInclusief B.V.; opdrachtgever vrijwaart NatuurInclusief B.V. voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/ of openbaar worden gemaakt d.m.v. fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en NatuurInclusief B.V., noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	5
1.1 Leeswijzer	5
2 Onderzoekslocatie	6
2.1 Beschrijving onderzoekslocatie	6
2.2 Geplande ingreep	7
3 Onderzoeksmethode	8
3.1 Vleermuisonderzoek	8
4 Resultaten	10
4.1 Vleermuisonderzoek	10
Gewone dwergvleermuis - <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	10
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)	11
Rosse vleermuis - <i>Nyctalus noctula</i>	11
Laatvlieger - <i>Eptesicus serotinus</i>	12
4.2 Overige soorten	12
Bever	12
Bosuil	12
5 Effectenbeoordeling	13
5.1 Effecten op beschermde soorten	13
5.2 Kans op overtreding	13
5.3 Vrijstellingsmogelijkheden	13
5.4 Specifieke zorgplicht flora en fauna	14
5.5 Noodzaak aanvraag omgevingsvergunning flora en fauna activiteit	14
6 Conclusie + aanbeveling	15
Literatuur	16
Bijlage 1 Wettelijk kader	17

Samenvatting

Provincie Gelderland is voornemens om de essenlaan aan de bovenzijde van de N338 te Doesburg (hectometerpaal 12,00 t/m 12,40) te verwijderen. Het betreft 35 bomen die mogelijk geschikt zijn als verblijf voor verschillende zoogdieren, vogels en vleermuizen.

In het kader van de Omgevingswet heeft provincie Gelderland, NatuurInclusief B.V. ingeschakeld om aanvullend ecologisch onderzoek uit te voeren naar vleermuizen. In deze rapportage zijn de resultaten beschreven van dit onderzoek.

Binnen het plangebied is een essentieel foerageergebied van vleermuizen aangetroffen. Er zijn geen essentiële vliegroutes of verblijfplaatsen aangetroffen. Wel is er tijdens de onderzoek rondes meerdere keren een bever waargenomen in de omgeving van het plangebied. Mogelijk zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk om te voorkomen dat leefgebied van bever aangetast wordt of schadelijke handelingen van de Omgevingswet worden begaan.

De geplande werkzaamheden resulteren in het vernietigen of verstoren van een essentieel foerageergebied van vleermuizen. Er worden met de voorgenomen werkzaamheden schadelijke handelingen begaan zoals benoemd in art. 11.46 Bal van de Omgevingswet. Namelijk het opzettelijk verstoren van beschermde dieren. Daarom is het noodzakelijk om een vergunning aan te vragen via het DSO bij de provincie Gelderland en zijn aanvullende en compenserende maatregelen noodzakelijk.

Omdat er een bomenrij van 21 bomen of meer wordt gekapt, dient een kapmelding gedaan te worden bij de provincie Gelderland.

Tevens is het noodzakelijk dat zorgvuldig handelen en het naleven van de specifieke zorgplicht flora en fauna (Afdeling 1.3 Omgevingswet) wordt gegarandeerd. Iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. Een ecologisch werkprotocol wordt daarom aanbevolen zodat alle medewerkers op locatie op de hoogte zijn en weten wat te doen.

1 Inleiding

Provincie Gelderland is voornemens om de essenlaan aan de bovenzijde van de N338 te Doesburg (hectometerpaal 12,00 t/m 12,40) te verwijderen. Het betreft 35 bomen.

De Omgevingswet verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaats aantasten. Uit de boomeffectanalyse, uitgevoerd door Pius Floris, is naar voren gekomen dat een aantal van de in het plangebied aanwezige bomen mogelijk geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Vleermuizen zijn beschermd volgens het beschermingsregime Habitatrichtlijn in de Omgevingswet (§ 11.2.3 Bal). Hieruit volgend heeft NatuurInclusief B.V. dan ook in de periode mei - september 2024 aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van boombewonende vleermuissoorten, foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen.

Voorliggende rapportage betreft een overzicht met de resultaten van het ecologisch onderzoek en een aanbeveling voor vervolgstappen.

1.1 Leeswijzer

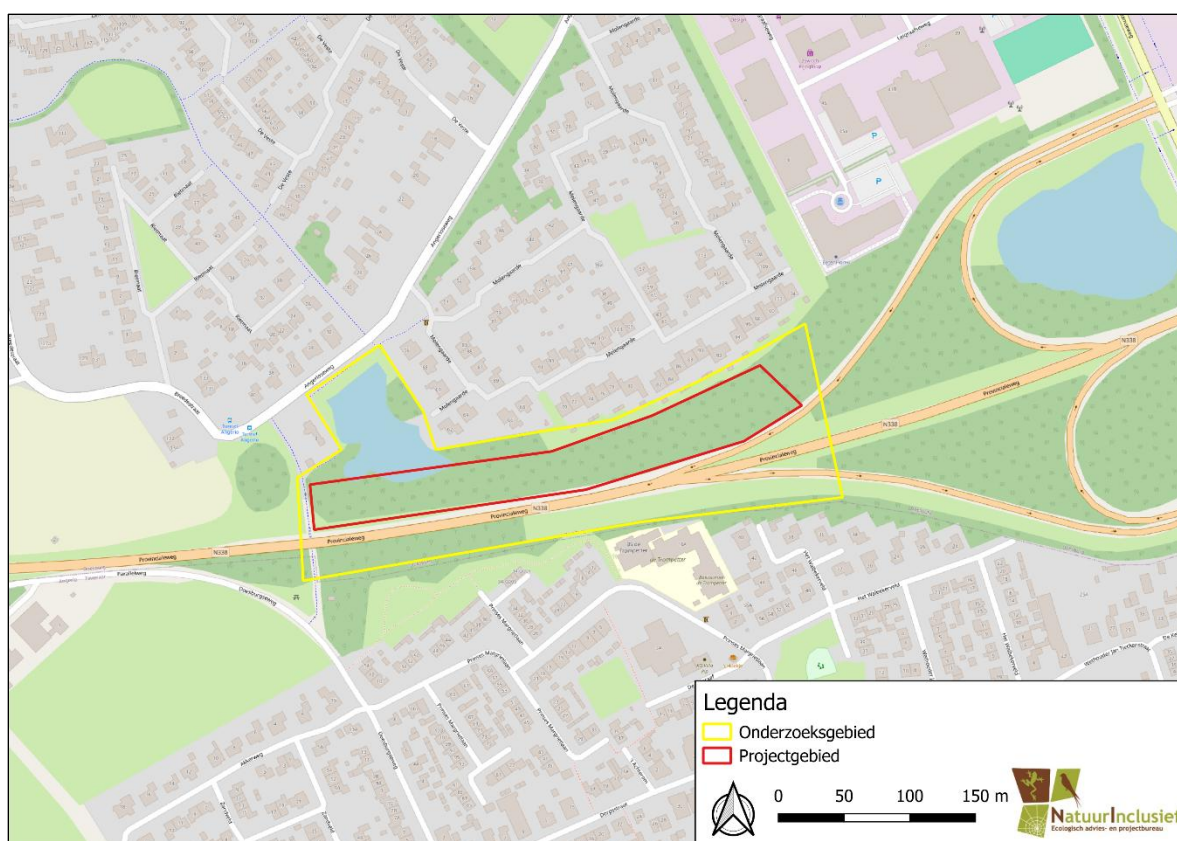
In hoofdstuk 2 wordt omschreven hoe het plangebied eruitziet, hoe deze momenteel gebruikt wordt en wat de opdrachtgever van plan is in het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 3 bespreekt de onderzoeksmethodiek. Hoofdstuk 4 geeft de resultaten weer en in hoofdstuk 5 worden de mogelijke effecten beschreven. In hoofdstuk 6 wordt de rapportage afgesloten met de conclusie en aanbevelingen.

2 Onderzoekslocatie

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie

Het projectgebied is gelegen aan de bovenzijde van de N338 (hectometerpaal 12,00 t/m 12,40) ter hoogte van Doesburg in de provincie Gelderland. Het betreft een essenlaan bestaande uit 35 bomen in een smalle groenstrook langs een brede watergang. Aan de overzijde van de weg bevindt zich een ecologisch waardevol bosvak waarin verschillende bomen met holtes aanwezig zijn. Het middelpunt van het projectgebied bevat de coördinaten N 51.99747, E 6.13305 (atlasblok 40-16, kilometerhok 206-445)

De grootte van het onderzoeksgebied is ruimer dan enkel het projectgebied, dit door de mogelijke externe effecten op de omgeving tijdens de voorgenomen ingreep in de aanleg- en/of gebruiksfase. De grootte is bepaald aan de hand van de beschrijving van de voorgenomen activiteiten en het bronnenonderzoek (zie Hoofdstuk 3 en 4). In figuur 1 is het projectgebied weergegeven op een topografische kaart. In figuur 2 is een impressie van de te kappen bomen weergegeven.

Figuur 1 kaart van het onderzoeksgebied

Figuur 2 Impressie te kappen bomen (Bron: Provincie Gelderland)

2.2 Geplande ingreep

Provincie Gelderland is voornemens om 35 essen (laanbomen) langs de N338 te Doesburg te verwijderen.

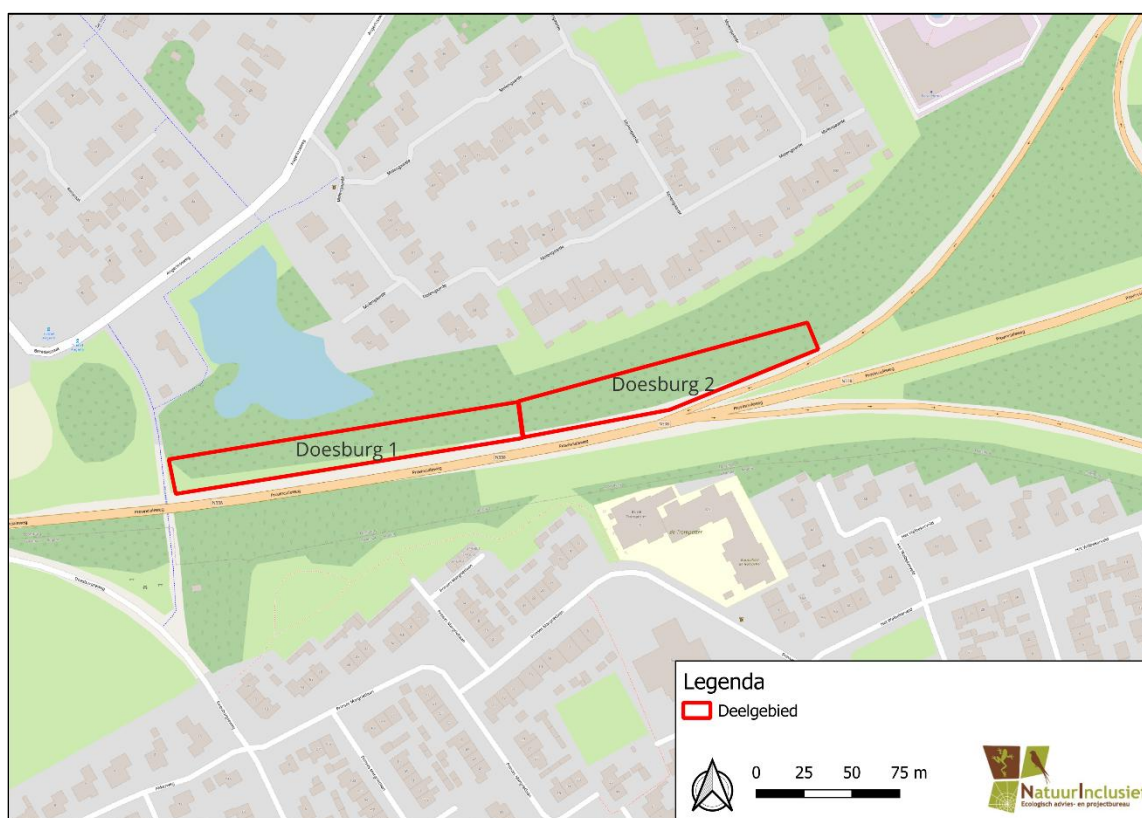
3 Onderzoeksmethode

3.1 Vleermuisonderzoek

Het aanvullend vleermuisonderzoek richt zich op de gebruiksfunctie van vleermuizen in het gebied. Er wordt gekeken of er verblijfplaatsen in bomen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes in- en rondom het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Tevens wordt er gekeken naar de soortsamenvatting en aantallen van de voorkomende vleermuizen in het gebied.

Het projectgebied is door deskundige medewerkers van NatuurInclusief B.V. onderzocht tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden. De methodiek van het inventariseren is bepaald aan de hand van de soort specifieke kennisdocumenten van BIJ12 en het Vleermuisprotocol 2021 opgesteld door Vleermuisvakberaad, Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Gegevensautoriteit Natuur.

Om gedurende het onderzoek voldoende overzicht te houden en in het kader van veiligheid is het zomer- en kraamonderzoek door twee personen en het paaronderzoek door twee personen uitgevoerd, zie figuur 3 voor een overzicht van de deelgebieden. Gedurende het aanvullend vleermuisonderzoek zijn er vier veldbezoeken uitgevoerd per deelgebied. Er zijn twee veldbezoeken uitgevoerd in de zomer- en kraamperiode (15 mei - 15 juli) en twee veldbezoeken in de paarperiode (15 augustus - 15 september), zie tabel 1 voor de specificaties van de bezoeken.

Figuur 3 Overzicht van de verschillende deelgebieden

Tijdens het zomer- en kraamonderzoek is gekeken naar in- en uitvliegende dieren, foerageergedrag en vliegroutes. Het onderzoek heeft plaats gevonden tijdens het uit- of invliegtijdstip van vleermuizen, respectievelijk rond zonsondergang en -opkomst. De avondrondes duurden twee en een halfuur, de ochtendrondes duurden drie uur. Tijdens het paaronderzoek is gekeken naar foerageergedrag, vliegroutes en

balts- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze bezoeken hebben vanaf één uur na zonsondergang plaatsgevonden en duurden twee en een halfuur. Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson M500-384. De opgenomen geluiden zijn, indien dat noodzakelijk was, geanalyseerd met specifieke software, zoals BatExplorer, versie 2.2

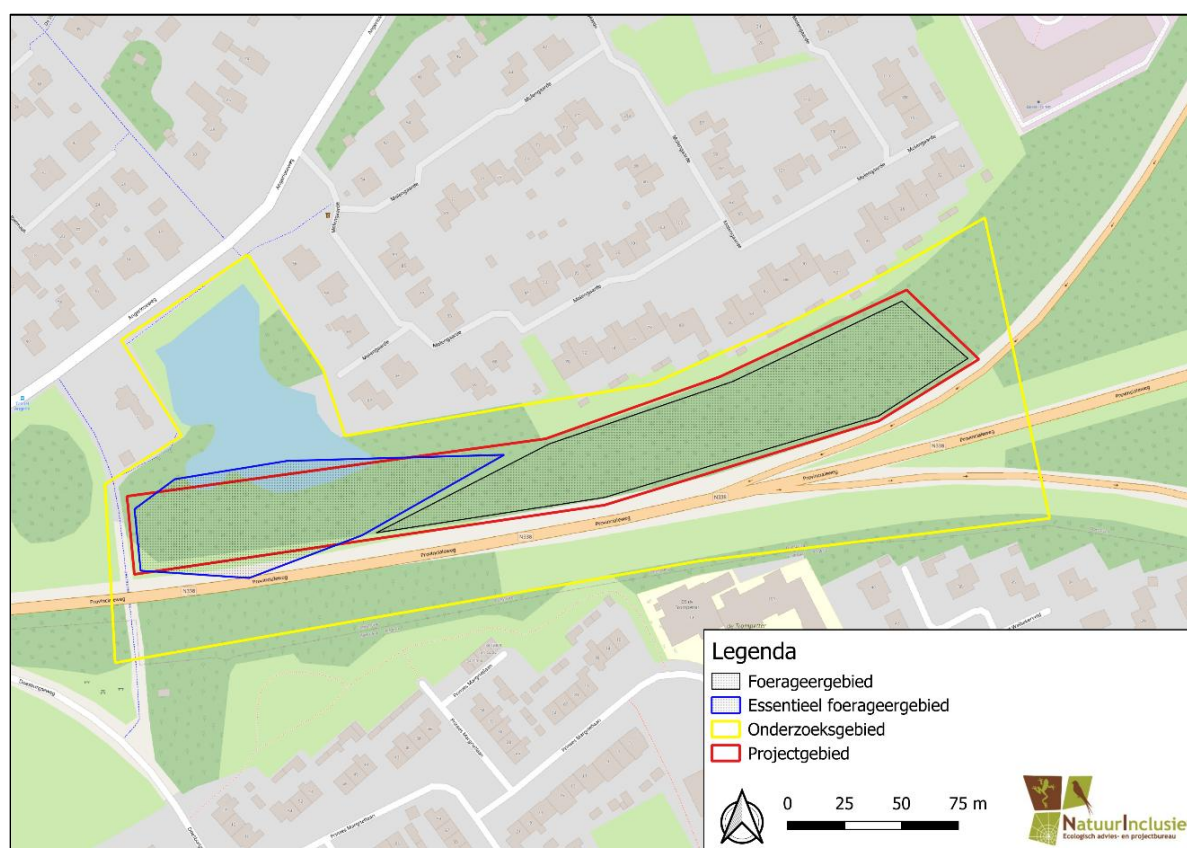
Tabel 1 Data uitgevoerde veldbezoeken vleermuisonderzoek

Datum	Deelgebied	Tijdstip	Type onderzoek	Zon op/onder	Temperatuur (°C)	Wind (Bft.)	Weer
19 mei 2024	1, 2	21:30 - 00:00	Zomerverblijfplaatsen Kraamverblijfplaatsen Vliegroutes Foerageergebieden	21:30	14	1	Zwaar bewolkt, droog
3 juli 2024	1, 2	02:30 - 05:30	Zomerverblijfplaatsen Kraamverblijfplaatsen Vliegroutes Foerageergebieden	05:30	12	1	Bewolkt, droog
19 augustus 2024	1, 2	21:50 - 00:20	Paarverblijven Vliegroutes Foerageergebieden	20:50	20	1	Licht bewolkt, droog
9 september	1, 2	21:05 - 23:35	Paarverblijven Vliegroutes Foerageergebieden	20:05	17	2	Zwaar bewolkt, droog

4 Resultaten

4.1 Vleermuisonderzoek

Gedurende het onderzoek zijn vier soorten vleermuizen in het plangebied aangetroffen, namelijk gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger. Zie figuur 4 voor een overzicht van de aangetroffen vleermuisactiviteit.

Figuur 4 Overzicht aangetroffen vleermuisactiviteit

Gewone dwergvleermuis - *Pipistrellus pipistrellus*

Gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuissoort in Nederland. De kleine bruin gekleurde vleermuis is een flexibele soort die zowel in gesloten als open landschappen, van stadcentra tot op het platteland voorkomt. De soort is een echt gebouwbewonende soort waarbij hij een voorkeur heeft voor spleetvormige holten in spouwmuuren, achter gevelbekleding en onder daken. In de kraam- en winterperiode kan het aantal dieren bij elkaar variëren van enkele tientallen tot tweehonderd dieren. Foerageren doet de gewone dwergvleermuis vaak langs lijnvormige structuren van de opgaande vegetatie, langs bosranden, de bebouwing, bij water maar daarnaast ook vaak in tuinen en rond straatlantaarns.

Tijdens de veldbezoeken is gewone dwergvleermuis de soort die het meest in- en rond de onderzoekslocatie is aangetroffen. Het gaat hierbij om gemiddeld drie tot vijf individuen per bezoek. De soort is zowel overvliegend, foeragerend als baltsend waargenomen.

Verblijfplaatsen

Gewone dwergvleermuis is een typisch gebouwbewonende soort. Er zijn geen verblijfplaatsen in bomen aangetroffen tijdens de onderzoek rondes.

Foerageergebieden en vliegroutes

Gedurende de onderzoek rondes is foeragerend gedrag in en rond het plangebied waargenomen. Het gebied is van hoge kwaliteit doordat het er donker is, er een waterlichaam nabij is en er voldoende bomen en struiken aanwezig zijn. Ook is het dichtbij een woonwijk gelegen waar mogelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn. Omdat foeragerende dieren langdurig in het projectgebied aanwezig waren, de kwaliteit van het gebied zeer hoog is en het gebied dichtbij mogelijke verblijfplaatsen ligt wordt het beoordeeld als essentieel foerageergebied.

Gedurende alle rondes zijn passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Tijdens de veldbezoeken werd geen duidelijke vliegroute zichtbaar. De vleermuizen gebruikten bij elke onderzoek ronde niet constant dezelfde vliegroute. De verscheidenheid aan vliegroutes suggereert dat in de directe omgeving voldoende alternatieven (naastgelegen bebouwing) aanwezig zijn en de vliegroutes binnen het plangebied dan ook niet van essentieel belang zijn.

Gewone grootoorvleermuis (Plecotus auritus)

De gewone grootoorvleermuis is een middelgrote vleermuis met zeer brede en relatief lange vleugels met een spanwijdte van 24 tot 28,5 cm. Als verblijfplaats gebruiken ze zowel gebouwen, vleermuiskasten als bomen. Ze vormen meestal groepen van 5 tot 25 dieren, in uitzonderingen tot 80 dieren. Gewone grootoorvleermuizen jagen op beschutte plekken in bos en kleinschalig parkachtig landschap, boven bospaden, in lanen en open plekken, langs bosranden en laag boven (bloeiende) kruidenvegetaties of langs en door de kroon van (bloeiende) bomen. Als wendbare vlieger jagen ze ook veel in gebouwen, bijvoorbeeld op zolders, in schuren en in stallen met vee. Gewone grootoorvleermuizen jagen in de directe omgeving van de verblijfplaats tot op een afstand van maximaal 3 km. Ze volgen hagen en houtwallen, maar vooral in bos of kleinschalig landschap vliegen ze gewoon tussen de bomen door. Gewone grootoorvleermuizen zijn echter moeilijk waar te nemen met een batdetector vanwege hun zeer stille echolocatie met beperkt bereik. Tijdens de ronde op 19 mei 2024 is één gewone grootoorvleermuis waargenomen.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen tijdens de onderzoek rondes.

Foerageergebieden en vliegroutes

Gedurende de onderzoek rondes is foeragerend gedrag in en rond het plangebied waargenomen. Het gebied is van hoge kwaliteit doordat het er donker is, er een waterlichaam nabij is en er voldoende bomen en struiken aanwezig zijn. Omdat foeragerende dieren langdurig in het projectgebied aanwezig waren en de kwaliteit van het gebied zeer hoog wordt het beoordeeld als essentieel foerageergebied. Tijdens de veldbezoeken werd geen duidelijke vliegroute zichtbaar.

Rosse vleermuis - Nyctalus noctula

Rosse vleermuis is in Nederland een vrij algemeen voorkomende soort. De soort valt onder een van de grootste vleermuissoorten welke in Nederland voorkomen. Het is een echte boombewonende soort, met verblijfplaatsen in holten en spleten van bomen en achter loszittend schors van voornamelijk beuken, essen, eiken, populieren, paardenkastanjes en esdoorns. De kraamkolonies bestaan in Nederland uit groepen van ongeveer 10 - 120 dieren welke verspreid zijn in verschillende groepjes binnen een netwerk van verblijfplaatsen. Rosse vleermuizen foerageren tot wel op een hoogte van 100 meter op circa 20 - 30 km van hun verblijfplaatsen vandaan. Ze foerageren vaak in open en waterrijke gebieden, in het najaar wordt de soort ook rond lantaarnpalen gezien.

Verblijfplaatsen

Tijdens de onderzoeksrondes zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen in het projectgebied.

Foerageergebieden en vliegroutes

De soort is foeragerend waargenomen in deelgebied 1. Het gebied is van hoge kwaliteit doordat het er donker is, er een waterlichaam nabij is en er voldoende bomen en struiken aanwezig zijn. Omdat foeragerende dieren langdurig in het projectgebied aanwezig waren en de kwaliteit van het gebied zeer hoog wordt het beoordeeld als essentieel foerageergebied. Tijdens de veldbezoeken werd geen duidelijke vliegroute zichtbaar.

Laatvlieger - Eptesicus serotinus

Laatvlieger is een algemeen voorkomende soort in Nederland. Het is één van de grootste vleermuissoorten die in Nederland voorkomt. Het is een echt gebouwbewonende soort, verblijfplaatsen zijn onder andere veelal te vinden achter boeiboorden, achter gevelbekleding, achter dakgoten, lood langs de schoorstenen, in spouwmuren en op zolders. Kraamverblijfplaatsen bestaan uit tien tot zestig en soms tot driehonderd vrouwtjes. De mannetjes verblijven ergens anders, soms in groepjes van 20 dieren. Het foerageren vindt plaats langs bosranden, heggen, lanen maar ook boven weilanden en langs structuurrijke randen van bebouwing, parken en waterpartijen. De soort foerageert soms in kleine groepjes van circa 20 dieren op dezelfde locatie. De afstand van verblijfplaats tot foerageergebied kan verschillen tussen de 4.5 tot 10 kilometer.

Verblijfplaatsen

Laatvlieger is een typisch gebouwbewonende soort. Tijdens de onderzoeksrondes zijn in het plangebied geen verblijfplaatsen aangetroffen.

Foerageergebieden en vliegroutes

Gedurende meerdere rondes zijn passerende en/of foeragerende laatvliegers waargenomen. Het gebied is van hoge kwaliteit doordat het er donker is, er een waterlichaam nabij is en er voldoende bomen en struiken aanwezig zijn. Omdat foeragerende dieren langdurig in het projectgebied aanwezig waren en de kwaliteit van het gebied zeer hoog wordt het beoordeeld als essentieel foerageergebied. Tijdens de veldbezoeken werd geen duidelijke vliegroute zichtbaar.

4.2 Overige soorten

Tijdens het onderzoek zijn naast de verschillende vleermuissoorten ook bever en bosuil aangetroffen. Daarnaast zijn er verschillende wildwissels aanwezig die duiden op vaste routes van wilde dieren.

Bever

Bever is een beschermde soort conform art 11.46, lid 1, onder a en e, Bal van de Omgevingswet (Habitatrichtlijn, bijlage IV). Het is daarom niet toegestaan om leefgebied of vaste rust- en verblijfplaatsen van bever aan te tasten of te vernietigen zonder geldige Omgevingsvergunning. Op basis van het dit jaar uitgevoerde onderzoek naar vleermuizen kan niet bepaald worden of de bomenlaan onderdeel uitmaakt van vast leefgebied van bevers.

Bosuil

Bosuil is een categorie 2 vogelsoort. De soort heeft dus geen jaarrond beschermd nest, tenzij zwaarwegende ecologische redenen. In deze situatie zijn er voldoende alternatieven beschikbaar voor bosuil in het bosvak aan de overzijde van de weg. Echter wordt een broedvogelcheck aangeraden voorafgaande aan de start van de werkzaamheden.

5 Effectenbeoordeling

5.1 Effecten op beschermde soorten

Uit de resultaten van het onderzoek komt naar voren dat er geen verblijfplaatsen of essentiële vliegroutes zijn aangetroffen van vleermuizen. Wel is er een essentieel foerageergebied van vleermuizen aangetroffen.

Door de geplande werkzaamheden, namelijk het kappen van 35 laanbomen, gaat essentieel foerageergebied van vleermuizen verloren. Ook zijn de geplande werkzaamheden mogelijk een aantasting van leefgebied van bever.

5.2 Kans op overtreding

In het projectgebied is een essentieel foerageergebied voor vleermuizen aangetroffen. Er zijn geen verblijfplaatsen of essentiële vliegroutes van vleermuizen aangetroffen. Daarnaast is er tijdens verschillende rondes een bever gezien en gehoord.

De geplande werkzaamheden resulteren in het vernietigen en verstoren van een essentieel foerageergebied voor vleermuizen dat door verschillende soorten gebruikt wordt. Daarnaast kan het niet worden uitgesloten dat de geplande werkzaamheden van invloed zijn op het leefgebied van de aanwezige bevers. Er worden met de voorgenumen werkzaamheden schadelijke handelingen begaan zoals benoemd in art. 11.46 Bal van de Omgevingswet. Namelijk het opzettelijk verstoren van beschermde diersoorten. Daarom is het noodzakelijk om een vergunning aan te vragen via het DSO bij de provincie Gelderland en zijn aanvullende en compenserende maatregelen noodzakelijk.

Omdat er een bomenlaan van 21 bomen of meer verwijderd wordt, dient een kapmelding gedaan te worden bij de provincie Gelderland en geldt een herplantplicht.

Ook geldt de specifieke zorgplicht flora en fauna (Afdeling 1.3 Ow) die stelt dat effecten redelijkerwijs zoveel mogelijk moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan moeten worden gemaakt. De zorgplicht kan worden aangehouden door algemene voorzorgsmaatregelen in acht te nemen (zie paragraaf 5.4).

Algemeen voorkomende vogels kunnen niet worden uitgesloten in het projectgebied. Het is in Nederland verboden nesten of rustplaatsen te vernielen wanneer deze in gebruik zijn. Onder de bescherming van het nest of rustplaats vallen daarmee ook de essentiële elementen van het leefgebied die nodig zijn voor het ecologisch functioneren van deze plaatsen. In gebruik zijnde nesten en rustplaatsen zijn in Nederland dan ook strikt beschermd door de Omgevingswet. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met aanwezige vogels, de in gebruik zijnde nesten en rustplaatsen en bijbehorende essentiële onderdelen van het leefgebied. Buiten de periode dat nesten of rustplaatsen in gebruik zijn, gelden de schadelijke handelingen met betrekking tot nesten en rustplaatsen niet. Wanneer in gebruik zijnde nesten of rustplaatsen direct grenzend aan het projectgebied aanwezig zijn zal door een deskundige op het gebied van vogels moeten worden bepaald of de werkzaamheden in kwetsbare perioden kunnen worden uitgevoerd of dat kwetsbare perioden moeten worden ontzien. Door het treffen van algemene voorzorgsmaatregelen kan overtreding worden voorkomen (zie paragraaf 5.4).

5.3 Vrijstellingsmogelijkheden

Algemene vrijstelling

Er is geen algemene vrijstelling van toepassing op de onderzochte soorten.

Werken volgens gedragscode

Er is geen geldige gedragscode van toepassing.

5.4 Specifieke zorgplicht flora en fauna

In de Omgevingswet is een specifieke zorgplicht opgenomen voor het zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken van nadelige gevolgen op de fysieke leefomgeving (Afdeling 1.3 Ow). Daarnaast zijn er in het Bal specifieke zorgplichten opgenomen met betrekking tot Natura 2000-gebieden, bedreigde flora en fauna en houtopstanden. Vanwege de zorgplicht wordt aanbevolen de volgende maatregelen te nemen om effecten op vrijgestelde beschermde soorten en in de invloedsfeer voorkomende bedreigde soorten te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken:

- Werken buiten kwetsbare perioden: de meeste diersoorten planten zich voort in de periode vanaf maart tot en met juli. Als de werkzaamheden buiten deze periode worden uitgevoerd kunnen de meeste diersoorten zich voortplanten, waardoor de effecten op de lokale populaties minder groot zijn; (wel letten op andere maatregelen en eventuele kwetsbare winterperiode). Specifiek voor bever geldt dat de kwetsbare periode loopt van mei tot en met augustus.
- Dieren de gelegenheid geven te vluchten: door één richting uit te werken, hebben mobiele diersoorten de tijd en ruimte om de verstorende werkzaamheden te ontvluchten.
- Faseren van activiteiten in tijd: door niet alle bomen tegelijkertijd te kappen maar de meest ongezonde bomen welke het grootste gevaar opleveren eerst te kappen en overige bomen op een later moment te kappen, zijn de veranderingen in het projectgebied minder extreem. Hierdoor krijgen aanwezige dieren de tijd om zich aan te passen aan de veranderingen in de omgeving.
- Ongeschikt maken biotopen: door vegetatie zeer kort te maaien voorafgaand aan de werkzaamheden, zullen mobiele diersoorten het werkgebied verlaten en zullen zij geschikte biotopen in de omgeving opzoeken. Daardoor kan doden en verwonden worden voorkomen.
- Ongeschikt maken verblijfplaatsen: door het ongeschikt maken van verblijfplaatsen, zullen mobiele soorten het werkgebied verlaten en zullen zij geschikte verblijfplaatsen of aangeboden alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving opzoeken. Daardoor kan doden en verwonden worden voorkomen.

Dit zijn algemene voorzorgsmaatregelen die wij aanbevelen. Let wel, dit zijn geen verplichte maatregelen om overtredingen te voorkomen, maar aanbevolen maatregelen ter invulling van de zorgplicht.

5.5 Noodzaak aanvraag omgevingsvergunning flora en fauna activiteit

De geplande werkzaamheden resulteren in het begaan van schadelijke handelingen van de Omgevingswet, namelijk het verstoren van beschermde soorten. Het is daarom noodzakelijk een omgevingsvergunning aan te vragen via het DSO bij provincie Gelderland. Het is mogelijk dat er mitigerende of compenserende maatregelen nodig zijn om schadelijke handelingen te voorkomen of effecten te beperken of ongedaan te maken.

Omdat het een bomenrij van 21 of meer bomen betreft, is het daarnaast noodzakelijk om een kapmelding te doen bij provincie Gelderland. Ook moeten binnen drie jaar nieuwe bomen herplant worden op dezelfde locatie en met dezelfde oppervlakte als waar gekapt is.

6 Conclusie + aanbeveling

Binnen het projectgebied is een essentieel foerageergebied van vleermuizen aangetroffen. Tijdens de onderzoeksrondes zijn er herhaaldelijk en langdurig vier verschillende gebouw- en boombewonende soorten aangetroffen. Er zijn geen verblijfplaatsen of essentiële vliegroutes van vleermuizen aangetroffen.

Ook zijn er tijdens de onderzoeksrondes bevers waargenomen. Het kan niet worden uitgesloten dat het verwijderen van de bomen van invloed is op het leefgebied van bever waardoor het een schadelijke handeling onder de Omgevingswet betreft. Er wordt geadviseerd om voorafgaande aan de werkzaamheden te onderzoeken of de bomenlaan onderdeel is van leefgebied van bevers om schadelijke handelingen van de Omgevingswet te voorkomen.

De geplande werkzaamheden resulteren in het vernietigen of verstoren van een essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Mogelijk zijn aanvullende mitigerende of compenserende maatregelen noodzakelijk. Het is noodzakelijk om een Omgevingsvergunning aan te vragen via het DSO bij de provincie Gelderland. Daarnaast is een kapmelding verplicht.

Ook geldt de zorgplicht die stelt dat effecten redelijkerwijs zoveel mogelijk moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan moeten worden gemaakt (Afdeling 1.3 Ow). Omdat het een bomenrij van 21 of meer bomen betreft, is het daarnaast noodzakelijk om een kapmelding te doen bij provincie Gelderland. Ook moet binnen drie jaar nieuwe bomen herplant worden op dezelfde locatie en met dezelfde oppervlakte als waar gekapt is. Er wordt geadviseerd om de bomen gefaseerd te kappen, waarbij de meest ongezonde bomen als eerste gekapt worden. Door geschikte bomen terug te planten en daarin ook variëteit in soorten aan te brengen kan de kwaliteit van het bestaande leefgebied hersteld en zelfs verbeterd worden. Door (een deel van) het kaphout in het projectgebied terug te plaatsen kunnen verschillende soorten gefaciliteerd worden in het projectgebied.

Literatuur

- BIJ12 (2017a). Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017b). Kennisdocument Rosse vleermuis. BIJ12, Utrecht
- BIJ12 (2017c). Kennisdocument Bever. BIJ12, Utrecht
- BIJ12 (2024). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- Limpens, H., Mostert, K. & Bongerd, W. (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. KNNV Uitgeverij. Utrecht.
- Korsten, E. (2012). Vleermuiskasten. Overzicht van toepassing, gebruik en succesfactoren. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Korsten, E., Limpens, H., Bouwman H. & Reinhold J. (2011). Vleermuisvriendelijk bouwen, Landschapsbeheer Flevoland, Lelystad.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen 'Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking P.H.C. Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers B.V., Utrecht
- Netwerk Groene Bureaus (2023). Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Omgevingswet. [pdf-document]. Versie november 2023.
- Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. [excel-bestand].

Natura 2000: <https://www.natura2000.nl>

Soortinformatie:
<http://zoogdiervereniging.nl/>
<http://sovon.nl/>

Bijlage 1 Wettelijk kader

Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. De Omgevingswet vervangt 26 wetten, waaronder de wet natuurbescherming. De bevoegdheid ligt grotendeels bij de provincies. Zij zijn verantwoordelijk voor de toetsing van werkzaamheden en activiteiten bij bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden (de gebiedsbeschermingsbepalingen) en dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid is het Rijk (Minister van LNV of Minister voor Natuur&Stikstof) bevoegd gezag.

De natuurbescherming onder de Omgevingswet is onder te verdelen in verschillende onderdelen: de bescherming van natuurgebieden en landschappen (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland (NNN), bijzonder nationale natuurgebieden, bijzonder provinciale natuurgebieden, bijzonder provinciale landschappen), de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Bescherming van natuurgebieden en landschappen

Bescherming van Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden in Nederland zijn onderdeel van een Europees netwerk aan natuurgebieden waar belangrijke flora & fauna en habitattypen duurzaam beschermd worden. Zij bestaan uit de verschillende Speciale Beschermingszones die moesten worden aangewezen vanwege de verplichtingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Al deze gebieden zijn belangrijk om de Europese biodiversiteit van soorten, habitats en leefgebieden te waarborgen. De in Nederland aangewezen Natura 2000-gebieden worden beschermd onder de Omgevingswet, voorheen onder de Wet natuurbescherming. In Nederland zijn er 162 natuurgebieden aangewezen als Natura 2000-gebieden. Voor ieder Natura 2000-gebied zijn er een instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor specifieke habitattypen en fauna in het aanwijzingsbesluit. De instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in termen van behoud/uitbreiding van de omvang van het habitatype of leefgebied en behoud/verbetering van de kwaliteit van het habitatype of het leefgebied. Bij vogels is vaak ook een doelaantal opgenomen voor het aantal broedparen of aantal vogels (bij overwinterende soorten). Dit aantal zegt ook vooral iets over de benodigde draagkracht van het Natura 2000-gebied als broed- of rustgebied voor het doelaantal. Bij soorten is vaak ook een doelstelling voor de populatie opgenomen, in termen van behoud of uitbreiding. In het Natura 2000-beheerplan per Natura 2000-gebied (soms geclusterd, zoals het Natura 2000-beheerplan voor de Voordelta) worden de instandhoudingsdoelen in ruimte en tijd uitgewerkt. Deze vormt dan ook een belangrijk onderdeel van de toetsing van negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden. Zie voor een overzicht van alle Europese Natura 2000-gebieden de Natura 2000 viewer: <https://natura2000.eea.europa.eu/> Meer info over de doelstellingen per gebied, is te vinden op de website www.natura2000.nl.

Zodra een gebied is aangewezen, dient voor alle projecten die het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kunnen brengen (een significant gevolg) een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Plannen mogen alleen worden vastgesteld als er geen sprake is van een kans op een significant gevolg. Dit geldt niet alleen voor projecten of plannen binnen deze beschermde gebieden, maar ook voor ingrepen daarbuiten als deze een extern (negatief) effect hebben op de instandhoudingsdoelen. Om het effect van een project of plan in beeld te brengen, dient eerst een voortoets te worden uitgevoerd. Als een kans op een significant gevolg niet kan worden uitgesloten, is er met betrekking tot een project sprake van een 'Natura 2000-activiteit'.¹ Wat exact de gevolgen zijn en of een significant gevolg door mitigatie kan worden voorkomen, moet worden onderzocht in een Passende beoordeling (artikel 16.53c, eerste lid Ow). Als een significant gevolg niet kan worden voorkomen, dan dient een zogeheten 'ADC-toets' te worden uitgevoerd waarin in achtereenvolgende volgorde moet worden

¹ Een 'Natura 2000-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij artikel 1.1 Omgevingswet een: 'activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'.

beoordeeld of er geen sprake is van een Alternatief, of er sprake is van een Dwingende reden van groot openbaar belang en of de significante gevolgen vooraf kunnen worden gecompenseerd (artikel 8.74b, lid 2 Bkl). Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1, lid 1 Ow), tenzij er sprake is van een ‘vergunningsvrij geval’ (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). De vergunning kan en wordt alleen afgegeven als blijkt dat significante gevolgen door mitigatie kunnen worden voorkomen of als aan de ADC-criteria kan worden voldaan. Activiteiten die nodig zijn voor het beheer van Natura 2000-gebieden (om de doelstellingen te kunnen halen) of geen significante gevolgen hebben, vallen niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit.

Een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd via [het DSO](#).² In de regel is de provincie of het Rijk (N&S) het bevoegd gezag indien een enkelvoudige aanvraag wordt ingediend voor een Natura 2000-activiteit. Bij een omgevingsvergunning voor meerdere type activiteiten (een meervoudige aanvraag) is de gemeente veelal het bevoegd gezag, afhankelijk van de aangevraagde type activiteiten.

Naast een vergunningplicht bij een kans op significante gevolgen, dient altijd rekening te worden gehouden met de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden en bijzonder nationale natuurgebieden (artikel 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. Er moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen, of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen.

Een stroomschema voor de toetsing van projecten en plannen aan de regels voor Natura 2000-gebieden is te vinden onder [deze link](#).³

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het doel van de NNN is om bij te dragen aan het behoud of herstel van de biodiversiteit die van nature in Nederland in het wild voorkomen.

Aanwijzing en begrenzing

De aanwijzing van het NNN is geregeld in de Omgevingsverordening. De instructieregels voor de aanwijzing, begrenzing en de reikwijdte van het NNN zijn opgenomen in artikel 7.5 en artikel 7.6 Bkl. In de Omgevingsverordening zijn (instructie)regels gesteld voor Omgevingsplannen van gemeenten en projectbesluiten. Deze regels zijn gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN worden vastgesteld per Omgevingsverordening door de provincie conform artikel 7.7 Bkl. In de Omgevingsverordening is daartoe een natuurbeheerplan vastgesteld waar in de regel de bestaande natuurwaarden en het ambitieniveau zijn aangegeven middels natuurbeheertypen. Daarnaast heeft de provincie zelf de ruimte om te bepalen of zij ook potentiële natuurwaarden (en de daarvoor vereiste bodem- en watercondities) meenemen in de definiëring van de wezenlijke kenmerken en waarden (art. 7.7, 2e lid Bkl).

Beschermingsregime

² <https://omgevingswet.overheid.nl/home>

³ <https://www.natuurinclusief.nl/wp-content/uploads/Stroomschema-toetsing-gebiedsbescherming-Ow-1.pdf>

Het beschermingsregime voor het NNN is uitgewerkt in art. 7.8, 2e lid Bkl, dat een instructie-regel betreft voor uitwerking van het beschermingsregime in de Omgevingsverordeningen van provincies:

“De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuur-netwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.”

De daadwerkelijke mate van bescherming van de NNN hangt erg af van de uitwerking van de regels in de provinciale Omgevingsverordeningen. Een deel van de nieuwe Omgevingsverordeningen van provincies zijn (vooral nog) beleidsneutraal en komen overeen met het beschermingsregime conform het voormalige Barro ('nee, tenzij'-principe aan de hand van zogeheten ADC-criteria), een ander deel heeft echter de regels geconformeerd aan de regels in de Ow. Of nieuwe of gewijzigde Omgevingsverordeningen na het loslaten van een beleidsneutrale overgang een ander beschermingsregime zullen bevatten, zal de toekomst uitwijzen.

Meer informatie over de ligging van het NNN en het geldende natuurbeheerplan met de huidige staat en het ambitieniveau van het NNN, is te vinden op de [Informatiekaart Natuur](#).

Bijzondere natuurgebieden en landschappen

Het Rijk kan op basis van artikel 2.44, lid 2 Ow zogeheten bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De bijzondere nationale natuurgebieden kunnen worden aangewezen vooruitlopend op de aanwijzing of begrenzing als Natura 2000-gebied, bijvoorbeeld als het gaat om compensatie voor handelingen die leiden tot een significant gevolg of als het gaat om gebieden die nodig zijn om de doelstellingen van de Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn te bereiken (art. 3.63 Bkl). Daarnaast kan het Rijk ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen als de bescherming van het gebied nodig is voor de instandhouding of herstel van biotopen en leefgebieden van in Nederland van nature in het wild voorkomende soorten genoemd in bijlage I Vogelrichtlijn of Bijlage I, II, IV of V Habitatrichtlijn. In die gevallen bevat het aanwijzingsbesluit instandhoudingsdoelstellingen (art. 3.64 Bkl). Het ministerie van LNV heeft de taak zorg te dragen dat de maatregelen worden getroffen voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen van deze type natuurgebieden (art. 2.19, lid 5 Ow), tenzij Gedeputeerde Staten is aangewezen om deze taak uit te voeren (art. 2.18, lid 1, onder g, 2°, tweede streepje Ow). Voor de bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden geldt, naast een mogelijke toegangsbeperking, de specifieke zorgplicht zoals genoemd in art. 11.6 Bal (zie hiervoor).

De provincies kunnen zogeheten bijzondere provinciale natuurgebieden of bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow). Niet iedere provincie hanteert dezelfde juridische bescherming. Sommige hanteren alleen een predicaat (voorbeeld: Midden-Delfland in Zuid-Holland), anderen hanteren een soort ADC-criteria ('nee, tenzij'-principe, voorbeeld: Overcingel in Drenthe) en daarmee juridische beschermingsregime naast NNN en Natura 2000. De vigerende regels staan in de provinciale Omgevingsverordeningen.

Bescherming van soorten

Een 'flora- en fauna-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet een:

'activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'

Anders dan bij een 'Natura 2000-activiteit', waarvan pas sprake is als een activiteit leidt tot een kans op significante gevolgen op beschermde Natura 2000-gebieden (zie hiervoor), is er al sprake van een 'flora- en fauna-activiteit' als het een mogelijk gevolg heeft voor één van nature in het wild levend dier of plant, ongeacht of deze soort beschermd is volgens de Omgevingswet. Doordat in de definitie wordt verwezen naar 'van nature' in het wild levende soorten, gaat de definitie niet op voor niet-van nature voorkomende soorten. Met andere woorden, de regels voor flora- en fauna-activiteiten gelden niet voor soorten die buiten het natuurlijk verspreidingsgebied voorkomen of exoten, tenzij specifiek vermeld.

Als er sprake is van een flora- en fauna-activiteit, dient er rekening te worden gehouden met de regels in art. 11.27 Bal (specifieke zorgplicht), art. 11.28 Bal (voorkomen onnodig lijden dieren) en de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal (vergunningplicht bij schadelijke handelingen, regels vergunningsvrije gevallen). Hoewel de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal alleen betrekking hebben op de bij wet beschermde soorten, gelden de artikelen 11.27 en 11.28 ook met betrekking tot de niet-beschermde soorten.

Specifieke zorgplicht flora en fauna

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor onder meer alle ‘flora- en fauna-activiteiten’ die, zoals hiervoor aangegeven, vrijwel alle ruimtelijke activiteiten betreft. Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht die in de Omgevingswet staat (Afdeling 1.3 Ow). Iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. Met betrekking tot de reikwijdte van de zorgplicht is voor flora- en fauna-activiteiten aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl;
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V Hrl;
- nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal);
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten. Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben.

De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Beschermingsregimes soorten

Er zijn in de basis van de Omgevingswet 3 soortenbeschermingsregimes van toepassing:

- § 11.2.2 Bal: omgevingsvergunning soorten conform de Vogelrichtlijn;
- § 11.2.3 Bal: omgevingsvergunning soorten conform de Habitatrichtlijn;
- § 11.2.4 Bal: omgevingsvergunning andere soorten volgens eigen Nederlandse regels.

De beschermingsregimes en bijbehorende verbodsbepalingen zijn hieronder nader toegelicht.

Beschermingsregime Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Schadelijke handelingen die niet mogen worden verricht zonder een geldige omgevingsvergunning (art. 11.37 Bal) zijn:

- a) het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in art. 1 Vrl;
- b) het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- c) het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels;
- d) het opzettelijk storen van vogels onder a, als het storen van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort (artikel 11.37, lid 3 Bal);

De schadelijke handelingen met betrekking tot nesten en rustplaatsen hebben in de regel alleen betrekking op nesten en rustplaatsen die in gebruik zijn. Onder de bescherming van deze plaatsen worden ook de essentiële onderdelen van het leefgebied verstaan die nodig zijn om het nest of rustplaats ecologisch gezien te laten functioneren. De schadelijke handelingen gelden niet als de nesten en rustplaatsen niet meer in gebruik zijn. Voor enkele soorten die ieder jaar terug keren naar hetzelfde nest of van het nest afhankelijk zijn geldt dat deze jaarrond beschermd zijn. Welke soorten dit zijn, hangt af van de lijst vogels met jaarrond beschermde nesten die het betreffende bevoegd gezag hanteert. Een overzicht is te vinden in de [Lijst beschermde soorten](#).⁴

Onder bepaalde voorwaarden mogen de schadelijke handelingen wel uitgevoerd worden. Er is dan een omgevingsvergunning of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen vastgesteld per provinciale omgevingsverordening of ministeriële regeling. Daarnaast geldt er een vrijstelling als aantoonbaar wordt gewerkt conform een toepasbare en een door de Minister van LNV aangewezen gedragscode. Gelden er geen vrijstellingen, dan is een omgevingsvergunning nodig om schadelijke handelingen te mogen verrichten.

Een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd via het DSO. In de regel is de provincie of het Rijk (N&S) het bevoegd gezag indien een enkelvoudige aanvraag wordt ingediend voor een Flora- en fauna-activiteit. Bij een omgevingsvergunning voor meerdere type activiteiten (een meervoudige aanvraag) is de gemeente veelal het bevoegd gezag, afhankelijk van de aangevraagde type activiteiten.

Een omgevingsvergunning kan verkregen worden als er wordt voldaan aan de volgende criteria (art. 8.74j, lid 1 Bkl):

- a. er geen andere bevredigende oplossing dan het verrichten van de activiteit bestaat;
- b. de activiteit nodig is:
 - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - ter bescherming van flora of fauna;
 - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan; en
- c. als de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van deze soort.

Beschermingsregime Habitatrichtlijn

Soorten die staan in de Habitatrichtlijn bijlage IV, het Verdrag van Bern bijlage I en II en bijlage I van het Verdrag van Bonn. Schadelijke handelingen die niet mogen worden verricht zonder een geldige omgevingsvergunning (art. 11.46 Bal) zijn:

- a) het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn (art. 11.46, lid 3 Bal: niet inbegrepen vogels art. 1 Vrl);
- b) het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c) het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d) het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e) het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

⁴ Zie de Lijst beschermde soorten op de website van NatuurInclusief onder Kennisloket (natuurinclusief.nl/kennisloket/).

Belangrijke noot is dat onder de bescherming van voortplantings- en rustplaatsen ook de essentiële onderdelen van het leefgebied worden verstaan die nodig zijn om deze ecologisch gezien te laten functioneren.

Onder bepaalde voorwaarden mogen de schadelijke handelingen wel uitgevoerd worden. Er is dan een omgevingsvergunning of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen vastgesteld per provinciale omgevingsverordening of ministeriële regeling. Daarnaast geldt er een vrijstelling als aantoonbaar wordt gewerkt conform een toepasbare en een door de Minister van LNV aangewezen gedragscode. Gelden er geen vrijstellingen, dan is een omgevingsvergunning nodig om schadelijke handelingen te mogen verrichten.

Een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd via het DSO. In de regel is de provincie of het Rijk (N&S) het bevoegd gezag indien een enkelvoudige aanvraag wordt ingediend voor een Flora- en fauna-activiteit. Bij een omgevingsvergunning voor meerdere type activiteiten (een meervoudige aanvraag) is de gemeente veelal het bevoegd gezag, afhankelijk van de aangevraagde type activiteiten.

Een omgevingsvergunning kan verkregen worden als er wordt voldaan aan de volgende criteria (art. 8.74k, lid 1 Bkl):

- a. er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- b. de activiteit nodig is:
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
 - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben; en
- c. de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beschermingsregime andere beschermde soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage IX van het Bal. Onder dit beschermingsregime staan de schadelijke handelingen die niet mogen worden verricht zonder een geldige omgevingsvergunning (art. 11.54 Bal):

- a) het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX Bal, onder A;
- b) het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c) het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX Bal, onder B.

Voor deze soorten gelden in principe dezelfde vrijstellings- en vergunningscriteria als bij het beschermingsregime Habitatrichtlijn, maar zijn er een groot aantal aanvullende wettelijke belangen opgenomen om vrijstelling of vergunning te kunnen verlenen (artikel 8.74l, lid 1 Bkl). Provincies hebben de bevoegdheid om bij Omgevingsverordening vrijstelling te verlenen voor andere beschermde soorten. Er is dan geen sprake van een vergunningplicht voor werkzaamheden. Wel blijven de zorgplichten gelden. De vrijstelling verschilt per provincie

en geldt in het algemeen voornamelijk voor ruimtelijke ingrepen, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik.

De totale [Lijst beschermde soorten](#) is te vinden op de website van NatuurInclusief B.V.⁵

In hele specifieke gevallen zijn bepaalde handelingen bij wet uitgezonderd van de vergunningplicht voor het verrichten van schadelijke handelingen die hiervoor zijn genoemd. Deze gevallen zijn niet in dit beknopte overzicht opgenomen, voor zover niet relevant voor deze toetsing.

Bescherming van Houtopstanden

Bossen (houtopstanden) en bomenrijen die buiten de bebouwde kom staan, zijn in principe beschermd volgens de regels in de Omgevingswet. Het doel van de regels is om het oppervlak bosareaal en bepaalde bomenrijen in stand te houden door een meldplicht van het voornemen tot kap en een herplantplicht. De meldplicht is bedoeld om, indien nodig, belangrijke boskernen te beschermen door een (tijdelijke) kapverbod. De herplantplicht moet zorg dragen dat het areaal of het aantal bomen dat is gekapt, wordt behouden door herplant op de plek waar de bomen zijn gekapt. De bescherming van houtopstanden heeft betrekking op alle houtopstanden vanaf 10 are, en op rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Als er sprake is van het geheel óf gedeeltelijk kappen van een houtopstand vanaf 10 are of een bomenrij van meer dan 20 bomen, zijn de regels voor de meldplicht en herplantplicht van toepassing. Dit betekent dat ook als een kleiner oppervlak dan 10 are uit een houtopstand vanaf 10 are groot of als er maar 1 boom wordt gekapt in een bomenrij van meer dan 20 bomen, de meldplicht en herplantplicht geldt. Bepalend voor het toepassen van de regels is daarmee de grootte of lengte van een houtopstand of bomenrij. Dit geldt voor beplantingen buiten de zogeheten ‘bebouwingscontour houtkap (zie daarvoor het Omgevingsplan van de betreffende gemeente). Binnen de bebouwingscontour houtkap gelden alleen de plaatselijke regels van de gemeente in het Omgevingsplan.⁶ Op de meldplicht en herplantplicht zijn wel diverse uitzonderingen in de Ow opgenomen, ook zijn er diverse mogelijkheden om van de meldplicht en herplantplicht af te wijken.

Anders dan bij beschermde gebieden en soorten kent de Omgevingswet geen specifieke term voor een activiteit waarbij een houtopstand wordt gekapt. De regels voor de bescherming van houtopstanden en bomenrijen staan opgenomen in Afdeling 11.3 Bal. De regels gelden niet voor:

- Houtopstanden kleiner dan 10 are;
- Bomenrijen bestaande uit 20 bomen of minder;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Bomen of struiken voor de teelt van vruchten of noten;
- Windschermen om boomgaarden;
- Kerstbomen niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen of eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Dunningen;
- Beplantingen van populieren, wilgen, essen of elzen voor productie van biomassa, die tenminste eens in de 10 jaar worden geoogst, bestaan uit minstens 10.000 stoven/ha/be-plantingseenheid en die zijn aangelegd na 1 januari 2013.

De bebouwingscontour houtkap moet worden aangewezen in een omgevingsplan (art. 5.165b Bkl) en is daarin terug te vinden (of een voorloper daarvan, bijv. de bebouwde kom Wet natuurbescherming of bebouwde kom Boswet).

⁵ <https://www.natuurinclusief.nl/kennisloket/>

⁶ Voorheen de Algemene Plaatselijke Verordening, of: APV. Overigens moet worden gezegd dat de plaatselijke regels in het Omgevingsplan ook kunnen gaan over het vellen van houtopstanden of bomen buiten de bebouwingscontour houtkap, bijvoorbeeld met als doel het behoud van cultureel erfgoed, veiligheid, of de gevallen die zijn uitgezonderd van de rijksregels in het Bal.

Specifieke zorgplicht houtopstanden

Nieuw ten opzichte van de Wnb is de specifieke zorgplicht in het Bal (art. 11.116 Bal) die geldt voor het vellen van houtopstanden, het herbeplanten van grond of nadat een houtopstand op een andere manier teniet is gegaan. Zoals hiervoor aangegeven komt de specifieke zorgplicht in de plaats van de algemene zorgplicht die in de Omgevingswet staat. De specifieke zorgplicht voor vellings- en herbeplantingsactiviteiten en handel in en bezit van hout, stelt dat als zo'n activiteit nadelige gevolgen heeft voor de oogmerken voor de regels voor deze activiteiten (art. 11.112 Bal), degene die deze verricht verplicht is om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. De oogmerken zoals hiervoor aangegeven zijn de doelstellingen voor de regels over het vellen en herbeplanten van houtopstanden. Deze doelstellingen zijn natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal en het beschermen van landschappelijke waarden. In tegenstelling tot de specifieke zorgplicht met betrekking tot gebieden en soorten, is de specifieke zorgplicht in art. 11.116 Bal niet nader uitgewerkt. Wel is ook deze specifieke zorgplichtbepaling zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk handhaafbaar. Zo kan er bijvoorbeeld beter worden gehandhaafd tegen illegale kap. Om aantoonbaar aan de specifieke zorgplicht te hebben voldaan, is het raadzaam dat de toetsing aan de zorgplichtbepalingen in een rapportage wordt vastgelegd.

Meldplicht en herplantplicht

In het Bal staan de regels voor het vellen en herplant van een houtopstand. Het is verboden om zonder een melding een houtopstand te vellen. De velling moet ten minste 4 weken tot maximaal 1 jaar vooraf worden gemeld (art. 11.126 Bal). Middels een maatwerkvoorschrift in een Omgevingsverordening kan GS een kapverbod opleggen voor de bescherming van bijzondere natuur- of landschappelijke waarden, voor ten hoogste 5 jaar (art. 11.128 Bal).

Als een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dan geldt een herplantplicht. De opstand moet dan binnen 3 jaar op dezelfde grond op bosbouwkundige wijze worden herbeplant (art. 11.129 Bal). Als de herbeplanting binnen 3 jaar niet is aangeslagen, wordt deze vervangen.

Uitzonderingen of afwijkingen melding- en herplantplicht

De provincie heeft de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften op te stellen over de melding- en herplantplicht (art. 11.119 Bal). Op die wijze kan de provincie een vergunning verlenen van deze plichten, zodat kan worden afgeweken van de melding- of herplantplicht waaronder bijvoorbeeld de termijnen voor een melding of herbeplanting. Met een maatwerkvoorschrift kan de provincie ook herbeplanting op andere grond toestaan als de herbeplanting voldoet aan de eisen in de Omgevingsverordening, voor zover de provincie bevoegd gezag is, of als wordt voldaan aan de eisen in art. 11.130, onder b, voor zover de Minister voor N&S bevoegd gezag is. De meldplicht en herplantplicht geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout (art. 11.126, lid 2 en art. 11.129, lid 1 Bal). Verder gelden een aantal uitzonderingen van de meld- en herplantplicht (art. 11.131 Bal) voor vellingen:

- in het kader van instandhoudings- of passende maatregelen om de Natura 2000-doelstellingen te kunnen bereiken;
- ter uitvoering van via een maatwerkvoorschrift of maatwerkregel verplichte preventieve of herstelmaatregelen voor het bereiken van de Natura 2000-doelstellingen;
- ter uitvoering van via een maatwerkvoorschrift verbonden aan een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit of flora- en fauna-activiteit;
- ter uitvoering van regels gesteld in een ministeriele regeling of omgevingsverordening;
- voor de aanleg en onderhoud van brandgangen;
- uitgevoerd conform een bij ministeriele regeling aangewezen gedragscode;
- in het kader van Natura 2000-activiteiten of flora- en fauna-activiteiten van nationaal belang en voldoet aan de eisen in art. 11.131, lid 1, onder e Bal.

Een gedragscode moet voldoen aan de eisen die zijn opgenomen in art. 11.131, lid 2 Bal, en waarborgt dat er geen afbreuk wordt gedaan aan bijzondere natuurwaarden of landschappelijke waarden, de houtopstanden

geen deel uitmaken van een boskern, de herbeplanting op een bosbouwkundige manier plaatsvindt, op een grond die ten minste dezelfde kwaliteit heeft en ten minste een gelijk oppervlak heeft.

Bevoegd gezag

De Gedeputeerde Staten is het bevoegd gezag voor het vellen en beheren van houtopstanden (art. 11.113 Bal), tenzij het gaat om activiteiten van nationaal belang. Dan is de Minister voor N&S het bevoegd gezag (art. 11.114 Bal).

Meer informatie

Voor de van toepassing zijnde lokale uitgewerkte regels en maatwerk (bijv. voor de geldende bebouwingscontouren houtkap), wordt verwezen naar het [DSO](#) en de [Informatiekaart Natuur](#).

Voor een mogelijk beeld van de natuurwaarde of landschappelijke waarde van een houtopstand of bomenrij, kan onder meer de gemeentelijke Omgevingsvisie worden geraadpleegd of bijvoorbeeld de digitale kaart [Groen Erfgoed](#) of de [Erfgoedatlas](#).

Bijlage III Veldinventarisatie Waardenburg Ecology

Provincie Gelderland
Beheer en Onderhoud Wegen

Postbus 9090
6800 CX Arnhem

DATUM: 18 juni 2025
ONS KENMERK: 25-0038/DimEm/001
UW KENMERK: Ordernummer 4022411 Overeenkomstnr: ABG237 Zaaknr: 2023-015488
AUTEUR: [REDACTED]
PROJECTLEIDER: [REDACTED]
STATUS: Versie 1.0
CONTROLE: [REDACTED]

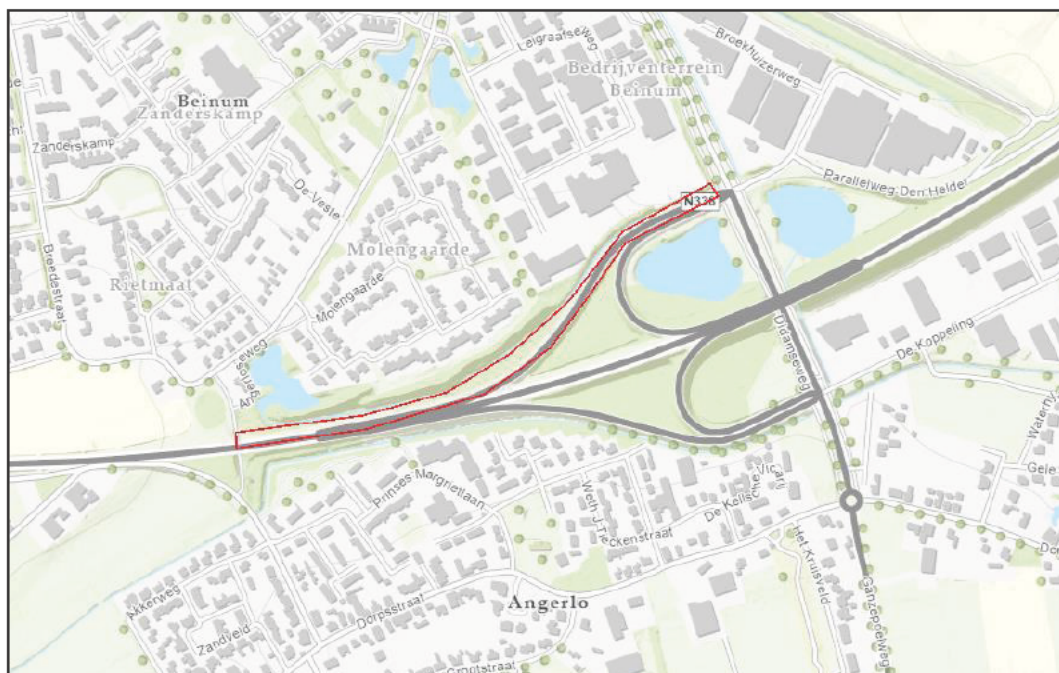
Notitie veldinventarisatie Omgevingswet N338, Doesburg

Provincie Gelderland is voornemens om langs de N338 nabij Doesburg een rij essen, enkele eiken en esdoorns en de aanwezige ondergroei te rooien en nieuwe aanplant aan te brengen. Uit een eerder uitge[REDACTED] is geconcludeerd dat aanvullend onderzoek nodig is naar de betekenis van het plangebied voor vleermuizen, sleedoornpage, kleine marterachtigen en boombewonende vogels met een jaarrond beschermde nestplaats (Van Kasteel 2024). Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is in 2024 uitgevoerd door Natuurinclusief B.V. (Koelman 2024). Waardenburg Ecology heeft aanvullend veldonderzoek uitgevoerd gericht op de aanwezigheid van sleedoornpage, vogels met een jaarrond beschermde nestplaats en habitatgeschiktheid voor kleine marterachtigen. De bevindingen zijn in deze notitie beschreven en getoetst aan de Omgevingswet (Ow), onderdeel soortenbescherming. Volledigheidshalve zijn ook de bevindingen (en toetsing) uit het vleermuisonderzoek opgenomen.

[REDACTED] den getoetst maken onderdeel uit van een grotere ingreep binnen het plangebied van Figuur 1. De werkzaamheden in het kader van de totale ingreep zijn niet getoetst in deze notitie.

1. Plangebied

Het plangebied is gelegen aan de noordzijde van de N338 ter hoogte van Doesburg in de provincie Gelderland. Het betreft een berm met een rij essen, gelegen tussen de N338 en een brede watergang, ten zuiden van de woonwijk Beinum. In dezelfde berm staan meerdere boomsoorten, waaronder eik en esdoorn. De ondergroei bestaat uit verschillende struweelsoorten, waaronder sleedoorn, hazelaar en braamstruweel.

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omkaderd) (kaartondergrond: Esri Nederland, Community Map Contributors). Het gebied waar daadwerkelijk bomen worden gerooid is kleiner; zie Figuur 2.

2. Voorgenomen activiteit

Informatie over de voorgenomen activiteit is aangeleverd door Provincie Gelderland.

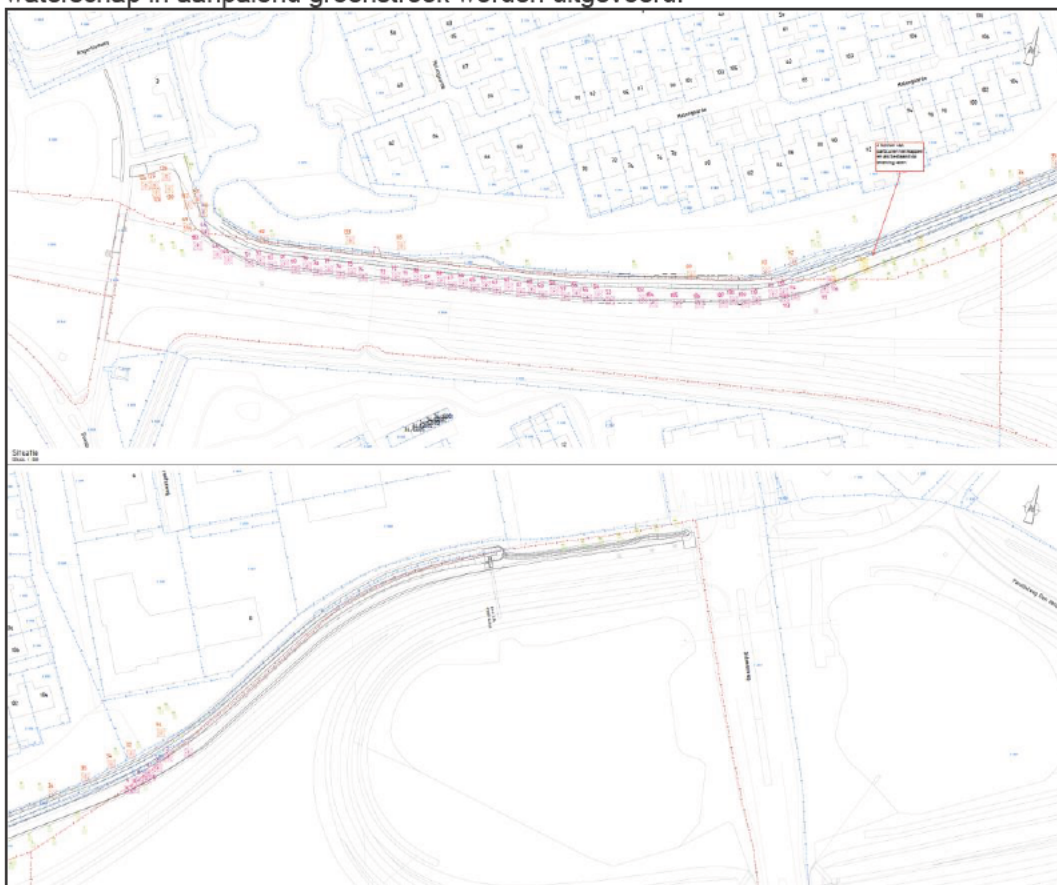
De ingreep betreft het rooien van 58 bomen, waaronder 43 essen die – min of meer – in laanvorm in de noordelijke berm van de N338 staan tussen hmp 12.00 en 12.40 (Figuur 2). Daarnaast worden enkele eiken en esdoorns gerooid die wat verder richting het oosten staan. Om dit te kunnen uitvoeren dient in de meeste gevallen ook de aanwezige ondergroei verwijderd te worden. Voor dit onderzoek is er vanuit gegaan dat binnen de werkzone van de kapwerkzaamheden ook al het struweel verdwijnt. Uitgaande van een werkstrook van circa zes meter breed en 300 meter lang gaat het om een oppervlakte van 1.800 m². De overige bomen en struiken in de groenstrook tussen de N338 en de watergang worden niet aangetast door deze ingreep.

De te rooien bomen worden in dezelfde berm 1:1 gecompenseerd door een nog nader te bepalen boomsoort(en) met een stamomtrek op borsthoogte van 18-20 cm. Om de kans op succesvolle aanplant te vergroten worden geen bomen met een grotere stamomtrek aangeplant. De nieuwe bomen worden niet in een laan aangeplant maar meer pluksgewijs. Daarnaast wordt 300-500 m² inheems bosstruweel aangeplant. De overige oppervlakte wordt niet beplant; hier is ruimte voor spontane ontwikkeling van struweel.

De rooiwerkzaamheden staan gepland voor de winter van 2025-2026, buiten het broedseizoen en buiten de actieve periode van vleermuizen. De aanplant volgt bij voorkeur

in hetzelfde seizoen, maar is afhankelijk van andere werkzaamheden die door het waterschap in aanpalend groenstrook worden uitgevoerd.

Figuur 2 Overzicht van de te kappen bomen (oranje en paars gemarkeerd en voorzien van nummer). Bron: provincie Gelderland.

3. Wettelijk kader

De toetsing is uitgevoerd in het kader van de Ow. Voor de teksten van de Ow verwijzen we naar: wetten.overheid.nl.

4. Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing is opgesteld op basis van informatie over de voorgenomen activiteit, één veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Gevolgen voor beschermde soorten zijn bepaald op basis van de (invloedssfeer van de) voorgenomen activiteit (aard, omvang en duur) en de functie van het plangebied en omgeving en beoordeeld in het kader van de Ow.

Bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van sleedoornpage en kleine marterachtigen die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 17 februari 2025. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal

van circa één km om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruikgemaakt van achtergronddocumentatie (zie literatuurlijst).

Veldbezoek

Het veldbezoek heeft op 19 februari 2025 plaatsgevonden (2°C, bewolkt en droog). De in het plangebied en omgeving aanwezige bomen zijn met behulp van een verrekijker geïnventariseerd op nesten van boombewonende vogelsoorten. De in het plangebied aanwezige sleedoorns zijn gecontroleerd op eitjes van de sleedoornpage. Op basis van terreinkenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of het terrein geschikt is voor kleine marterachtigen. Daarnaast is in de directe omgeving gekeken naar eventuele mogelijkheden om maatregelen voor deze soort(en) te treffen (indien de onderzoeksresultaten hier aanleiding voor gaven).

5. Resultaten en toetsing soortenbescherming

Sleedoornpage (*Bescherminsgregime andere soorten*)

Uit de directe omgeving zijn meerdere sleedoorns met een betekenis voor sleedoornpage bekend (NDFF). Tijdens het veldonderzoek zijn in het plangebied geen eitjes van sleedoornpage aangetroffen. De sleedoorns in het plangebied hebben geen betekenis voor sleedoornpage.

Effect

Effecten op sleedoornpage door de voorgenomen activiteit zijn uitgesloten.

Kleine marterachtigen (*Bescherminsgregime andere soorten*)

Net ten westen van de fietstunnel onder de N338 (aan de westzijde van het plangebied) is een waarneming van een bunzing bekend. Het betreft een faunaverkeers-slachtoffer die in 2022 is geregistreerd. Op ruimere afstand van het plangebied zijn van verschillende jaren enkele waarnemingen van wezel bekend. De NDFF bevat geen waarnemingen van hermelijn in het plangebied en omgeving, maar het plangebied is in potentie wel geschikt.

De ondergroei in het plangebied is beperkt. Hierdoor is de betekenis als dekking en geleiding voor kleine marterachtigen eveneens beperkt, maar niet geheel uitgesloten. Afgaande op het beperkte aantal muizenholen is de betekenis als foerageergebied naar verwachting niet essentieel door het ontbreken van hoge dichtheden aan muizen. Omdat kleine marterachtigen vaak grote territoria hebben en voortdurend op zoek zijn naar voedsel zijn verbindende elementen zoals oevers, heggen, ruigten en bomenrijen van belang. Het plangebied heeft mogelijk een betekenis als (onderdeel van een) verbindend landschapselement tussen leefgebieden van wezel, hermelijn en bunzing.

Effect

Als gevolg van de voorziene kap- en hieraan gerelateerd graafwerkzaamheden gaat een verbindend element met essentiële betekenis verloren. Aantasting van een verbindend element met essentiële betekenis kan gezien worden als aantasting van de vaste

voortplantingsplaats en vormt een schadelijke handeling waarvoor een vergunning nodig is. Maatregelen zijn nodig om de schade te minimaliseren.

Vogels met een jaarrond beschermde nestplaats (*alle Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*)

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn NDFF-waarnemingen van verschillende vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond is beschermd bekend (buizerd, sperwer, ransuil, roek etc.).

Tijdens het veldonderzoek is in de te rooien bomen geen nest van een vogelsoort aangetroffen waarvan het nest jaarrond is beschermd. In dezelfde berm, maar buiten de werkzone waar de te rooien bomen staan, zijn in eiken twee (kraaien)nesten aangetroffen. Kraaiennesten kunnen door boomvalk en ransuil als nestplaats worden gebruikt; nestplaatsen van boomvalk en ransuil zijn jaarrond beschermd.

Effect

De nesten van de kraaiachtigen in de directe omgeving van het plangebied worden niet aangetast door de kap van de essen buiten het broedseizoen. Effecten op jaarrond beschermde nestplaatsen door de voorgenomen activiteit zijn uitgesloten.

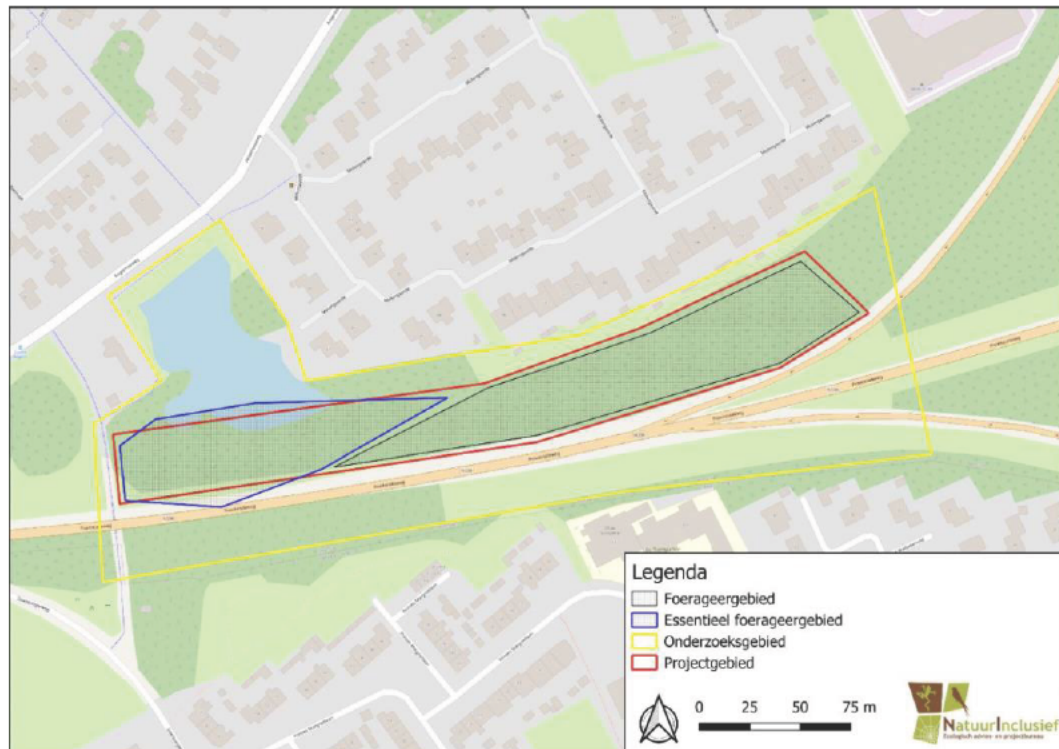
Vleermuizen (*alle Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*)

Tijdens het veldonderzoek in 2024 zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger aangetroffen. De gewone dwergvleermuis is het meest aangetroffen met drie tot vijf exemplaren tijdens elk bezoek (totaal vier bezoeken in de periode mei – september). Daarnaast meldt Koelman (2024) dat het plangebied van hoge kwaliteit is omdat het donker is, met een waterlichaam nabij en voldoende bomen en struiken aanwezig zijn. Daarmee komen zij tot de conclusie dat het westelijk deel van het plangebied onderdeel is van *essentieel* foerageergebied (dat wil zeggen essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats) van gewone dwergvleermuis (Figuur 3). In Figuur 3 is het hele westelijk deel als essentieel foerageergebied gemarkeerd en niet specifiek de essenlaan.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is uitgesloten. In het plangebied is ook geen (essentiële) vliegroute van vleermuizen aangetroffen en kan die eveneens uitgesloten worden.

Effect

Als gevolg van de kap van beplanting gaat foerageergebied met essentiële functie verloren. Aantasting van het essentieel foerageergebied leidt tot aantasting van de functionaliteit van de vaste verblijfplaats. Dit vormt een schadelijke handeling waarvoor een vergunning op grond van de Ow nodig is.

Figuur 3 Overzicht aangetroffen vleermuisactiviteit (Koelman 2024).

6. Conclusies

Specifieke zorgplicht beschermde soorten

Op grond van het onderzoek wordt geconcludeerd dat de uit te voeren activiteit voor beschermde soorten schadelijke gevolgen heeft die niet te voorkomen zijn. Hiervoor is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig. Voor deze soorten zijn maatregelen nodig en mogelijk om nadelige gevolgen te voorkomen dan wel te beperken. Het betreft de volgende soorten en handelingen: wezel, hermelijn, bunzing en gewone dwergvleermuis.

- Wezel, hermelijn en bunzing: het beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen (artikel 11.54, eerste lid, Bal)
- Gewone dwergvleermuis: het beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen (artikel 11.46, eerste lid, Bal).

7. Maatregelen

Maatregelen om schadelijke gevolgen te beperken

De volgende maatregelen zijn afgestemd met de Provincie en worden getroffen om nadelige gevolgen zoveel mogelijk te verzachten:

- Vrijkomend stam- en takmateriaal door de voorgenoemde ingreep wordt verwerkt in een marterhoop en een takkenril. De marterhoop wordt aangelegd ten noordwesten van de

fietstunnel. In de oksel van de afrit van de N338 wordt een takkenril aangelegd van circa 100 meter lang.

- Herplant van bomen en struweel binnen dezelfde periode als dat de kapwerkzaamheden worden uitgevoerd.
- De kapwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten de actieve periode van vleermuizen (dat wil zeggen buiten de periode april - september) en buiten de voortplantingsperiode van kleine marterachtigen (dat wil zeggen buiten de periode maart – augustus). Resteert de periode oktober – februari voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Daarnaast zijn de eerder door Koelman (2024) en Van Kasteel (2024) beschreven maatregelen ten aanzien van vleermuizen van toepassing, voor zover relevant voor deze ingreep. De maatregelen dienen verder uitgewerkt te worden in een Activiteitenplan ten behoeve van een vergunningsaanvraag.

8. Bronnen

Koelman, E., 2024. Ecologisch onderzoek N338 te Doesburg. Rapportagenummer NIRP20240222. Natuurinclusief B.V., Borculo.

Nationale Databank Flora en Fauna. <https://ndff-ecogrid.nl/>. Geraadpleegd op 17 februari 2025

Van Kasteel, S., 2024. Quick scan Watergang tracé in Doesburg. Rapportnummer 2713. Staring Advies, Hoog-Keppel.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met D. Emond.

Akkoord voor uitgave: Senior projectleiderleider Waardenburg Ecology
Drs. D.E.H. Wansink

Datum akkoord : 31 maart 2025

Waardenburg Ecology is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Waardenburg Ecology; opdrachtgever vrijwaart Waardenburg Ecology voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Waardenburg Ecology / Provincie Gelderland

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Waardenburg Ecology, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Waardenburg Ecology is een handelsnaam van Bureau Waardenburg BV. Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Waardenburg Ecology hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Waardenburg Ecology Varkensmarkt 9, 4101 CK Culemborg, 0345 512710
info@waardenburg.eco, www.waardenburg.eco

Bijlage IV Ecologisch logboek

Datum	Actie/ Handeling	Resultaat/ Afspraak	Paraaf ecoloog	Bijzonderheden